

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 15 DÉCEMBRE 2011

Après-midi

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 15 DECEMBER 2011

Namiddag

La séance est ouverte à 14.22 heures et présidée par M. André Flahaut.
De vergadering wordt geopend om 14.22 uur en voorgezeten door de heer André Flahaut.

Le **président**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans l'annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij worden op de website van de Kamer en in de bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:

Elio Di Rupo, Steven Vanackere, Didier Reynders, Joëlle Milquet, Laurette Onkelinx, Sabine Laruelle, Pieter De Crem, Paul Magnette, Annemie Turtelboom, Monica De Coninck, Melchior Wathelet, Philippe Courard, Servais Verherstraeten, Hendrik Bogaert.

Excusés

Berichten van verhindering

Wouter De Vriendt, Barbara Pas, pour raisons de santé / wegens gezondheidsredenen;
Philippe Goffin, Ine Somers, pour devoirs de mandat / wegens ambtsplicht;
Stefaan Van Hecke, pour raisons familiales / wegens familieaangelegenheden;
Patrick Moriau, Conseil de l'Europe / Raad van Europa.

01 Admission et prestation de serment

01 Toelating en eedaflegging

Nous devons procéder à l'admission et à la prestation de serment du suppléant appelé à siéger en remplacement de M. Yves Leterme, démissionnaire en date du 12 décembre 2011.

Wij moeten overgaan tot de toelating en de eedaflegging van de opvolger die in aanmerking komt om de heer Yves Leterme, ontslagnemend met ingang van 12 december 2011, te vervangen.

Le suppléant appelé à le remplacer est M. Roel Deseyn, premier suppléant.
De opvolger die hem zal vervangen is de heer Roel Deseyn, eerste opvolger.

Le 7 décembre 2011, ce dernier avait été admis à siéger en qualité de membre de la Chambre des représentants en remplacement de M. Hendrik Bogaert, Secrétaire d'État à la Fonction publique et à la Modernisation des Services publics, adjoint au ministre des Finances et du Développement durable, chargé de la Fonction publique, et pour la durée des fonctions de celui-ci.

Op 7 december 2011 werd hij toegelaten zitting te hebben in de hoedanigheid van lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers ter vervanging van de heer Hendrik Bogaert, Staatssecretaris voor Ambtenarenzaken en Modernisering van de Openbare Diensten, toegevoegd aan de minister van Financiën en Duurzame Ontwikkeling, belast met Ambtenarenzaken, voor de duur van zijn ambt.

Il n'y a pas en conséquence lieu de procéder à la vérification des pouvoirs de ce suppléant qui avait été admis à siéger en qualité de membre de la Chambre des représentants en remplacement d'un ministre ou

d'un secrétaire d'État et pour la durée des fonctions de celui-ci.

Er dient diensgevolge niet overgegaan te worden tot het onderzoek van de geloofsbrieven van deze opvolger die werd toegelaten zitting te hebben in de hoedanigheid van lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers ter vervanging van een minister of een staatssecretaris voor de duur van zijn ambt.

Je vous propose donc de passer à l'admission de ce membre.

Ik stel u dus voor tot de toelating over te gaan van dit lid.

Pas d'observation ? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar ? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Je rappelle les termes du serment : "Je jure d'observer la Constitution" "Ik zweer de Grondwet na te leven" "Ich schwöre die Verfassung zu befolgen".

Ik memoreer de bewoordingen van de eed: "Ik zweer de Grondwet na te leven" "Je jure d'observer la Constitution" "Ich schwöre die Verfassung zu befolgen".

Je prie M. Roel Deseyn de prêter le serment constitutionnel.

Ik verzoek de heer Roel Deseyn de grondwettelijke eed af te leggen.

M. Roel Deseyn prête le serment constitutionnel en néerlandais et en français.

De heer Roel Deseyn legt de grondwettelijke eed af in het Nederlands en in het Frans.

M. Roel Deseyn fera partie du groupe linguistique néerlandais

De heer Roel Deseyn zal deel uitmaken van de Nederlandse taalgroep.

(*Applaudissements*)

(*Applaus*)

02 Prestation de serment d'un membre suppléant appelé à siéger en remplacement d'un membre nommé par le Roi en qualité de secrétaire d'État

02 Eedaflegging van een opvolgend lid dat zitting zal hebben ter vervanging van een lid dat door de Koning tot staatssecretaris werd benoemd

L'article 50 de la Constitution dispose que "le membre de l'une des deux Chambres, nommé par le Roi en qualité de ministre et qui l'accepte, cesse de siéger et reprend son mandat lorsqu'il a été mis fin par le Roi à ses fonctions de ministre ou de secrétaire d'État".

Artikel 50 van de Grondwet bepaalt het volgende: "Een lid van één van beide kamers dat door de Koning tot minister wordt benoemd en de benoeming aanneemt, houdt op zitting te hebben en neemt zijn mandaat weer op wanneer de Koning een einde heeft gemaakt aan zijn ambt van minister of van staatssecretaris".

Selon l'article 1bis de la loi du 6 août 1931 établissant des incompatibilités et interdictions concernant les ministres, anciens ministres et ministres d'État, ainsi que les membres et anciens membres des Chambres législatives, le ministre ou le secrétaire d'État du gouvernement fédéral qui cesse de siéger est remplacé par le premier suppléant en ordre utile de la liste sur laquelle le ministre ou le secrétaire d'État a été élu.

Volgens artikel 1bis van de wet van 6 augustus 1931 houdende vaststelling van de onverenigbaarheden en ontzeggingen betreffende de ministers, gewezen ministers en ministers van Staat, alsmede de leden en gewezen leden van de Wetgevende Kamers, wordt de minister of staatssecretaris van de federale regering die ophoudt zitting te hebben, vervangen door de eerst in aanmerking komende opvolger van de lijst waarop de minister of de staatssecretaris gekozen is.

Nous devons donc procéder à l'admission et à la prestation de serment de ce suppléant.

Wij moeten dus overgaan tot de toelating en de eedaflegging van deze opvolger.

Il s'agit de Mme Bercy Slegers, première suppléante de la liste CD&V de la circonscription électorale de Flandre orientale, en remplacement de M. Hendrik Bogaert.

Het betreft mevrouw Bercy Slegers, eerste opvolger op de CD&V-lijst van de kieskring West-Vlaanderen ter vervanging van de heer Hendrik Bogaert.

Les pouvoirs de cette suppléante ont été validés en notre séance du 6 juillet 2010.
De geloofsbrieven van deze opvolger werden tijdens onze vergadering van 6 juli 2010 geldig verklaard.

Je vous propose donc de passer à l'admission de cette suppléante appelée à siéger en qualité de membre de la Chambre des représentants en remplacement d'un membre nommé par le Roi en qualité de secrétaire d'État et pendant la durée des fonctions de celui-ci.

Ik stel u dus voor tot de toelating over te gaan van deze opvolger die zitting heeft in de hoedanigheid van lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers ter vervanging van een lid dat door de Koning tot staatssecretaris werd benoemd en zolang het ambt van deze duurt.

Pas d'observation ? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar ? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

Je rappelle les termes du serment : "Je jure d'observer la Constitution" "Ik zweer de Grondwet na te leven" "Ich schwöre die Verfassung zu befolgen".

Ik memoreer de bewoordingen van de eed : "Ik zweer de Grondwet na te leven" "Je jure d'observer la Constitution" "Ich schwöre die Verfassung zu befolgen".

Je prie Mme Bercy Slegers de prêter le serment constitutionnel.
Ik verzoek mevrouw Bercy Slegers de grondwettelijke eed af te leggen.

Mme Bercy Slegers prête le serment constitutionnel en néerlandais.
Mevrouw Bercy Slegers legt de grondwettelijke eed af in het Nederlands

Mme Bercy Slegers fera partie du groupe linguistique néerlandais.
Mevrouw Bercy Slegers zal deel uitmaken van de Nederlandse taalgroep.

(*Applaudissements*)
(*Applaus*)

Chers collègues, dans quelques instants, je vais, en votre nom à tous, rendre hommage aux victimes du drame de Liège. Le premier ministre, au nom du gouvernement, s'associera à cet hommage. Ensuite, des membres de chacun des groupes de notre assemblée interviendront, tel qu'il en a été convenu en Conférence des présidents. Le premier ministre répondra ensuite et les répliques pourront avoir lieu. J'insiste pour que le débat se passe avec la sérénité et le respect qui s'imposent en ces moments particuliers.

03 Hulde van de voorzitter van de Kamer en de eerste minister aan de slachtoffers van de tragische gebeurtenis te Luik

03 Hommages du président de la Chambre et du premier ministre aux victimes de la tragédie de Liège

Le **président** (*devant l'assemblée debout*)
De **voorzitter** (*voor de staande vergadering*)

Chers collègues, mesdames, messieurs, ce 13 décembre à 12 h 33 sur la place Saint-Lambert à Liège, parée de ses décorations de fête, la vie a basculé. Il n'y eut pas de dernière chance pour ceux que le hasard et les nécessités du quotidien avaient amenés dans le quartier Saint-Lambert.

Wij kijken tegenwoordig niet meer op van overstatements, gespieerde uitspraken en gezwollen en misplaatst taalgebruik, maar vandaag kunnen wij geen woorden vinden, die krachtig genoeg zijn om te zeggen wat wij voelen.

De gruwel doet al onze zorgen in een klap erg relatief lijken.

Le temps s'est arrêté pour Pierre, pour Mehdi, pour Gabriel. Le temps s'est arrêté pour une dame de 75 ans, pour une autre de 45 ans. Le temps s'est arrêté pour des dizaines de blessés, pour les familles et pour les proches des victimes, pour les copains de classe, pour une ville, pour un pays.

Wat blijft, is de schok die die tragische gebeurtenis teweegbracht. Woorden schieten tekort om het onzegbare uit te drukken. Wij zijn vervuld van afschuw, medeleven, onbegrip, ongeloof en een onnoemelijke droefheid.

Il y a nos remerciements aux services de secours, aux policiers, à toutes celles et tous ceux qui, de quelque manière que ce soit, ont donné le meilleur d'eux-mêmes pour répondre au drame, pour soulager les victimes, pour limiter – autant que possible – les ravages d'une incompréhensible folie.

Il y avait une dame heureuse de la sérénité de sa retraite. Il y avait une dame qui venait de quitter son travail et allait sans doute rentrer à la maison retrouver les siens. Il y avait Pierre et Mehdi, la fougue de leur jeunesse, la force de leurs espérances, la légèreté et la gravité de l'adolescence. Il y avait le petit Gabriel, émerveillé, curieux, sage et turbulent à fois, impatient sans doute de rencontrer ce père Noël auquel il croyait tant.

Pour ces vies perdues, pour ces irréparables brisures, pour ces douleurs infinies, pour ces parents désenfantés, pour ces absences définitives, mesdames et messieurs, je propose – après l'hommage rendu au nom du gouvernement par le premier ministre – une minute de silence.

Monsieur le premier ministre, vous avez la parole.

03.01 Elio Di Rupo, premier ministre: Monsieur le président, chers collègues et, à travers vous, à tous nos citoyens, comme vient de le dire le président, c'est une véritable tragédie qui a frappé les citoyens de Liège et tout notre pays ce mardi. Le président vient de le rappeler: un bébé, des adolescents, deux adultes ont brutalement perdu la vie. Tous ensemble nous pleurons ces victimes, victimes de la folie sanguinaire d'un homme. Notre douleur est immense et notre incompréhension totale. Comment tout cela a-t-il pu se produire et pourquoi? Nous devons trouver des réponses à ces questions, c'est notre devoir.

Au nom du gouvernement, je tiens d'abord à adresser nos sincères condoléances et notre soutien aux familles. La perte d'un être cher est toujours terrible et, dans de telles circonstances, nous pouvons dire qu'elle est insoutenable. À titre personnel, je partage la douleur des victimes et de leurs proches, ainsi que la douleur des familles des personnes décédées.

Ces deux derniers jours, de nombreux citoyens ont exprimé leurs marques de sympathie et de soutien. Tout le pays s'y associe. Le ministre des Affaires étrangères et moi-même avons reçu des témoignages de sympathie et de soutien d'un très grand nombre de chefs de gouvernement et de chefs d'État du monde entier. Dès que les autorités locales la jugeront possible, une cérémonie d'hommage sera organisée à Liège.

Tientallen mensen, waaronder veel jongeren, raakten gewond. Vele scholieren kwamen net de schoolpoorten uit. De toestand van sommige gewonden is, jammer genoeg, nog steeds ernstig en wij hopen dat zij erdoor komen. Wij hopen ook dat alle gewonden, zowel mentaal als lichamelijk, er weer bovenop komen, omringd door de liefde van hun naasten.

Notre cœur est à tous les Liégeoises et Liégeois touchés au centre de leur ville, d'ordinaire si joyeuse et si conviviale.

De reactie van heel veel mensen naar aanleiding van het blinde geweld van een crimineel was buitengewoon. Zo hebben, eerst en vooral, burgers de slachtoffers meteen hulp geboden met risico voor hun leven.

Nos services à la collectivité ensuite: policiers, pompiers, médecins, infirmiers et infirmières, protection civile, psychologues, assistants sociaux, agents du TEC. Tous ont admirablement agi avec sang-froid, rapidité et professionnalisme.

De regering prijst hun moed en toewijding in uiterst traumatiserende omstandigheden. Ons land dankt hun van harte voor het uitzonderlijke werk dat zij hebben verricht.

Beste collega's, deze verschrikkelijke misdaad werd gepleegd door een geïsoleerd individu. Wij moeten samen, de regering, het Parlement en Justitie, lessen trekken uit het drama.

Il ne saurait être question d'invoquer la simple fatalité. Un tel passage à l'acte survient toujours au terme d'un long processus qui met en jeu beaucoup d'acteurs.

Chers collègues, le temps de l'action viendra dès les prochains jours. Pour l'heure, j'invite chacun à se rendre disponible auprès de tous ceux que le drame a pu, de près ou de loin, affecter. Dans cette ville de Liège traumatisée, dans notre pays sous le choc, beaucoup veulent s'exprimer et comprendre. Je pense en particulier aux enfants qui ont besoin d'être rassurés par les adultes et de savoir qu'on les protégera toujours.

Tous, ici, chers collègues, nous sommes réunis pour leur montrer que la solidarité et le respect de la personne humaine sont des valeurs fondatrices de notre société. Ensemble, au côté des victimes et de leur famille, nous allons prouver à ces enfants que la vie est plus forte que la mort et que la sauvagerie ne viendra jamais à bout de la générosité de toute une population.

*La Chambre observe une minute de silence.
De Kamer neemt een minuut stilte in acht.*

Questions

Vragen

04 Échange de vues et questions jointes de

- Mme Julie Fernandez Fernandez au premier ministre, à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et à la ministre de la Justice sur "le drame de Liège" (n° P0631)
- M. Koenraad Degroote au premier ministre, à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et à la ministre de la Justice sur "l'attentat à Liège" (n° P0632)
- M. Raf Terwingen au premier ministre, à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et à la ministre de la Justice sur "l'attentat à Liège" (n° P0633)
- M. Daniel Bacquelaine au premier ministre, à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et à la ministre de la Justice sur "le drame de Liège" (n° P0634)
- M. Renaat Landuyt au premier ministre, à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et à la ministre de la Justice sur "l'attentat à Liège" (n° P0635)
- M. Éric Jadot au premier ministre, à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et à la ministre de la Justice sur "le drame de Liège" (n° P0636)
- M. Bart Somers au premier ministre, à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et à la ministre de la Justice sur "l'attentat à Liège" (n° P0637)
- M. Bert Schoofs au premier ministre, à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et à la ministre de la Justice sur "l'attentat à Liège" (n° P0638)
- M. Joseph George au premier ministre, à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et à la ministre de la Justice sur "le drame de Liège" (n° P0639)
- M. Jean Marie Dedecker au premier ministre, à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et à la ministre de la Justice sur "l'attentat à Liège" (n° P0640)
- M. Bernard Clerfayt au premier ministre, à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et à la ministre de la Justice sur "le drame de Liège" (n° P0652)
- M. Laurent Louis au premier ministre, à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et à la ministre de la Justice sur "le drame de Liège" (n° P0641)

04 Gedachtewisseling en samengevoegde vragen van

- mevrouw Julie Fernandez Fernandez aan de eerste minister, aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over "de dramatische gebeurtenissen in Luik" (nr. P0631)
- de heer Koenraad Degroote aan de eerste minister, aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over "de aanslag in Luik" (nr. P0632)
- de heer Raf Terwingen aan de eerste minister, aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over "de aanslag in Luik" (nr. P0633)
- de heer Daniel Bacquelaine aan de eerste minister, aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over "de dramatische gebeurtenissen in Luik" (nr. P0634)

- de heer Renaat Landuyt aan de eerste minister, aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over "de aanslag in Luik" (nr. P0635)
- de heer Éric Jadot aan de eerste minister, aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken et aan de minister van Justitie over "de dramatische gebeurtenissen in Luik" (nr. P0636)
- de heer Bart Somers aan de eerste minister, aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over "de aanslag in Luik" (nr. P0637)
- de heer Bert Schoofs aan de eerste minister, aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over "de aanslag in Luik" (nr. P0638)
- de heer Joseph George aan de eerste minister, aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over "de dramatische gebeurtenissen in Luik" (nr. P0639)
- de heer Jean Marie Dedecker aan de eerste minister, aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over "de aanslag in Luik" (nr. P0640)
- de heer Bernard Clerfayt aan de eerste minister, aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over "de dramatische gebeurtenissen in Luik" (nr. P0652)
- de heer Laurent Louis aan de eerste minister, aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en aan de minister van Justitie over "de dramatische gebeurtenissen in Luik" (nr. P0641)

04.01 Julie Fernandez Fernandez (PS): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, mesdames et messieurs les ministres, chers collègues, c'est en tant que représentante du peuple d'abord, au nom du groupe PS ensuite et en tant que Liégeoise que je tenais à m'exprimer aujourd'hui devant cette Assemblée.

Je souhaiterais d'abord adresser nos condoléances et surtout témoigner notre solidarité aux familles des victimes décédées, marquer notre soutien aux blessés et à leurs familles, mais également à toutes celles et tous ceux qui étaient présents lors de ce drame.

Ensuite, je voudrais rendre un hommage à tous les services de secours présents pour leur engagement et la qualité de leur travail, saluer l'ensemble des services médicaux qui se sont organisés très vite, des hôpitaux qui se sont mobilisés, ainsi que les services sociaux et services d'accompagnement psychologique coordonnés par la Ville de Liège.

Mais je souhaiterais saluer aussi le courage de ces centaines d'anonymes, chauffeurs de bus, commerçants, passants, qui en portant secours aux blessés et en aidant de nombreuses personnes présentes et désorientées, ont fait souffler sur Liège ce mardi le vent de la solidarité.

Il n'y a pas de mots pour exprimer notre ressenti devant un tel drame. Pourquoi? Comment un drame aussi horrible peut-il surgir dans une démocratie telle que la nôtre? C'est totalement incompréhensible!

Alors que peut-on faire?

Ne pas tomber dans le piège des déclarations haineuses, racistes, ni dans les préjugés et les stéréotypes. Cela n'a jamais servi à rien, sinon à attiser la haine et les extrémismes de tous bords. Il ne faut pas non plus émettre de jugement hâtif, pas de désir de vengeance; juste le besoin de comprendre ce qui s'est passé pour mieux prévenir, pour trouver des mesures adéquates afin d'essayer d'empêcher la reproduction d'un tel drame.

Toutefois nous devons garder en tête que, malheureusement, le risque zéro n'existe pas. Ce genre d'événement est totalement imprévisible. Quelles que soient les mesures que nous pourrions prendre, nous ne sommes et ne serons jamais à l'abri d'un acte isolé de la folie humaine. Tout ce que nous pouvons et devons faire, c'est en limiter les risques et les conséquences.

D'aucuns dans cette Assemblée ne manqueront pas de proposer un durcissement des règles concernant la libération conditionnelle, les peines incompressibles, l'expulsion des criminels d'origine étrangère et j'en passe. Dans ce piège-là non plus, nous ne devons pas et nous ne pouvons pas tomber.

Il n'est pire inspiration pour modifier une loi, en promulguer une nouvelle ou en abroger une autre, que l'émoi et l'empressement. Car une loi doit correspondre à une réalité large, encadrer des comportements avérés. Elle doit rectifier des déviations systémiques sur base de faits avérés.

Il faut, je le répète, analyser les événements pour mieux les prévenir. Ce n'est pas avec des déclarations démagogiques et populistes ni à coup de slogans que cela sera possible, mais avec des solutions concrètes, ciblées et intelligentes.

Monsieur le premier ministre, cela m'amène à vous poser différentes questions sur votre sentiment concernant la gestion de ce drame humain, mais également sur les mesures que le gouvernement souhaite prendre à la lumière de cet événement. Vous êtes venu à Liège hier et avant-hier, de même que certains membre de votre gouvernement. Je tiens à vous en remercier, et je sais que toutes les Liégeoises et tous les Liégeois ont apprécié votre présence à leurs côtés. Ces visites vous donnent une appréciation objective et réaliste des événements qui se sont déroulés et la manière dont les autorités les ont gérés. Pouvez-vous nous expliquer ce qu'il s'est réellement passé ce mardi sur la place Saint-Lambert à Liège? Comment jugez-vous dans l'ensemble l'intervention des services de secours: police, pompiers et ambulanciers, personnel médical, dans le cadre d'urgence mis en place? La coordination entre les différents services de secours a-t-elle bien fonctionné et l'information a-t-elle bien circulé?

Une assistance psychologique est bien évidemment prévue pour les victimes, leurs familles, ainsi que pour toutes les personnes présentes sur le lieu du drame. À ce propos, une aide spécifique est-elle prévue pour l'ensemble des membres des services de secours qui ont été confrontés à cette effroyable situation? Pensez-vous qu'il faille encore optimiser les mesures prises dans de telles situations?

J'aimerais maintenant m'attarder sur un problème majeur qui apparaît véritablement en toile de fond de ce drame, la question de la lutte contre le trafic d'armes lourdes et d'armes de guerre. Il ne faut pas se tromper de débat, il n'est nullement question de la politique de la détention légale des armes, mais bien du commerce international et illégal d'armes de guerre qui a pris son essor avec la chute du communisme et la guerre en ex-Yougoslavie.

À ce sujet, monsieur le premier ministre, ne pensez-vous pas qu'il serait opportun que la lutte contre le trafic d'armes lourdes fasse partie des dix priorités du futur plan national de sécurité qui est en cours d'élaboration? Dans ce cadre, le fait d'avoir plus de transversalité entre nos différents services de sécurité et de mener une politique d'aggravation de la peine en cas de détention d'armes de guerre ne seraient-ils de bonnes pistes de réflexion? Au niveau de la diminution internationale de ce trafic, ne pensez-vous pas – et je sais que la Belgique, lors de la présidence de l'Union européenne, a déjà insisté sur ce point – qu'il faudrait intensifier nos efforts afin d'optimiser la coordination européenne dans la lutte contre le trafic d'armes lourdes?

04.02 Koenraad Degroote (N-VA): Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, leden van de regering, de feiten in Luik van deze week hebben ons enorm getroffen en diep geraakt. In de eerste plaats wil ik mijn aansluiten bij de blijken van medeleven die hier namens de regering en de Kamervoorzitter werden betoond. Onze gedachten gaan in de eerste plaats uit naar de slachtoffers en hun nabestaanden. Ik wil eveneens een woord van hulde en dank brengen aan alle hulpdiensten. De hulpdiensten waren niet alleen zeer snel ter plaatse, maar wisten in die moeilijke situatie niet wat hen boven het hoofd hing. Op dat moment wisten zij niet of er één dader of meerdere daders waren, of het een terroristische aanslag was en of er nog ontploffingen konden volgen. Op dat moment wisten zij niet wat zij voorhadden. En toch hebben zij met een heldenmoed alles tot een goed einde gebracht. Een zeer dubbele hulde en dank zijn aan al die diensten verschuldigd. (*Applaus*)

Beste collega's, dergelijke gebeurtenissen roepen niettemin telkens vragen op, die iedere keer voorkomen als er zich een zeer ernstig voorval voordoet. Denken wij maar aan het verleden: Joe Van Holsbeeck, de aanslag op het kinderdagverblijf in Dendermonde en Hans Van Themsche. Bij al die zaken komen dergelijke vragen bij ons op. Dan ontstaat de roep naar een strengere aanpak van bepaalde situaties en naar een strengere wetgeving. Toch constateren wij dat na een zekere tijd, na enkele weken of maanden, die roep wegebt en een beetje vervaagt. Op het terrein krijgt men veelal de indruk dat er niets is veranderd of zou zijn veranderd.

Een aspect dat ook in deze zaak weer aan bod komt zijn de woorden wapens, wapenwet en wapenhandel. Er kan een roep zijn om de wapenwet te verstrengen maar we weten dat we in België al een strenge wapenwet hebben. Het is niet dat wat de gangsters zal afschrikken. Met een verstrenging van de wapenwet zoals we die nu kennen moeten we opletten dat we geen mensen viseren waarover het niet gaat, de correcte gebruikers van wapens, sportschutters, jagers. Daar gaat het hier niet over. Het gaat over illegaal wapenbezit, een zwarte markt in illegale wapens. Dat is hetgeen gelokaliseerd en in kaart gebracht moet

worden. Dat zal een heuse opgave zijn voor de regering, onze diensten, justitie en de politie. Dat is nodig om dergelijke zaken in de toekomst te vermijden. Het is immers al te gemakkelijk om aan illegale wapens te komen.

Een ander aspect dat ook ruim aan bod is gekomen de afgelopen dagen en waarover nog heel wat inkt zal vloeien is de opvolging van hoe het moet met mensen die in voorwaardelijke vrijheid gesteld zijn. Nu kunnen we zeggen dat die opvolging heel zacht verloopt. Het volstaat voor zo iemand, voor een ex-gedetineerde, om zich maandelijks eens aan te bieden bij een assistent, om braafjes een vragenlijst in te vullen of braafjes op enkele vragen een antwoord te geven en een goede indruk te wekken opdat er geen vuiltje aan de lucht zou zijn. Niets is minder waar. Voor die opvolging zal een andere aanpak nodig zijn. Er zijn meer mogelijkheden nodig om die opvolging anders te organiseren. Ik denk daarbij aan iets wat vroeger gebeurde bij de gemeentepolitie. Vóór de politiehervorming kreeg de vroegere gemeentepolitie van de parketten de opdracht om bepaalde ex-gedetineerden te volgen en een oogje in het zeil te houden. Ik kan u zeggen, waarde collega's, dat dit een werkwijze was die zeker vruchtbaar was.

Ten slotte wil ik nog even de aandacht vestigen op het probleem van de overlast bij parketten, overlast die zich ook situeert bij de justitieassistenten. Ik kan er begrip voor opbrengen dat er voor die mensen heel wat werkoverlast is en dat het misschien niet gemakkelijk is om die zaken terdege op te volgen. Ook daar ligt een uitdaging voor de regering en onze diensten om te maken dat de nodige middelen worden ingezet op de juiste plaatsen en in de juiste situaties.

Ik vraag aan de leden van de regering om in de toekomst met die aanbevelingen rekening te houden. De N-VA zal die zaken op een constructieve wijze bekijken. Dat zijn wij allen verschuldigd, niet alleen aan onze medeburgers, maar ook aan alle slachtoffers van zinloos geweld.

04.03 Raf Terwingen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer de eerste minister, het is confronterend om hier vandaag te staan, beseffend dat wij elkaar vorige week nog over de regeringsvorming met allerlei politieke middelen hebben bestreden. Vandaag worden wij geconfronteerd met ernstige feiten, met daden van één persoon, een gek, die niet enkel gezinnen en families, maar ook een hele stad en een heel land in shock heeft gebracht.

Het past ons om hier met de nodige bescheidenheid te staan, alleen al omdat wij hier staan door zo'n triestig feit en opnieuw geconfronteerd worden met een aantal opmerkingen die wij als politici menen te moeten maken. Zoals mijn collega zojuist heeft gezegd, die opmerkingen bestaan al langer, maar ze zijn nog niet uitgevoerd. Ik meen dat dit tot enige bescheidenheid oproept.

Ik stel dan ook voor om hier de politieke betweterij, waartoe bepaalde collega's zich kunnen laten verleiden, achterwege te laten en samen te zoeken naar oplossingen die misschien niet zomaar voor het grijpen liggen. Ik stel voor dat wij in de komende dagen en weken rustig de analyse maken van een aantal zaken die fout zijn gelopen. Collega Degroote heeft er al naar verwezen, de vraag die op ieders lippen ligt, is: hoe komt het dat die man voorwaardelijk in vrijheid is gesteld? Dat is een heel concrete vraag. Voor alle duidelijkheid, onze partij is niet tegen de voorwaardelijke invrijheidstelling. Dat is een goed systeem, waarbij bepaalde mensen op een gegeven ogenblik begeleid worden om opnieuw in de maatschappij te komen.

Het systeem op zich is dus niet slecht, maar mijn collega heeft er terecht op gewezen dat men meer controle moet incalculeren. Dat wil ook zeggen: meer middelen en politieke keuzes. Ik wijs hier geenszins met de vinger naar de mensen die in dit concrete dossier hun verantwoordelijkheid hebben genomen bij de adviezen die voor deze dader zijn gemaakt. Dat is niet de bedoeling, maar wij beseffen echter allemaal dat er middelen en personen moeten worden vrijgemaakt. Een justitieassistent moet namelijk gemiddeld tussen de 60 en 100 dossiers behandelen. Ik hoef u niet te zeggen dat dit bijna onmogelijk is voor één persoon.

Kortom, laten wij over de justitiehuisen, de justitieassistenten en de opvolging van de voorwaardelijke invrijheidstelling een sereen debat voeren.

Ten tweede, collega Degroote heeft de wapenwet ook al aangehaald. Laten wij daar niet populistisch over doen, ik meen dat de wapenwet op dit ogenblik voldoet. Zij behoort zelfs tot de strengere wapenwetten in Europa. Ik ben van mening dat wij wat dat betreft onze verantwoordelijkheid hebben opgenomen toen wij in de vorige legislatuur wijzigingen hebben aangebracht aan de wapenwetgeving.

Er is inderdaad een probleem met illegale wapens, en de aanpak daarvan. Ik meen dat politieke keuzes zich

opdringen. Wij moeten bekijken in welke mate de regering een prioriteit kan maken van de strijd tegen illegaal wapenbezit. Er kunnen ter zake misschien suggesties gedaan worden aan de regering, maar ik ben zeer benieuwd, mijnheer de eerste minister, naar wat u zelf zult voorstellen.

04.04 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, mesdames et messieurs les ministres, chers collègues, ce sont évidemment des sentiments de stupéfaction, de consternation, d'émotion et de compassion qui nous submergent après l'horreur à Liège. Nous pensons tout d'abord aux victimes, à leurs proches, à leurs familles, à celles et ceux qui se battent aujourd'hui pour vivre – à leurs condisciples aussi, comme l'a souligné monsieur le président tout à l'heure.

Nous éprouvons, faut-il le dire, de la perplexité et de l'incompréhension face à tant d'inhumanité – ce dernier mot est d'ailleurs porteur de grande interrogation – et face au caractère inexplicable d'actes aussi horribles. Nous éprouvons également de la reconnaissance – cela a été dit par le président et le premier ministre – envers les services qui ont agi avec beaucoup d'efficacité et de professionnalisme.

Mais nous sommes aussi parlementaires, en charge des lois, lois qui doivent protéger nos concitoyens. Toutefois, nous sommes, avant tout, évidemment, des hommes et des femmes qui s'interrogent sur le pourquoi de tant de souffrances. Et nous mesurons les attentes d'une population en proie à la peine, mais aussi à l'inquiétude en termes de sécurité. Nous devons, par ailleurs, éviter toute précipitation, toute improvisation législative. Nous devons relayer le questionnement légitime des citoyens. Leurs interrogations portent sur l'efficacité de notre système répressif en matière de trafic d'armes, sur la qualité du suivi des libérations conditionnelles et enfin – question capitale – sur la prévention d'un phénomène criminel que nous connaissons peu: les tueries de masse.

Leurs questions portent, en outre, sur le trafic d'armes. Nous avons voté – faut-il le dire – quelque peu dans la précipitation, en 2006 après un autre crime horrible, une loi sur les armes. Force est de constater que le trafic illégal de celles-ci sévit toujours et qu'il cause des dégâts irréparables. L'action est indispensable pour renforcer la lutte contre cette pratique non seulement en Belgique, mais grâce à la coopération internationale.

Hors coopération internationale, nous savons que toute mesure contre le trafic d'armes sera inefficace. Aussi est-ce dans le cadre de l'OSCE (Organisation pour la sécurité et la coopération en Europe) que nous devons agir en priorité pour travailler avec les autres nations à la lutte contre ce trafic inacceptable et qui sévit toujours dans notre pays.

Il n'y a évidemment pas de solutions toutes faites, mais le débat sur les libérations conditionnelles est nécessaire. Je précise d'emblée qu'il ne s'agit évidemment pas du débat sur les peines de sûreté ou sur les peines incompressibles. Évidemment, nous y sommes attachés, nous l'avons dit à plusieurs reprises. Mais le débat d'aujourd'hui porte sur les moyens, madame la ministre de la Justice, les moyens sont-ils suffisants pour assurer un suivi efficace des conditions de la libération anticipée, de la surveillance des libérés conditionnels? Nos corps de police, nos assistants judiciaires, nos maisons de justice sont-ils en mesure d'exercer de la manière la plus optimale la surveillance nécessaire par rapport aux conditions des libérations anticipées?

Question enfin sur le phénomène inquiétant, angoissant même, des tueurs de masse. Je souhaite intervenir sur ce point, car j'ai le sentiment que les personnes qui se rendent coupables d'actes horribles vivent pour le moins une situation particulière. Je ne suis pas convaincu que la médiatisation de l'auteur, qui en fait en quelque sorte une espèce de personnage particulier qu'il a peut-être rêvé d'être, soit opportune. Elle peut suggérer parfois des phénomènes d'imitation. Je pense vraiment que l'on devra se pencher sur cette question. D'ailleurs, nous ne sommes pas les premiers à nous pencher sur la question. D'autres pays l'ont fait. Au Québec et en Suisse, il est interdit de publier la photo de l'auteur des faits. Pourquoi? Je vous avoue ressentir un sentiment perplexe, lorsque je vois dans les journaux la photo quasi-grandeur nature de l'auteur.

On sait qu'une des motivations – plusieurs spécialistes se sont déjà penchés sur la question des tueurs de masse et des tueurs en série –, est précisément d'acquiescer ce qu'ils se sentent incapables d'acquiescer dans la vie réelle, une célébrité macabre *post mortem*. Je crois vraiment que nous devons nous poser cette question et travailler sur le phénomène des tueurs de masse. Nous croyons souvent, nous avons cru que c'était réservé aux États-Unis ou à d'autres pays. Non. Nous y sommes confrontés aujourd'hui. Je pense qu'il est nécessaire de s'interroger sur les motivations profondes et sur les capacités que nous avons de prévenir autant que faire se peut ces actes horribles que nous venons de vivre à Liège. (*Applaudissements*)

04.05 Renaat Landuyt (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, dames en heren ministers, collega's, namens mijn fractie sluit ik mij aan bij het diep medeleven bij het leed van de vele families in Luik. Het is ook het leed van ons allen, tot in Brugge en elders in ons land.

Sta mij toe de pijnlijke vaststelling te maken dat de problemen inzake Justitie en veiligheid jammer genoeg altijd door drama's worden geroerd, en niet zozeer door politieke akkoorden. Wij moeten deze problematiek ernstig nemen. Wij kunnen het betreuren dat wij inzake ons justitieel -en veiligheidsbeleid altijd achter de feiten aanlopen, maar dat mag ons er niet van weerhouden om lessen te trekken uit de gebeurtenissen.

Het kan wel zijn dat het om uitzonderlijke feiten gaat, maar dat mag geen reden zijn om er niet alles aan te doen om ze te voorkomen. Niet iedereen is drugsverslaafd, niet iedereen heeft wapens, niet iedereen is voorwaardelijk vrij.

Wij sluiten ons dus zeker aan bij de beslissing van de regering om de feiten goed te onderzoeken en om de problematiek van de voorwaardelijke invrijheidstelling, van de vroegtijdige vrijlatingen, alsook de problemen inzake de wapenwet, goed te bestuderen.

Nu reeds wil ik echter twee kleine opmerkingen maken.

Inzake de voorwaardelijke vrijlating van gevaarlijke personen, het volgende. Als iemand zoals de betrokken dader voor de rechtbank komt, dan wordt hij begeleid door politiemensen in wapenuitrusting met kogelvrije vesten. Op een bepaald moment komt zo iemand vrij. Dat kan zijn na een derde van de straf, of, zoals in dit geval, na twee derde van de straf, of zelfs op het einde van de straf. Als hij voorwaardelijk vrijkomt, dan wordt hij uit handen gegeven van de gewapende politie en overgeleverd aan de justitieassistent. Dat is wellicht meer dan symbolisch voor onze manier van controleren, voor onze manier van omgaan met de strafuitvoering. Op een bepaald moment zijn misschien wel alle voorwaarden aanwezig om iemand een kans te geven, maar dan laten wij die figuur, die wij tot op dat moment bewaakt hebben, even in handen van een eenvoudige justitieassistent. De justitieassistent is wel opgeleid om te begeleiden, maar niet om te controleren. De justitieassistent krijgt richtlijnen om te begeleiden, maar niet om te controleren.

Wij moeten ons realiseren dat er een categorie van personen is die wij niet mogen overleveren aan de justitieassistent, maar aan een preventieve politiecontrole, dus proactief. Wij moeten respect hebben voor het werk van de politie ter plaatse. Eenmaal de feiten gebeurd zijn, is het volop blauw op straat terwijl het beter zou zijn om die inzet te gebruiken om preventief te controleren.

Ik kan mij voorstellen dat wij verbeteringen zullen kunnen aanbrengen aan de wapenwet maar in eerste instantie moeten wij er alles aan doen om de controle op de wapenwet te verbeteren. Wapens in handen van die figuur waren reeds verboden, maar hij had ze wel in handen. Wij moeten de wapens vooraf uit handen kunnen nemen. Hij werd gecontroleerd door Justitie zolang hij in de gevangenis zat. Wij moeten aan de politie de mogelijkheden geven om nadien beter te kunnen controleren, zodanig dat hun inzet na de feiten de inzet kan worden die de feiten vermijdt.

Mijnheer de eerste minister, dames en heren ministers, ik hoop dat u de beslissing van uw kernkabinet vlot uitvoert. Wat is de timing van de analyse van de feiten? Wanneer komt u met een actieplan ter voorkoming van dergelijke feiten?

04.06 Éric Jadot (Ecolo-Groen!): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, chers collègues, mardi, c'est au moment où nul ne pouvait s'y attendre que la place Saint-Lambert a été attaquée à l'arme de guerre. C'est avant tout un drame humain, c'est avant tout le deuil des familles qui doit primer sur les considérations politiques.

Le Liégeois que je suis peut expliquer en long et en large que le mot 'cœur' est bien celui qui convient quand on parle de la place Saint-Lambert. Le symbole est fort. La ville a donc été touchée en plein cœur et l'acte de barbarie d'un seul homme aura coûté la vie de manière dramatique à cinq innocents et en aura blessé 125 autres. Aujourd'hui, c'est une ville tout entière qui a été jetée dans l'effroi et qui est désormais sous le choc et en deuil. Aujourd'hui, c'est évidemment vers les familles des victimes que vont toutes nos pensées. En tant que parlementaire liégeois, certes, mais aussi au nom des écologistes du Nord et du Sud du pays, je tiens évidemment à leur manifester toute ma sympathie et mes sentiments les plus solidaires.

Avant de revenir sur ce drame, ses causes, les questions qu'il pose et les réponses politiques que légitimement il conviendra que nous apportions, je voudrais moi aussi rendre hommage à tous ceux qui ont su, dans ces circonstances apocalyptiques, faire montre d'un courage et d'une solidarité que nous ne pouvons qu'admirer. Parmi ceux-ci, il y a évidemment les membres des services de police, de secours, le personnel hospitalier, mais il y a aussi ces chauffeurs de bus qui ont accueilli et évacué au péril de leur vie des passagers souvent blessés et paniqués ou encore ces commerçants et ces anonymes qui ont ouvert leur porte à tous ceux qui cherchaient un refuge. La solidarité comme réponse à la barbarie, il y a sans doute là de quoi faire réfléchir. Je félicite et remercie toutes ces personnes.

Mais il reste que l'inacceptable est survenu et qu'il est capital que des réponses politiques soient apportées à terme aux questions que ne manquent pas de nous poser légitimement les citoyens. Dans un premier temps, il s'agirait de donner des réponses ponctuelles en ce qui concerne les faits de mardi, monsieur le premier ministre, de donner des réponses structurelles ensuite et ultérieurement, qui couvriront la question de la lutte contre le trafic illégal des armes, mais aussi, bien entendu, d'examiner les moyens alloués au département de la Justice et à son bon fonctionnement.

Mes principales questions aujourd'hui porteront sur les armes de guerre et leur trafic. C'est là peut-être la dimension la plus inquiétante de ce drame. Il est aujourd'hui possible à un individu connu des services de police de se procurer des grenades et des armes de guerre dans notre pays. Des grenades et des armes de guerre!

Sait-on, à ce jour, d'où peuvent provenir les armes de guerre qui ont été utilisées à Liège mardi? L'enquête en cours a-t-elle déjà pu apporter des réponses, fussent-elles partielles? Disposez-vous, par ailleurs, d'informations globales? A-t-on une idée du nombre d'armes de guerre qui circulent illégalement dans le pays? Quels sont les moyens policiers et douaniers qui sont aujourd'hui alloués à cette lutte? Envisagez-vous d'y attribuer des moyens supplémentaires? Quels mécanismes comptez-vous mettre en œuvre et à quelle échéance pour qu'il n'y ait plus jamais, dans notre pays, de 13 décembre?

Je vous remercie d'avance pour vos réponses et, pour le reste, monsieur le premier ministre, je tiens à vous saluer personnellement, vous et votre gouvernement, pour l'attitude digne et solidaire dont vous avez fait montre par rapport aux Liégeois et pour la mesure des prises de parole qui ont été prononcées depuis mardi. Car, à ceux qui seraient tentés d'enflammer des débats et de les amener sur les pentes dangereuses de l'intolérance, comme on a déjà pu le voir dans certains forums ou dans certaines déclarations, il convient sans aucun doute de répondre par le sang-froid et la détermination politique.

Il y a les mesures concrètes et, puis, il y a la posture politique, monsieur le premier ministre. La détermination politique a éradiqué, de manière définitive, les réseaux mafieux qui s'enrichissent honteusement via les trafics des armes dans notre pays et assuré à la Justice les moyens d'exercer pleinement son rôle. Ce sang-froid, cette détermination politique feront peut-être en sorte que les élèves des écoles liégeoises, ainsi que tous les concitoyens touchés par ce drame, pourront se relever psychologiquement, parler du choc qu'ils ont vécu. Ils les aideront peut-être à appréhender la réalité innommable qui ne sortira plus de leur mémoire. Ils mettront peut-être aussi en place les jalons de ce qui leur permettra de se retrouver sans crainte sur un marché de Noël et de ce qui permettra à notre ville de Liège de retrouver la convivialité qui a toujours fait sa renommée.

Pour terminer, monsieur le premier ministre, chers collègues, je souhaiterais citer les paroles du premier ministre norvégien, Jens Stoltenberg, qui déclarait quelques heures après le drame d'Oslo: "Il y aura un avant et un après mais nous serons toujours une démocratie attachée aux valeurs de la démocratie et de l'ouverture et une société qui encourage les gens à être actifs, à participer à la vie politique et sociale de telle manière qu'ils se sentent en sécurité." (*Applaudissements*)

04.07 Bart Somers (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, ook ik wil mijn uiteenzetting niet beginnen zonder eerst in naam van mijn fractie ons medeleven te betuigen aan de slachtoffers, hun nabestaanden en de 125 gewonden. Het jongste slachtoffer is een peuter van amper 17 maanden en de andere slachtoffers zijn twee tieners, een dame van 50 en een dame van 75 jaar.

Ik wil namens mijn fractie ook hulde brengen aan de hulpverleners, hun moed, hun onvoorwaardelijk engagement en hun professionaliteit.

Ten slotte wil ik zeggen dat wij getroffen zijn door de golf van solidariteit van zoveel gewone mensen, die

zich innig verbonden voelden met het leed van de getroffen en.

Collega's, deze tragedie grijpt ons naar de keel. Het roept bij elk van ons vragen op over de menselijke natuur en over onze samenleving, maar de reactie op zo'n diepmenselijk drama moet uit het politieke gehakketak blijven. Ze moet vooral authentiek en eerlijk zijn.

Wie de illusie wil creëren dat zulke drama's in alle omstandigheden te voorkomen zijn, maakt de mensen en zichzelf iets wijs. Omgekeerd geldt echter ook dat wij ons niet mogen opsluiten of verschuilen achter een fatalistische machteloosheid, die ons ontslaat van elke verantwoordelijkheid, die ons zelfs zou ontslaan van de verantwoordelijkheid om lessen te trekken en wegen te zoeken om de burgers in ons land, kinderen en volwassenen, beter te beschermen.

Parlement en regering moeten hieruit lessen trekken, maar het moeten geloofwaardige lessen zijn, die daadwerkelijk iets veranderen op het terrein en die de kans op herhaling wezenlijk inperken. Dat is het minste wat wij de slachtoffers verschuldigd zijn.

Daarbij zijn steekvlampolitiek, steekvlambeleid of steekvlamwetgeving uit den boze. Het verleden heeft ons geleerd dat dat niets oplost. Wij moeten durven te kiezen voor duurzame ingrepen en echte veranderingen. Geen symboliek of spierballengerol, maar initiatieven, die echt werken.

Mijnheer de eerste minister, de regering heeft op een serene, maar ook kordate wijze een actieplan aangekondigd. Uw regering heeft veel werk op de plank, maar toch zal zij dat niet op de lange baan mogen schuiven of het plan tot dode letter laten verworden.

Mijn fractie ziet een aantal absolute prioriteiten. Ik wil mij vandaag tot twee ervan beperken.

Ten eerste is er de aanpak van de illegale wapenhandel, inzonderheid de handel in oorlogs- en aanvalwapens. Er is nood aan een nationaal actieplan. Vandaag zijn de bevoegdheden en is de aanpak veel te versnipperd. Wij moeten dat fenomeen een hogere prioriteit geven in onze veiligheidsplannen. Wij moeten er efficiënter tegen strijden.

Ten tweede moeten wij de opvolging van veelplegers of recidivisten grondig herdenken. In de jaarverslagen van de justitiehuisen lezen wij dat 40 % van wie onder voorwaarden is vrijgelaten, opnieuw in de fout gaat. Dat moet ons heel erg bezorgd maken. Wij moeten nadenken over een systeem waar effectieve controle de plaats inneemt van vertrouwen.

Dat is niet eenvoudig, gelet op het grote aantal dossiers. Dat is niet eenvoudig, gelet op de vraag hoe wij kunnen selecteren. Dat is niet eenvoudig, gelet op de beperktheid van de middelen. Wij zullen dus nieuwe wegen en nieuwe technieken moeten zoeken om op een efficiëntere manier te controleren. Zo zullen wij de muur moeten slopen die vandaag bestaat tussen justitiehuis, sociale werkers en politie. Vandaag verschuilen zij zich allemaal te gemakkelijk en te snel achter de barricade van hun beroepsgeheim. Wij moeten nadenken over de manier om efficiënter informatie uit te wisselen.

Wij moeten ons beraadslagen over de bevoegdheden die echt aan de assistenten van justitiehuisen moeten toekomen, alsook over een hervorming van het politiestatuut, zodat de functie van wijkagent een attractievere post wordt binnen de politie. Zo kunnen wij op een geloofwaardige manier een netwerk van sociale controle opbouwen, dat stoelt op de wijkagenten. Vandaag is dat spijtig genoeg – ik spreek uit ervaring – niet de realiteit. Wij moeten het netwerk versterken. Wij zullen het politiestatuut dus moeten herdenken. Wij zullen de wijkagenten andere mogelijkheden moeten aanbieden.

Moeten wij niet de voorwaarden voor voorlopige vrijlating beter controleerbaar en concreter maken? Moeten wij de voorwaarden niet duidelijker formuleren? Moeten die voorwaarden niet slaan op het volledige dossier en niet enkel op de zaken waarvoor iemand veroordeeld is? Moet de politie niet meer bevoegdheden krijgen, om in het geval van recidivisten die onder voorwaarden vrijgelaten zijn, beter proactief te kunnen optreden en te controleren?

Premier, collega's, ik hoop namens mijn fractie dat het drama van Luik niet zonder gevolgen blijft. Wij vragen geen spierballengerol. Wij vragen geen spektakelantwoord. Wij vragen echter wel het uitdrukkelijke engagement om platgetreden paden te verlaten, om taboes los te laten en om echte hervormingen door te voeren, die op het terrein, in het leven van gewone mensen, meer veiligheid kunnen brengen.

04.08 Bert Schoofs (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, dames en heren ministers, namens het Vlaams Belang wil ik oprecht het medeleven uitspreken van onze fractie voor alle slachtoffers en hun nabestaanden. Ik verwelkom ook de oproep van collega Terwingen om hier vandaag niet aan tafelspringerij te doen. Dit is geen arena, waarin vandaag iemand zijn politieke gelijk moet bewijzen.

Het moet me wel van het hart dat ik heel vaak in heel veel gevallen heb gewaarschuwd voor het feit dat er laksheid heerst. Vandaag zal ik dan ook een aantal antwoorden vragen van de betrokken ministers op een aantal concrete vragen over zaken die de afgelopen dagen aan het licht zijn gekomen. Het is hier immers ook geen auditorium, waarin alleen maar hulde wordt gebracht en enkel mooie woorden worden gebruikt.

Laat duidelijk zijn dat de politiek en de traditionele politiek hier vandaag geen vrijspraak mag vragen. Steekvlampolitiek is inderdaad niet nodig, collega Somers. Maar ook rookgordijnen en trekbommetjes zijn niet gepast.

Ik vraag mij samen met heel veel mensen af hoe het mogelijk is dat de man die de feiten pleegde, zijn straf niet volledig heeft gezeten, terwijl hij geen enkele medewerking heeft verleend aan het gerecht bij de opheldering van de feiten waarvoor hij werd veroordeeld. Hij fabriceerde geluidsdempers en wou niet zeggen voor wie zij bestemd waren. Ik denk niet dat dat voor de eendenjacht was en ook niet om op de kermis krijtpijpjes te schieten.

Er werden wapens en drugs gevonden. Hij is daarvoor veroordeeld. Hij wou geen samenwerking verlenen aan het gerecht om de herkomst te achterhalen. Hij is echter wel beloond met een voorwaardelijke invrijheidstelling. Ik wil weten welk systeem zich daaraan wil, kan en durft te bezondigen.

Niemand is blijkaar op het idee gekomen om te controleren of de man, die 9 500 wapenonderdelen in bezit had, nog voorraden of verzamelingen had.

Daarop wil ik graag een antwoord, is het niet vandaag, dan toch liefst zo snel mogelijk. Het is een absolute prioriteit voor de regering om na de feiten ingrijpend op te treden.

Ik vernam via een tweet van een journalist dat parket en gevangenis zouden hebben geadviseerd om die man een enkelband te laten dragen. Klopt dat? Personen veroordeeld voor oplichterij, zitten twee tot drie jaar thuis met een enkelband. Zij maken, ik geef het toe, weinig kans op reclassering, terwijl ze het misschien wel verdienen. Die man liep echter vrij rond op straat. Ik wil weten waarom. De bevolking wil weten waarom. Wij hebben het recht om dat te vragen.

Doen justitieassistenten hun werk goed? Zijn ze voldoende bemand om hun werk goed te kunnen doen? Is er voldoende controle?

De wapenwet is aangepast na de gruwelijke feiten van Van Themsche. Was dat nuttig of circuleert er vandaag een enorme voorraad illegale wapens op de zwarte markt, waarmee onschuldige burgers kunnen worden gedood? Het heeft vele burgers de afgelopen jaren veel geld en veel moeite gekost om een souvenirwapen van grootvader te legaliseren of te laten vernietigen. Wat heeft de wijziging in de wapenwet ons opgeleverd?

Welke maatregelen op vlak van de voorwaardelijke invrijheidstelling wil men nemen opdat het niet meer kan gebeuren? Iedereen verdient een tweede of een derde kans. De man in kwestie heeft, de lichtere feiten niet in aanmerking genomen, zes of zeven kansen gekregen. Hij liep vrij rond.

Hoeveel veroordelingen heeft iemand nodig om uit de samenleving te worden verwijderd, opdat zulks niet meer kan gebeuren? Ik vraag het specifiek aan het gild van de aanwezige ministers van de nieuwe regering.

04.09 Joseph George (cdH): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, mesdames et messieurs les ministres, chers collègues, Liège est en état de choc, le pays tout entier est en état de choc. Vous l'avez dit, monsieur le premier ministre, il s'agit là d'une folie sanguinaire avec des conséquences irréparables.

Vous me permettrez d'évoquer quelques instants un souvenir personnel: voilà un peu plus de 20 ans, j'étais à ce même palais de justice, à quelques mètres de là, et on y vécut l'assassinat du bâtonnier Henry. J'étais dans la salle d'audience voisine, je me souviens des cris, je me souviens des pleurs, des coups de feu, je

me souviens des personnes qui couraient dans les couloirs, je me souviens aussi de cette folie criminelle.

Monsieur le premier ministre, mesdames, messieurs, mes premières pensées vont aux victimes, à leurs familles. Au nom du cdH, je voudrais remercier tous les services de police, tous ces bénévoles, tous ceux qui se sont exposés, tous ces sans-nom qui ont donné le meilleur d'eux-mêmes en ces moments difficiles.

Vous l'avez dit, monsieur le président, le temps s'est arrêté. Mais d'autres temps vont se succéder: il y a eu le temps de la peur, celui de la révolte, il y a le temps du deuil et de la compassion; puis viendra le temps de la réflexion, mais aussi de l'action.

Chacun s'interroge: comment une telle tragédie a-t-elle pu se produire, comment un être humain peut-il en arriver à semblable horreur? Nos sociétés se questionnent désormais sur leur destin collectif à partir d'histoires singulières et dramatiques.

Comme lors de la tuerie dans une crèche à Termonde, en janvier 2009, nous posons dans notre monde, fait pourtant de tant de certitudes, la question du pourquoi et du comment de cette violence; et c'est la question essentielle qui mérite assurément une réponse pluridisciplinaire.

Enfin, comment un délinquant dangereux, condamné à une peine privative de 42 mois, bénéficie-t-il d'une libération conditionnelle? Le citoyen souhaiterait avoir des explications. Avait-il purgé vraiment les trois quarts de sa peine? L'état de récidive avait-il vraiment été pris en compte? Ou alors l'arrêt de la cour d'appel n'avait-il pas pris cet état de récidive en considération. Qu'en est-il?

Je voudrais aussi insister, comme mes collègues l'ont fait, sur la question de la détention de ces armes, si dangereuses. L'opinion publique est frappée que des armes de destruction puissent circuler apparemment aussi facilement sur le territoire de notre pays.

Par ailleurs, la mission du droit pénal est de sanctionner, mais aussi de réintégrer. L'un et l'autre aspect sont indissociables: sanctionner et réintégrer. Nous devons aussi nous interroger sur les moyens, tant humains que financiers, à mettre à la disposition de ceux qui sont chargés de cette double mission particulièrement difficile.

Mais, plus largement, c'est aussi tout le lien social qu'il convient de retisser dans une société marquée par l'individualisme effréné. La solution n'est pas dans la recherche d'une ultra-sécurisation de nos vies individuelles; elle n'est pas une solution. C'est tous ensemble, quelles que soient nos origines, nos diversités, que nous ferons reculer toutes les formes de violence, dans une société que nous voulons faite de liberté et de solidarité.

Je partage la préoccupation du gouvernement, qui s'est exprimé ces dernières heures, de prendre le temps et de décider. Nous le devons, pour toutes ces malheureuses victimes. *(Applaudissements)*

04.10 Jean Marie Dedecker (LDD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, dit is een moeilijk debat. Het is moeilijk een politiek debat te voeren in deze toestand. Het is moeilijk het onderscheid te maken tussen politieke recuperatie en respect voor de slachtoffers. Maar wij zijn hier in het Parlement, en sta mij toe te stellen dat er een zekere verantwoordelijkheid is.

Mijnheer De Clerck, u bent hier nog aanwezig en u weet heel goed dat ik op 13 september van dit jaar u een vraag heb gesteld over het aantal personen dat vorig jaar een voorwaardelijke invrijheidsstelling heeft genoten. Het waren er precies 664. In tegenstelling tot wat sommige topjuristen beweren, waren er ongeveer evenveel in Vlaanderen als in Wallonië. Ik geef een voorbeeld: 202 in Antwerpen en 127 in Luik. Ik haal dat totaal van 664 aan omdat dat voor een stuk belangrijk is. Ik wil aantonen dat wij toch een verantwoordelijkheid hebben.

Men weet dat ik uit de sportwereld kom. Vandaag zijn meer dan 600 atleten gebonden aan de whereabouts. Dat betekent dat zij constant, iedere dag, aan een instelling moeten melden waar zij zitten – om het even waar, ook in het buitenland –, wat zij doen, wat zij slikken en wat zij prikken. Ieder moment van de dag kan een controleur aan de deur staan, uitzoeken wat in hun koelkast zit en een controle van hun lichamelijke gezondheid doen, om het maar zo te stellen. Het gaat over meer dan 600 topatleten. Daarvoor hebben wij wel middelen in dit land.

Vorig jaar werden 664 personen in voorwaardelijke invrijheidsstelling geplaatst. Sta mij toe te zeggen dat wij moeten constateren dat dat nog toelaat dat dergelijke drama's gebeuren. Waarom gebeuren dergelijke drama's? Omdat wij als wetgever in deze zaak zijn tekortgeschoten. Het is te vroeg om over de verantwoordelijkheden te praten, maar ik ben 100 % zeker dat er sommigen slecht slapen. Hoe kunnen wij vandaag de bevolking uitleggen dat in onze overheidsdienst een psycholoog heeft gezegd dat een beroepsrecidivist, met een waslijst aan veroordelingen van Luik tot in Brugge, geen gevaar vormt voor recidive? Hoe kunnen wij de bevolking uitleggen dat een rechter in beroep op basis van een procedurefout zegt dat die man geen wapens heeft?

Hoe kunnen wij dat aan de bevolking uitleggen? Wij kunnen wel iets doen. Mijnheer de premier, het is tijd – wij praten in dit land al heel lang over de grote justitiehervorming – dat er iets gebeurt. Als wij heel die zaak bekijken, als wetgever, dan moeten wij zeggen dat de diensten die de bevoegdheid hebben geen slagkracht hebben. Ik verwijs naar de justitieuizen. Als de sociaal assistenten vooral dienst moeten doen als welzijnsknuffelaar en niet de bevoegdheid hebben om de zaken werkelijk te onderzoeken, dan is het aan ons, als wetgever, om daaraan iets te doen.

Wie wel slagkracht heeft, is de politie, maar die heeft dan de bevoegdheden of zeker de prioriteiten niet. In dit land heeft de politie namelijk andere prioriteiten: quota's opvolgen inzake snelheid, bijvoorbeeld. Laat ons ermee ophouden ons weg te stoppen achter een gebrek aan mankracht. Wij hebben in dit land het hoogste aantal politieagenten per capita van heel West-Europa. Per 210 inwoners is er in dit land een agent aanwezig. Het gaat over prioriteiten en bevoegdheden die door de wetgever te verlenen zijn.

Toen de wapenwet hier goedgekeurd werd, had ik er kritiek op, omdat het een pestwet is voor degenen die tussen de lijntjes kleuren en omdat criminelen toch nog vrij met illegale wapenhandel bezig zijn. Dat werd nu opnieuw bewezen. De wapenwet moet niet strenger gemaakt worden. Wij moeten stoppen, zoals collega Somers zei, met instantwetgeving en steekvlampolitiek. Wij moeten doen wat Alice Nahon zei: "tis goed in 't eigen hert te kijken voor het slapengaan". Dat is een uitnodiging voor u, mijnheer de premier. Doe er nu werkelijk iets aan, het is het moment, zodat wij niet altijd op een drama moeten wachten om dit aan de bevolking te moeten uitleggen.

04.11 Bernard Clerfayt (FDF): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, mesdames et messieurs les membres du gouvernement, chers collègues, au nom des élus FDF, je vais évidemment me joindre à la grande émotion qui nous a tous pris, au sentiment de cruauté, d'injustice, au sentiment d'horreur qui a saisi tous les Belges - francophones et flamands, faut-il le souligner -, suite aux événements qui ont endeuillé les Liégeois, ce mardi.

Nous voudrions exprimer aussi notre profonde empathie avec toutes les victimes, leurs familles, leurs proches, tous ceux qui sont blessés dans leur chair, tous ceux qui sont blessés psychologiquement. Un tel drame qui a surpris les gens dans leur vie quotidienne laisse des traces profondes dans la confiance que nous possédons dans la vie, dans le fait de vaquer simplement à ses occupations tous les jours, au cœur d'une ville.

Je voudrais aussi remercier tous ceux qui, très professionnellement, sont intervenus: services de police, ambulanciers, chauffeurs des TEC, tous les anonymes, tous ceux qui sont venus au secours des victimes.

Ce débat nous permet, comme d'autres l'ont fait avant moi, de nous poser des questions pour l'avenir. Il y a le grave problème du commerce illégal des armes, et même si des mesures sévères ont été prises dans ce pays récemment encore, nous savons - quelques reportages de presse l'ont encore rappelé - qu'il est beaucoup trop facile d'acheter, de trouver des armes dans les centres urbains ou ailleurs en Belgique. Il y a beaucoup trop d'armes, de guerre notamment, qui circulent dans notre pays. Les mesures prises actuellement portent plus sur le citoyen normal que sur les réseaux mafieux et le commerce illégal des armes qui devraient être, à notre sens, une des priorités du futur plan national de sécurité. Des actions concrètes et précises sont nécessaires, puisque les armes de guerre ne devraient pas exister dans un pays en paix.

La question suivante est celle de la libération conditionnelle. Ce n'est pas que je puisse établir un lien entre cette affaire-ci et la question générale de la libération conditionnelle. Mais la courte enquête que j'ai menée hier auprès d'acteurs de terrain, en questionnant les uns et les autres, m'amène à penser qu'il est nécessaire d'avoir un débat, une réflexion, sereine, en dehors de toute émotion, de toute urgence, autour de la question de la libération conditionnelle, du suivi, du contrôle sur le terrain des libérés conditionnels. Il y a

des centaines, des milliers de personnes dans ces circonstances sur le territoire, et trop souvent, le contrôle est laissé aux polices locales, parfois même aux agents de quartier, sans aucune instruction particulière de surveillance ou de vérification. Ils ont la mission de vérifier la bonne intégration de ces personnes sur le territoire, sans qu'ils sachent concrètement ce qui doit être vérifié et de quoi ils doivent rendre compte.

Les agents de probation sont trop souvent débordés pour que ce suivi ait un sens et une réelle utilité. Les polices locales n'ont pas toujours les moyens d'assumer concrètement cette tâche. Il faut donc se pencher à nouveau sur l'efficacité du système dans son ensemble et, de manière plus générale, pour les bracelets électroniques, les mesures alternatives, les libérés à l'essai et même pour les congés pénitentiaires.

Enfin, je voulais aborder la question de la gestion des situations de crise. Comme d'autres l'ont dit, des phénomènes similaires se sont déjà produits sur notre territoire, à Anvers, à Termonde. Des phénomènes de tuerie de masse qui semblent malheureusement se répéter. Ici, à Liège, rien ne permet d'indiquer que la police ait commis la moindre erreur. Au contraire, elle s'est très vite déployée et est intervenue de manière très professionnelle.

Mais, suite aux événements de Termonde, au niveau de la police on s'est penché sur la gestion de ces phénomènes de crise, qu'on appelle "amok" en termes techniques. On parle de crises amok, des situations chaotiques. Une formation à la gestion des situations de crise avait été initiée pour les polices locales. Je viens d'apprendre que malheureusement, pour des raisons syndicales, cette formation pilote à l'essai avait été interrompue le 19 octobre dernier. Et je pense qu'il serait souhaitable que Mme la ministre de l'Intérieur puisse relancer ces formations aux situations de crise, formations "AMOK", qui sont fortement demandées par les polices locales car elles souhaitent être au point si jamais de telles situations venaient à se reproduire.

Au-delà de l'émotion que nous partageons tous, il faut maintenant travailler et prendre des mesures concrètes qui nous permettent de vivre plus en paix après de tels événements.

04.12 Laurent Louis (indép.): Monsieur le président, monsieur Di Rupo, mesdames et messieurs membres du gouvernement, chers collègues, notre pays tout entier, du nord au sud, est aujourd'hui en deuil et ce, depuis ce sinistre mardi 13 décembre. L'incompréhension est totale et nos concitoyens ne comprennent pas pourquoi le mal a frappé des victimes innocentes.

Bien entendu, nous devons refuser de céder à la panique. L'horreur peut malheureusement nous frapper à n'importe quel moment, mais nous ne pouvons pas pour autant accepter de vivre dans l'angoisse et la méfiance permanente. L'autre, même s'il n'a pas la même couleur de peau, la même religion, la même origine, n'est pas pour autant un monstre en puissance. Ne nous trompons pas de cible. Ceux que nous devons pourchasser, ce sont les criminels, quels qu'ils soient, et eux seuls.

Je voudrais aussi condamner les réflexes racistes qui circulent sur le net et dans la population. Pour ce faire, le monde politique se doit d'apporter des réponses claires, fermes et rapides aux citoyens qui n'acceptent plus le laxisme de notre justice et qui souhaitent vivre en sécurité. Pendant de trop longues années, la logique politique fut d'agir avec un humanisme exacerbé à l'encontre des criminels. Nous leur avons bien souvent trouvé trop d'excuses, à en faire presque des victimes alors même qu'ils ne méritent bien souvent pas notre compassion. Ainsi, Nordine Amrani était un criminel multirécidiviste bien connu de la justice. Malgré plus de 20 condamnations, la justice a fait preuve à son égard d'un humanisme et d'une compassion coupables. Presque pour chaque condamnation, Amrani a bénéficié de sursis ou de circonstances atténuantes. Ce mardi, pourtant, Amrani a démontré qu'il n'était pas digne de cette compassion et qu'il n'avait, lui, aucun respect pour la société, aucun respect pour la vie humaine. Ce drame démontre donc de manière implacable l'échec de la politique judiciaire et carcérale en Belgique.

Amrani a tué d'innocentes victimes mais le monde politique et les différents gouvernements précédents sont en quelque sorte 'complices' de ce criminel. En 2008, il est vrai que cet individu fut condamné à cinq années de prison. Si je compte bien, il devrait donc toujours y être. Mais non! Non, car bien entendu, chez nous, la justice a agi avec humanisme. Elle ne veut surtout pas traumatiser ces pauvres délinquants. Ainsi, deux ans seulement après sa condamnation, ce criminel est sorti de prison et a bénéficié d'une libération conditionnelle.

Madame la ministre de la Justice, quand j'entends à la télévision que vous souhaitez répondre à ce drame en luttant contre les trafics d'armes, je me dis que vous vous trompez de direction. Le problème n'est pas là.

Le problème se situe au niveau de la logique judiciaire et carcérale dans notre pays. Aujourd'hui, la population ne peut plus accepter la tolérance coupable dont notre système judiciaire fait preuve à l'égard de ceux qui ne respectent pas nos lois. La population veut retrouver une justice ferme, une justice qui, tout simplement, se met du côté des victimes. Depuis longtemps, mon parti, le MLD, estime qu'il faut mettre un terme aux libérations conditionnelles et opter pour des peines incompressibles, des peines qui respectent les sanctions prononcées par les juges ou les jurys populaires. Nous sommes également favorables à l'application d'une réelle perpétuité. Aujourd'hui, le terme perpétuité est nié et violé et, de ce fait, c'est la notion de justice même qui s'en trouve bafouée.

En ma qualité de président du MLD, je tiens à présenter mes plus vives condoléances aux familles des victimes de la fusillade de Liège. Mes pensées vont également vers les personnes qui luttent toujours contre la mort. J'espère du fond du cœur que la vie reprendra ses droits et que les blessés s'en sortiront.

Je tiens à adresser mon soutien le plus entier à toutes les personnes qui ont été blessées physiquement ou psychologiquement; j'espère qu'elles trouveront la force et le courage de vaincre leur traumatisme.

Pour terminer, je voudrais souligner la solidarité citoyenne, qui s'est manifestée tout au long de cette journée tragique et qui continue à se manifester, mais aussi le courage des chauffeurs du TEC, qui n'ont pas hésité à braver le danger pour porter secours aux victimes.

Je tiens enfin à féliciter les services de secours pour la qualité de leur travail et leur abnégation, ainsi que les forces de l'ordre, qui ont réagi rapidement afin de rétablir la sécurité de nos concitoyens. La Belgique n'oubliera jamais le 13 décembre 2011. Il revient maintenant au monde politique de prendre les mesures qui s'imposent pour qu'un tel acte ne se reproduise plus jamais.

04.13 Eerste minister **Elio Di Rupo**: Mijnheer de voorzitter, collega's, zoals ik eerder heb verklaard, zijn de dramatische gebeurtenissen in Luik onaanvaardbaar.

Zodra ik op de hoogte werd gebracht van de feiten, heb ik meteen een vergadering gehad met ministers Turtelboom en Milquet. Wij zijn onmiddellijk daarna naar Luik gegaan, enerzijds om onze solidariteit met de slachtoffers te betuigen en anderzijds om kennis te nemen van wat er precies was gebeurd. Wij hebben in Luik met de lokale autoriteiten, de politie en het gerecht gesproken. Toen alles was gezegd, schoten woorden tekort om mijn diepe gevoelens te uiten.

Collega's, het bleek heel snel dat het om een geïsoleerde daad ging, die niets met terrorisme of extremisme te maken had. Het is een daad van een geïsoleerde man die zich volgens zijn advocaten achtervolgd voelde door Justitie. Het individu was goed gekend door het gerecht en de politiediensten.

De echte motivaties voor zijn dramatische daad blijven tot nu toe onbekend.

Op dit moment moeten wij vooral solidair zijn en de slachtoffers steunen. Verscheidene slachtoffers, onder wie enkele zwaargewonden, liggen nog in het ziekenhuis.

Collega's, ik zal heel duidelijk zijn. De regering is vastberaden om alles in het werk te stellen om de veiligheid van de burgers te garanderen. Daarom heb ik gisterenmorgen het kernkabinet samengeroepen, samen met de minister van Justitie, om een antwoord van de regering te coördineren.

De werkzaamheden zijn daarna voortgezet in interkabinettenwerkgroepen.

Het belangrijkste is nu om te begrijpen wat er is gebeurd. De persoonlijkheid en het traject van de crimineel moeten worden nagegaan, evenals de opvolging waaraan hij was onderworpen ten gevolge van zijn voorwaardelijke vrijlating, de voorwaarden van die vrijlating en de omstandigheden die het mogelijk hebben gemaakt dat hij een dergelijke barbaarse daad kon plegen.

De ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken staan tot uw beschikking om u in de commissie in alle transparantie alle inlichtingen te geven die u wenst. Al die informatie is essentieel om lessen te trekken uit wat er is gebeurd en om de nodige maatregelen te nemen om de veiligheid van de burgers te garanderen.

Je l'ai dit et je le répète: la sécurité est une priorité absolue du gouvernement - l'accord gouvernemental traduit d'ailleurs cet engagement -, lequel est prêt à prendre des mesures réfléchies qui auront de réels

effets sur le terrain. Mais il veut éviter, et je remercie tous les collègues qui l'ont indiqué, de mettre en œuvre – sous le coup d'une émotion bien compréhensible – des réformes qui seraient précipitées et qui, in fine, ne produiraient aucun effet concret pour les citoyens.

Sur la base des premières informations recueillies, le gouvernement a d'ores et déjà identifié cinq domaines pour lesquels une attention et des actions prioritaires sont requises.

Premièrement, et je pense que vous en avez tous parlé, ce sont les armes et, plus particulièrement, le trafic d'armes illégales et la détention ou l'usage d'armes lourdes. Manifestement, l'auteur des faits a pu se procurer tout un arsenal. Nous examinerons comment la politique de sécurité peut être renforcée au vu de ce grave problème. Cela passe notamment par une analyse de notre législation et des moyens d'enquête dont disposent les forces de l'ordre et la justice. Si nécessaire, la législation sera modifiée pour améliorer la lutte contre les trafiquants d'armes et contre ceux qui utilisent ces armes pour commettre des atrocités.

La question des armes, comme plusieurs d'entre vous l'ont demandé, sera abordée dans le prochain plan national de sécurité 2012-2015. Il semble en effet que la connaissance de ce phénomène en Belgique demeure encore insuffisante. D'où viennent ces armes? Quelles sont-elles? Nous devons, disent les experts, cartographier et recenser pour avoir une vision globale et continue, susceptible de nous aider à lutter plus efficacement contre ces trafics.

Une action efficace passe également par un renforcement de la coopération européenne en ce domaine.

Conformément aux initiatives prises dans le cadre de la présidence belge de l'Union européenne en décembre 2010, il faut notamment uniformiser nos législations.

Ten tweede, de strijd tegen de illegale economie. Zoals gepland in het regeerakkoord, moeten wij ook optreden tegen de financiering van de misdaad. Wij moeten de inkomstenbron van criminelen, drugsgeld of geld uit de prostitutie om wapens te kopen, genadeloos opsporen.

Wij zullen onderzoeken welke pistes het mogelijk maken om de inkomstenbronnen van criminelen droog te leggen.

Ten derde, de veelplegers. Net als u was ik geschokt toen ik vernam dat de dader van de moordpartij in Luik een veelpleger was, met name een misdadiger die tegelijk bij meerdere misdrijven betrokken was zoals drugshandel, wapenhandel en seksuele misdrijven. Hij was bekend bij politie en Justitie. De regering zal nagaan of onze wetgeving aangepast is om dergelijke veelplegers aan te pakken. Dit specifieke type misdrijf moet op een passende manier worden aangepakt. Wij moeten ook over de juiste instrumenten beschikken om voor de geschikte politionele opvolging van deze personen te zorgen want al te vaak gaat het om recidivisten.

Ten vierde, de informatiestroom. De dader was vrij onder voorwaarden en werd door het gerecht opgevolgd. Er rijzen dus vragen omtrent de informatie-uitwisseling tussen de actoren die betrokken zijn bij de opvolging van personen die voorwaardelijk vrij zijn. De regering zal erop toezien dat er niet alleen een permanente, maar ook een efficiënte uitwisseling van informatie plaatsvindt zodat politie, Justitie, parket, gevangenissen en justitiehuisen hun werk correct kunnen doen. Die informatie moet er ook voor zorgen dat de actoren op het terrein aan de alarmbel kunnen trekken als dat nodig is, en gepaste maatregelen kunnen treffen tegen een individu dat de voorwaarden van zijn vrijlating niet respecteert.

Et, enfin, la prévention. Comme certains collègues en ont parlé, en termes de prévention, il est une évidence que, plus il y aura de policiers ou de gardiens de la paix présents sur le terrain, plus nous garantirons la sécurité des citoyens. Certains d'entre vous ont d'ailleurs évoqué des questions de statut. Plus ces policiers ou gardiens de la paix seront présents dans des endroits fréquentés par des foules, plus la sécurité sera garantie. À cet égard, nous devons poursuivre notre analyse et trouver les moyens pour y répondre.

Monsieur le président, chers collègues, vous l'avez compris, le gouvernement avec vous, avec le parlement, entend tirer toutes les leçons de ce qui s'est passé et agir avec grande détermination. Encore une fois, le gouvernement tient à remercier le dévouement de tous les services qui sont intervenus. La ministre de l'Intérieur m'a fait parvenir quelques statistiques. En quelques minutes ont été mobilisés 250 policiers de la zone de police de Liège, 120 policiers fédéraux, 90 enquêteurs judiciaires, 11 hôpitaux de la région de Liège mais également de Maastricht, des dizaines et des dizaines de médecins, d'infirmiers, d'infirmières, le

Centre de crise fédéral, la coordination de toutes les zones. À toutes ces personnes qui ont contribué à aider les victimes, le gouvernement tient à leur dire merci.

Chers collègues, après la phase d'analyse, le temps des propositions et des mesures concrètes viendra. Le parlement, bien entendu, participera à cette démarche.

D'emblée, comme je l'ai dit, les ministres de la Justice et de l'Intérieur répondront en toute transparence à vos questions en commission. Si vous en décidiez, monsieur le président, chers collègues, et cela vous appartient, vous pourriez peut-être tenir une commission conjointe Justice-Intérieur.

Une fois encore, au nom du gouvernement, j'adresse aux victimes, à leurs proches et aux familles des personnes décédées toute notre compassion et notre soutien. (*Applaudissements*)

Le **président**: Merci, monsieur le premier ministre. Il n'y a pas de demande de réplique.

J'enregistre votre suggestion d'organiser dans le courant de la semaine prochaine, qui est déjà bien chargée, une commission conjointe Justice et Intérieur. Je me tourne vers les présidents de ces deux commissions pour les y inviter.

Zal het mogelijk zijn een gemengde commissie te organiseren om alle elementen van het debat te analyseren? (*Ja*)

Je remercie chacune et chacun pour la qualité et la sérénité des interventions qui convenaient dans cette situation particulière.

Je rappelle également aux membres qu'un livre de condoléances a été ouvert dans le péristyle. Chacun peut y inscrire ce qu'il souhaite à propos de cet événement tragique.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 Attentat à Liège – Témoignage de sympathie en provenance de l'étranger

05 Aanslag in Luik – Internationaal medeleven

À l'occasion de l'attaque meurtrière survenue à Liège le mardi 13 décembre 2011 un message de condoléances m'est parvenu de la Chambre des Députés du Grand-Duché de Luxembourg.

Naar aanleiding van het aanslag in Luik op dinsdag 13 december 2011 heeft *la Chambre des Députés* van het Groothertogdom Luxemburg mij zijn medeleven betuigd.

J'ai également reçu plusieurs messages de collègues présidents d'assemblée de pays européens et de pays encore plus lointains; ce qui rejoint en quelque sorte les marques de sympathie adressées au premier ministre et au gouvernement.

06 Samengevoegde vragen van

- de heer Roel Deseyn aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken over "de verkiezingen in de Democratische Republiek Congo" (nr. P0642)

- de heer Georges Dallemagne aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken over "de verkiezingen in de Democratische Republiek Congo" (nr. P0643)

06 Questions jointes de

- M. Roel Deseyn au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et des Affaires européennes sur "les élections en République Démocratique du Congo" (n° P0642)

- M. Georges Dallemagne au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et des Affaires européennes sur "les élections en République Démocratique du Congo" (n° P0643)

Je rappelle que, normalement, le temps de parole pour les questions est de deux minutes par question avec, ensuite, la réponse du gouvernement. Je voudrais également faire remarquer que les deux questions qui sont introduites aujourd'hui ont été déjà pratiquement posées dans les mêmes termes, hier, en commission des Affaires étrangères. Je n'ai pas refusé ces questions. Je salue simplement M. Luykx qui, s'étant rendu

compte de la duplication, a retiré sa question.

Je ne m'étonnerais pas que le ministre des Affaires étrangères se montre très bref dans sa réponse.

06.01 Roel Deseyn (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de vice-eersteminister, collega's, het is toch goed om nog even voort te borduren op het debat van afgelopen week in de commissie. Ik heb begrepen dat het kernkabinet intussen de Congokwestie en de verkiezingen heeft besproken. Daarom is het interessant om vandaag toch nog even de puntjes op de i te zetten.

Zaterdag zullen wij de uitslag van de verkiezingen voorgeschied krijgen. Voor onze fractie is daarbij echter zeker geen haast. Men zou volgens ons eigenlijk beter enkele weken wachten, tot men een maximale transparantie kan garanderen. Men kan eerst alle verslagen, alle rapporten van internationale waarnemers en alle officiële uitslagen verzamelen, zodat men die maximaal kan vergelijken met de officiële uitslagen. Mijnheer de vice-eersteminister, wij kunnen natuurlijk niet anticiperen op wat er zaterdag zal gebeuren, maar de volgorde is voor ons van minder belang.

Als wij vandaag eens kijken naar de reacties vanuit bijvoorbeeld de Verenigde Staten, kunnen we alvast concluderen dat hetgeen voorlopig werd aangekondigd, zeker niet gesteund wordt door de volledige internationale gemeenschap. Mijnheer de eerste minister, dit is net mijn punt men zal voor de evaluatie van het verkiezingsproces natuurlijk kijken naar de Belgische houding in het dossier.

Ik pleit er dan ook nogmaals voor dat onze houding een pleidooi is voor een maximale transparantie, alsook voor een goed bewaken van het democratische proces. Het moet gezegd worden, ons land heeft daarvoor reeds grote inspanningen geleverd en verkregen dat de presidentiële verkiezingen, de provinciale of regionale verkiezingen en de lokale verkiezingen van elkaar los werden gekoppeld.

Collega's, misschien verslapt de aandacht voor het volgende, maar het gaat hier wel degelijk over onze centen, die ook in het huidige verkiezingsproces zijn gestoken. Op Belgisch niveau gaat het over 16,5 miljoen euro. Voor de komende jaren is voor Congo in het kader van bilaterale samenwerking 280 miljoen euro aangekondigd.

Mijnheer de minister, waar zullen onze accenten liggen? Wat zal onze belangrijkste positie zijn, ook in het kader van de EU-coördinatie en in het kader van de dialoog met de Afrikaanse Unie? Wat zullen wij mogen onderstrepen? Wij zijn daartoe zeker gemachtigd, gezien de grote sommen geld die wij, terecht, in de lokale bevolking hebben geïnvesteerd.

06.02 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre des Affaires étrangères, si je pose cette question aujourd'hui, c'est parce que, depuis notre débat en commission avant-hier, des événements nouveaux et importants sont survenus permettant peut-être de faire évoluer celui-ci.

En effet, un rapport très accablant de la part de l'Union européenne fait état de malversations extrêmement graves. Je cite de mémoire: 17 % des électeurs qui n'étaient pas inscrits sur les listes électorales ont voté; 1,6 million de bulletins de vote ont disparu dans la nature; des observateurs n'ont pas pu être présents dans différents centres de compilation, notamment au niveau du Centre national de compilation; les résultats qui apparaissent sur le site de la Cénî ne sont pas conformes aux scanners qui ont été réalisés des PV des bureaux de vote à l'issue du scrutin.

Ce sont évidemment des éléments sérieux, auxquels s'ajoutent des déclarations du Département d'État américain, dont vous avez certainement dû prendre connaissance, monsieur le ministre. Pour la première fois, il s'interroge véritablement sur l'ordre d'arrivée des candidats et émet des critiques extrêmement sévères sur ces élections qui, d'après son porte-parole, Mme Victoria Nuland, sont "sérieusement viciées, manquent de transparence, ne reflètent pas les gains démocratiques observés dans d'autres récentes élections en Afrique."

C'est la raison pour laquelle un contrôle attentif de ce scrutin, de la compilation des résultats, de l'examen des résultats notés à l'issue du scrutin sur les scanners des PV des bureaux de vote par rapport à ce qui a été compilé par la Cénî, ce travail s'avère aujourd'hui indispensable. Il est utile de se donner quelques jours bien nécessaires pour pouvoir réaliser ce travail. Ne serait-il pas utile que le gouvernement belge s'associe au Département d'État américain pour apporter une aide technique et demander que ce travail soit réalisé dans les prochains jours?

06.03 Didier Reynders, ministre: Monsieur le président, comme vous l'avez rappelé, nous avons mené un assez long débat en commission à ce sujet.

Ik wil eerst en vooral mijn verklaring bevestigen. Wij hebben de kwestie besproken in het kernkabinet en wij hebben een zeer voorzichtige reactie geuit, op basis van de voorlopige resultaten. Wij hebben vastgesteld dat er inderdaad irregulariteiten waren in het proces na de verkiezingen. Iedereen in de commissie was het ermee eens dat de verkiezingen zelf correct verliepen, maar wat er daarna gebeurde bij het verzamelen en bij het tellen van de stemmen door de CENI, is minder duidelijk.

Ik heb aan mijn Congolese collega en ook aan het Congolese Grondwettelijke Hof gevraagd een gedetailleerd antwoord te geven op alle kritieken.

Monsieur Dallemagne, c'est la seule façon d'aboutir à un processus serein. Un recours a été introduit. Nous sommes prêts, comme d'autres, à apporter toute notre aide lors d'éventuelles vérifications, mais l'objectif est d'avoir une réponse détaillée aux critiques émises. Notre responsabilité est de voir si le classement annoncé des candidats est correct ou non. Il ne nous appartient pas de nous prononcer en faveur de tel ou tel candidat, nous ne l'avons jamais fait; il nous appartient de vérifier que le choix exprimé par le peuple congolais se traduira dans les résultats définitifs.

Il y a eu quelques questions précises, notamment concernant les contacts avec les collègues européens. Encore aujourd'hui, s'est tenue une téléconférence entre les directeurs Afrique des différents départements pour coordonner l'action européenne. J'ai eu moi-même des contacts avec plusieurs collègues encore ce matin sur le sujet.

Dezelfde redenering geldt voor de heer Deseyn. Ik geef geen antwoord vóór de definitieve resultaten bekend zijn. Dat is toch logisch?

Mijnheer Deseyn, u vroeg mij welke gevolgen de lokale verkiezingen hebben op de financiering van de volgende stappen. Ik vraag u te wachten op het eindresultaat van de presidentsverkiezingen.

Pour ce qui concerne les contacts avec la diaspora, mon département entretient des relations avec les Congolais ou les Belges présents en Belgique, qui s'intéressent à la situation au Congo. J'ai également eu des contacts avec ma collègue de l'Intérieur sur le volet sécuritaire y afférent, à Ixelles en particulier.

Nous continuerons à suivre la situation de manière très précise et je suis sûr, monsieur le président, que nous y reviendrons dans les prochains jours ou prochaines semaines.

06.04 Roel Deseyn (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

U zegt dat u de uitslag afwacht alvorens een reactie te geven. Ik herinner even aan het denkspoor om maximaal te pleiten voor een klein moratorium inzake de bekendmaking van de uitslag, zodat er een grotere zekerheid kan worden gegeven en de kritieken van de observatoren kunnen worden weerlegd. Wij moeten vermijden dat er alleen maar verliezers zijn in het proces, inzonderheid de Congolese bevolking.

Sta mij toe even in informaticatermen te redeneren. Wij hebben gezorgd voor een goede, sterke financiële input. De Congolezen hebben op de verkiezingsdag gezorgd voor een sterke electorale input. Als er dan geen adequate output komt, mijnheer de minister, dan hebben wij te maken met een grondige systeemfout. Dat systeem zullen wij dan op zijn minst moeten verbeteren of desnoods zelfs bestrijden. Wij moeten dat doen door in dialoog te gaan. Ik heb dit ook gezegd in de commissie: wij moeten blijven in dialoog gaan. Niemand heeft baat bij gelatenheid. De menswaardigheid van het Congolese volk primeert.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik hoop dat er naar aanleiding van de kwestie in de toekomst geen debatten meer worden gehouden over de vraag om al of niet aan het defilé deel te nemen of over wie fruitsap drinkt met wie. Het moet gaan over de menswaardige ontwikkeling van de Congolese bevolking. Dat is ons aller wens.

06.05 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le ministre, j'apprécie votre prudence.

Je pense qu'il faut sans doute être proactif quant à l'assistance technique que nous pouvons fournir pour

essayer de faire en sorte que le choix des Congolais soit véritablement celui qui sera proclamé dans les prochains jours. C'est extrêmement important pour la stabilité du pays, pour la légitimité des institutions et, au-delà de cela, pour la stabilité et la légitimité de l'ensemble des pays qui, parfois, sont affectés par des processus électoraux qui peuvent dérafer.

Nous ne pouvons pas fermer les yeux sur tous les rapports qui ont été produits par des équipes qui, pour beaucoup d'entre elles, ont été financées par des contributions publiques, belges notamment.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

07 Question de M. Damien Thiéry à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur sur "la commande de nouveaux pistolets à la firme américaine Smith & Wesson" (n° P0644)

07 Vraag van de heer Damien Thiéry aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken over "de bestelling van nieuwe pistolen bij het Amerikaanse Smith & Wesson" (nr. P0644)

07.01 Damien Thiéry (FDF): Monsieur le président, madame la ministre, je sais que c'est un sujet qui a déjà fait l'objet de plusieurs débats, entre autres au mois de mai dernier au Sénat. À l'époque, votre prédécesseur, Mme Turtelboom, a fait savoir que la procédure de marché public, au niveau du cahier des charges, avait été respectée à la lettre. Elle a également dit que les syndicats avaient pris part à la discussion. J'ai eu un écho contraire, dans la mesure où la FGTB n'aurait pas eu l'occasion de donner son avis.

J'ai relevé ceci dans la réponse de Mme Turtelboom: "Il est évident qu'il a été tenu compte de la fiabilité des armes dans l'évaluation, en vue d'assurer la protection physique de l'agent et des tiers." C'est quelque peu inquiétant pour la réputation de la FN Herstal car on peut quand même imaginer que la fiabilité de ses armes est certainement conséquente.

Je ne veux pas en faire une affaire communautaire, mais il est évident que cette décision pose un préjudice certain à la Région wallonne.

Au Sénat, il a été rappelé que la FN n'aurait pas formulé de remarque particulière suite à la réception du document, au moment où les appels d'offres ont été dévoilés. Il semblerait que ce ne soit pas tout à fait le cas.

Est-il possible qu'une clause spécifique contenue dans le cahier des charges aurait privilégié la société américaine?

J'ai entendu qu'au départ, il était question de 2 500 pistolets qui auraient dû être commandés. Curieusement, nous sommes maintenant passés à 20 000.

Dans des temps où nous courons vers une certaine austérité, où nous essayons de faire des économies de tous les côtés, est-il bien normal qu'on soit passé d'une commande de 2 500 armes à une commande de 20 000 armes?

07.02 Joëlle Milquet, ministre: Monsieur le président, cher collègue, comme vous l'avez évoqué, il s'agit d'un dossier antérieur de marché public.

L'arrêté royal du 3 juin 2007 a émis de nouvelles exigences concernant les armes à feu pour la police intégrée. L'arme actuellement utilisée, le GP 35, n'est donc plus en adéquation avec le dispositif de l'arrêté royal. Une période transitoire de six ans a été prévue pour le renouvellement de l'armement; elle arrive à échéance en 2013. Il convenait dès lors de passer commande pour une nouvelle arme.

Le cahier des charges a été publié le 19 mars 2010. Sur la base des offres reçues, les choix ont été opérés selon la législation relative aux marchés publics, non seulement en fonction du prix, mais aussi en raison des délais de livraison, des délais de garantie et, surtout, de 40 critères précis. J'ai analysé le dossier, j'ai vu les tests opérationnels très techniques réalisés – je vous en passe le détail – tant sur l'ergonomie de l'arme, sur son utilisation opérationnelle, à la suite d'essais et d'échecs, que sur la fonctionnalité opérationnelle des matières premières la constituant.

Tous ces éléments ont conduit au choix de l'arme proposée par la firme américaine Smith & Wesson. L'inspecteur des Finances a marqué deux fois son avis positif, le 9 février 2010 et le 26 novembre 2010. Je n'ai donc aucun autre commentaire à émettre sur un marché public qui a respecté en tout point la législation.

Selon moi, la décision respecte les critères établis dans le cahier des charges. Il est vrai que les firmes avaient l'occasion de répondre techniquement aux objections évoquées; or il n'y a pas eu de réponse sur ce point de la part de la FN.

Contrairement à ce qui est écrit dans la presse, il s'agit bien de 7 861 pistolets commandés, qui arriveront en 2012, plus 500 armes didactiques. Pourquoi a-t-on évoqué le nombre de 20 000? Simplement parce que la police locale doit également renouveler son armement: elle peut soit s'arrimer au marché fédéral, soit décider d'une commande spécifique.

La firme avait estimé que si toutes les zones de police suivaient le marché fédéral, on pourrait aller jusqu'à 20 000 unités. Cependant, au niveau fédéral, un nombre très déterminé d'armes a été fixé. Les zones sont libres d'opérer le marché qu'elles souhaitent et si elles veulent, pour des raisons de praticabilité et d'efficacité, suivre le marché fédéral. Mais elles peuvent aussi effectuer leur propre appel d'offre.

07.03 Damien Thiéry (FDF): Je vous remercie madame la ministre pour votre réponse. Je suis conscient de la problématique, mais je suis heureux de vous entendre dire qu'il n'y a pas eu de vice de procédure par rapport à l'appel d'offre et au cahier de charges.

Nous savons que la fabrique nationale d'Herstal est vraiment un fleuron. C'est une industrie internationalement reconnue. Que diraient les Français si, demain, M. Sarkozy se présentait à l'Élysée en BMW ou en Toyota? À un certain moment, nous devons aussi prouver que nous sommes capables dans notre pays de mettre à disposition un certain type de matériel. Nous devons promouvoir notre image internationale.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

08 Questions jointes de

- **M. André Frédéric au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "la légalité des aides publiques octroyées à bpost" (n° P0645)**

- **Mme Valérie De Bue au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "la légalité des aides publiques octroyées à bpost" (n° P0646)**

08 Samengevoegde vragen van

- **de heer André Frédéric aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwik-kelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de wettelijkheid van de overheidssteun aan bpost" (nr. P0645)**

- **mevrouw Valérie De Bue aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwik-kelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de wettelijkheid van de overheidssteun aan bpost" (nr. P0646)**

08.01 André Frédéric (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, je serai bref, mais je voulais réagir aux propos du CEO de bpost sur la légalité des aides publiques accordées à La Poste. Ce n'est pas un roman, mais un feuilleton – dans lequel vous n'aviez pas à exercer de responsabilités. Néanmoins, je rappelle – pour rafraîchir la mémoire de tout un chacun – que la Commission européenne a approuvé l'augmentation de capital de La Poste en 2002. Un arrêt a invalidé cette approbation. Ensuite, une enquête, qui s'est élargie à l'ensemble des aides de l'État fédéral, s'est intéressée aux subventions accordées à La Poste entre 1992 et 2010. Enfin, nous avons introduit un recours au Conseil d'État.

Nous avons aussi, monsieur le ministre, interrogé vos prédécesseurs sur les effets concrets que pourrait entraîner une décision européenne qui considérerait comme illicites les aides publiques accordées à bpost. Et, quand je dis "effets concrets", je m'interroge évidemment sur les conséquences en termes de qualité du service au public, les missions de service universel, mais aussi en termes d'emploi. Or nous savons combien les travailleurs de bpost ont été déjà frappés ces dernières années par plusieurs réorganisations qui ont rendu encore plus pénible leur travail quotidien.

Nous avons questionné Mme Vervotte le 22 novembre dernier. Je cite sa réponse: "Techniquement, c'est la procédure suivie par la Commission européenne pour approuver l'augmentation de capital en 2002 qui était incorrecte". Je vous l'ai dit, je suis interpellé par les déclarations de M. Thijs, qui dit, dans la presse, s'attendre à une décision défavorable à son entreprise de la part de la Commission européenne.

J'en viens à mes questions. Où en est cette procédure? Quand les conclusions définitives seront-elles connues? Si le pessimisme de M. Thijs devait se confirmer, quel pourrait être l'impact d'une telle décision sur les usagers, mais aussi sur les travailleurs de bpost?

08.02 Valérie De Bue (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, comme l'a rappelé mon collègue André Frédéric, ce dossier a déjà fait couler beaucoup d'encre et a suscité de nombreuses questions en commission de l'Infrastructure. Nous avons commencé à discuter de ce problème avec M. Vanackere. En relisant les comptes rendus, j'ai constaté que le ton avait quelque peu évolué. Autant M. Vanackere se voulait très rassurant en avançant que l'annulation était justifiée par des vices de procédure, autant Mme Vervotte s'est montrée plus prudente en expliquant que bpost pouvait rembourser un montant de 300 millions à l'État fédéral.

J'ai également été interpellée par les propos de M. Thijs qui se montrait pessimiste. Il en a vraisemblablement discuté avec le premier ministre. J'aurais voulu savoir quelles sont les informations dont vous disposez. Cette procédure formelle qui a été entamée par la Commission, cette enquête, débutée il y a deux ans, est-elle arrivée à terme? Avez-vous des éléments d'information?

On n'a jamais vraiment pu avoir des éléments d'information sur les scénarios possibles en cas de remboursement. Quelle serait la situation de l'entreprise, des travailleurs, pour le service et les clients aussi? Nous nous posons beaucoup de questions. Comme l'article de presse en faisait écho, qu'en est-il du contrat de gestion? Il semblerait que bpost ne serait plus à même de remplir ses missions contenues dans ce contrat de gestion. Une révision du contrat est-elle envisageable?

08.03 Paul Magnette, ministre: Monsieur le président, madame De Bue, monsieur Frédéric, j'ai pris connaissance, tout comme vous, de ce dossier. C'est d'ailleurs l'un des premiers dont on m'a parlé lors de mon entrée en fonctions. J'ai aussi pris connaissance de l'article de presse auquel vous faites référence, qui attribue ces propos au CEO de La Poste, M. Thijs.

Ceci étant, hormis cet article de presse, il n'y a rien de nouveau dans le dossier. Rien de plus que ce qui vous a été répondu le 22 novembre en commission par Mme Vervotte, que je salue. Nous n'avons toujours pas de calendrier précis de la Commission européenne. Des contacts sont toujours en cours. L'enquête n'est pas conclue. Il y a toujours des contacts entre La Poste, le gouvernement et la Commission européenne. Nous avons a fortiori encore moins d'informations sur la teneur de la décision elle-même.

Le gouvernement pense, et je me rallie aux arguments avancés par Mme Vervotte lors de sa réponse en novembre dernier, que nous avons de bons arguments sur le plan technique, sur le plan économique, sur le plan juridique. Mais il n'est néanmoins pas impossible que La Poste soit à un moment donné amenée à rembourser tout ou partie de ces sommes à l'État.

Vous comprendrez que je ne veux pas anticiper les conséquences pour La Poste à ce stade ni pour le contrat de gestion. C'est un peu faire de la politique fiction que d'imaginer les conséquences alors qu'on ne connaît toujours pas la teneur de cette décision.

Je continuerai à suivre ce dossier de très près. Nous veillerons, quoi qu'il arrive, à faire au mieux pour protéger les intérêts de La Poste, de ses clients et de ses travailleurs.

08.04 André Frédéric (PS): Monsieur le président, j'entends la réponse du ministre et je l'en remercie. Il ne faut évidemment pas faire de politique-fiction en la matière. Nous attendrons donc la décision qui sera prise.

Vous avez dit, monsieur le ministre, que nous avons de bons arguments. Nous verrons bien sur quoi tout cela débouchera. Néanmoins, vous indiquez que, quoi qu'il arrive, si la décision devait être négative et amener bpost à devoir rembourser des aides publiques, notre préoccupation sera de veiller à ne sabrer ni dans la qualité du service public ni dans l'emploi au sein de bpost.

S'il s'avérait que nous avons raison, ce sera l'occasion de rappeler à la Commission européenne, qui est souvent si rapide à donner des leçons, de s'assurer à l'avenir de suivre correctement les procédures en vigueur afin d'éviter de tels problèmes aux services publics des États membres.

08.05 Valérie De Bue (MR): Monsieur le président, je remercie M. le ministre pour ses réponses. C'est ce que Mme Vervotte nous a déclaré en commission.

Malgré tout, je m'interroge sur les conséquences possibles d'un remboursement. C'est le montant de la dotation annuelle de l'État fédéral. Donc, je ne peux m'imaginer qu'une entreprise n'élabore ni n'anticipe de plan B. Nous devons être très vigilants quant à ce dossier, dans la mesure où, selon la déclaration de politique gouvernementale, votre programme se révèle ambitieux pour les entreprises publiques, particulièrement pour bpost qui est dans un secteur sensible, difficile et soumis à de nombreuses mutations technologiques.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Sophie De Wit aan de minister van Justitie over "het wanbeheer bij het COIV (Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring)" (nr. P0647)

- de heer Renaat Landuyt aan de minister van Justitie over "het wanbeheer bij het COIV (Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring)" (nr. P0648)

09 Questions jointes de

- Mme Sophie De Wit à la ministre de la Justice sur "les dysfonctionnements à l'OCSC (l'Office Central pour la Saisie et la Confiscation)" (n° P0647)

- M. Renaat Landuyt à la ministre de la Justice sur "les dysfonctionnements à l'OCSC (l'Office Central pour la Saisie et la Confiscation)" (n° P0648)

09.01 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de nieuwe topman bij de Dienst Inbeslagnames heeft deze week gesproken, en hoe. Hij zei letterlijk: "Je wilt niet weten hoe we het doen. De boekhouding van Justitie is een puinhoop."

Die dienst beheert in beslag genomen gelden, honderden miljoenen euro, maar ook goederen, schilderijen, vuurwerk en zelfs vissen. Ze werd in 2003 opgericht om wantoestanden te vermijden en om Justitie de 21ste eeuw binnen te leiden. De 21ste eeuw is al even bezig en wat blijkt nu? Er is chaos en amateurisme op het terrein. Ik begrijp dat het moeilijk is om een etiket met een barcode op een vis te plakken maar op geld? Men weet niet van wie welke gelden zijn, er is geen boekhoudsysteem en er is geen boekhouder. De politie heeft het moeilijk om via elektronische weg te zeggen wat ze bij wie in beslag heeft genomen. Ze moeten het doen via fax. Wij kennen het probleem van de informatisering.

Ik vertel nog een anekdote. Men neemt soms diamanten in beslag. Men zou denken dat men die in bakjes steekt met een code en een nummer. Zo gaat het daar niet. Daar beslist het diensthoofd om alles in een grote doos te gooien. Probeer dan nog maar eens terug te vinden van wie welke diamant is.

Zo gaat dat daar, bijna in 2012, mevrouw de minister. Wij leven in een digitaal tijdperk. Kleine kinderen vinden hun weg op de computer maar Justitie niet. Justitie loopt hopeloos verloren.

Die man heeft gezegd dat we niet willen weten hoe ze het doen, maar nu weten we het wel en het was heel leerrijk. Wat ik vandaag zou willen vernemen is wat u daaraan zult doen.

09.02 Renaat Landuyt (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, nogmaals welkom in de wereld van Justitie. Ik blijf bij mijn standpunt: u mag geen jurist worden. Blijf in deze economist.

Mevrouw de minister, ik hoop dat u, de nieuwe verantwoordelijke, met een frisse blik zult bekijken wat de vorige minister van Justitie voor u heeft klaargelegd.

Dit is meer dan een symbooldossier. Het Centraal Orgaan voor de Inbeslagnaming en de Verbeurdverklaring heeft op vraag van de vorige regering ooit nog een operatie moeten doen om het geld even op de rekening van de regering te zetten waarna het dan vlug terug ging naar waar het zou moeten. Daaruit is een heel incident met de vorige leiding ontstaan, waar ik nu niet op terugkom.

Bij de voorbereidingen voor de grote structuurhervorming van Justitie, waar we de magistraten hun eigen geld zullen laten beheren, moet men goed nakijken hoe zij dat in het COIV al hebben gedaan, maar dan geleid door de magistratuur, weliswaar de staande magistratuur, zoals ze nooit de eigen rechtbanken zouden mogen leiden.

Mevrouw de minister, hebt u een planning om dit kleine proefterrein vlot aan te pakken en nogmaals, liefst als een econoom?

09.03 Minister **Annemie Turtelboom**: Mijnheer de voorzitter, collega's, de directeur van het COIV heeft bij de politie aangedrongen op een elektronische aanmelding van de gegevens.

Ik heb hem deze week trouwens, toen hij vroeg of hij dit interview mocht geven, volmondig ja gezegd. Men kan pas op het moment dat men echt weet wat er allemaal fout loopt ook beginnen aan de herstart en de opstart.

Ik heb hem trouwens ook deze week gezien en met hem het volledige plan dat hij heeft doorlopen.

De directeur heeft op 12 januari 2012 daarover een overleg met de politie, maar het is evident dat zowel de directeur als de politiediensten als ikzelf vooral willen overgaan tot de elektronische verzending van beslagstaten. Dat lijkt mij niet meer dan de logica zelf in 2011.

De FOD Justitie heeft op een bepaald moment een audit bij het COIV gedaan. Daaruit kwamen diverse pijnpunten naar voren: een onvoldoende opvolging van stortingen en overschrijvingen van in beslag genomen gelden op de rekening van het COIV, het ontbreken van een directieteam, het mank lopende financiële beheer, een gebrek aan de vereiste competenties bij een deel van het personeel en het gebrek aan methodes en beheersinstrumenten.

In het auditrapport werden ook een aantal aanbevelingen geformuleerd die de efficiëntie en de effectiviteit moeten verbeteren. Zij zullen dit ook blijven opvolgen. Zij beperken zich niet louter tot het opstellen van een auditrapport. De aanbevelingen zijn er, en zij zullen door het comité worden opgevolgd om ervoor te zorgen dat zij effectief worden uitgevoerd.

De nieuwe directeur van het COIV heeft een beleidsplan opgesteld. Op dit ogenblik worden er al verschillende maatregelen genomen en andere worden voorbereid.

Ten eerste, is er de oprichting van een beleidscel. Dat was een van de mankementen volgens het auditcomité.

Ten tweede, wordt de procedure voorbereid voor de aanwerving van een boekhouder en een financieel verantwoordelijke, wat essentieel is voor zo een dienst.

Ten derde, wordt de aanbestedingsprocedure gestart voor een boekhoudprogramma. Ook dat is essentieel.

Ten vierde, wordt een methodologie gekozen voor het opvolgen van de gelden die op de rekening van het COIV worden gestort, of die worden overgeschreven zonder enige vermelding. Ook de terugstortingen worden opgevolgd. Men maakt dus een in- en een uitkas. Dat lijkt mij vrij essentieel.

Ten vijfde, wordt de beleggingsstrategie uitgeschreven. Op een bepaald ogenblik zullen er immers vele middelen voorhanden zijn waar iets mee moet gebeuren maar die niet onmiddellijk aangewend kunnen worden. Die middelen moet men op een verstandige manier beleggen.

Ten zesde, bepaalt men de financiële en de bancaire noden van het COIV, met het oog op de voorbereiding van de openbare aanbesteding voor het aanduiden van een financiële instelling waaraan het COIV de gelden kan toevertrouwen.

Ten zevende, worden schriftelijke richtlijnen voor het personeel uitgevaardigd.

Ten achtste, bereidt men de zeer belangrijke interne controleprocedure voor.

Ten negende, bereidt men een interne nota voor over het beheer van de effectendossiers.

Ten tiende en ten slotte, wordt er wordt ook gestart met de bevraging van de parketten, om na te gaan welke bestemming kan worden gegeven aan de in beslag genomen gelden die al ruimere tijd aan het beheer van het COIV zijn toevertrouwd.

Ik heb de directeur deze week ontvangen. Ik heb hem mijn volledige steun toegezegd. Wie het regeerakkoord goed heeft gelezen, weet dat daarin staat dat de middelen die voortspruiten uit de illegale economie – uiteraard gaat het niet over drugs en wapens, maar vooral over bijvoorbeeld huizen en wagens – veel sneller te gelde moeten worden gemaakt. Die middelen moeten worden aangewend voor de veiligheidsdepartementen. Daarom heb ik er een prioriteit van gemaakt de directeur van het COIV te ontvangen, om met hem de plannen te overlopen en vooral om hem te zeggen dat hij aan mijn mouw moet trekken wanneer hij politieke steun nodig heeft om bepaalde zaken te deblokken. Daartoe heb ik mij geëngageerd.

09.04 Sophie De Wit (N-VA): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik noteer dat er aanbevelingen zijn en dat die permanente audit dan toch vruchten afwerpt. Sta mij echter toe u erop te wijzen dat de dienst in 2003 – dat is niet gisteren – opgericht werd, speciaal om wantoestanden te vermijden. Vandaag, in 2011, komt men tot de vaststelling dat een boekhouder essentieel is. Dat is gewoon van de pot gerukt.

Wij werden trouwens gewaarschuwd. In 2007 was er al een zeer kritisch verslag van het Rekenhof. Men heeft toen bijkomende bevoegdheden gekregen. Vorig jaar hebben wij hier ook gestaan. Er werd 115 miljoen gebruikt om een begroting op te smukken. Vandaag stelt u heel evidente maatregelen voor. Het is essentieel dat ze worden uitgevoerd, maar sta mij toe te zeggen dat het een beetje laat is.

09.05 Renaat Landuyt (sp.a): Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, ik deel de analyse van de vorige spreker, maar niet haar conclusie. Nu voor een keer een economete Justitie zal leiden en het abc van een normaal beheer binnengebracht wordt, moeten wij dat toejuichen en haar zeker een kans geven.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 Vraag van de heer Herman De Croo aan de minister van Werk over "de aangekondigde staking van het gemeenschappelijk vakbondsfront op 30 januari 2012" (nr. P0649)

10 Question de M. Herman De Croo à la ministre de l'Emploi sur "la grève du 30 janvier 2012 annoncée par le Front commun syndical" (n° P0649)

10.01 Herman De Croo (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik heb het genoeg om als minst jong lid van deze assemblee, met de meeste anciënniteit, de eerste vraag te mogen stellen aan minister De Coninck. Wellicht zullen er de komende weken en maanden nog veel vragen op haar afkomen.

Mevrouw de minister, u weet dat de regeringsonderhandelingen, die in feite niet zo lang hebben geduurd als men rekent vanaf de ernstige startdatum, tot goede akkoorden hebben geleid op communautair vlak. De onderhandelingen hebben ook geleid tot diepgaande akkoorden op sociaal-economisch vlak. Vooral op het vlak van de begroting proberen wij scrupuleus — het is van "moetens" en voor velen ook van "willens" — de Europese normen te handhaven. Desondanks bedreigen zware onweerswolken opnieuw onze economie.

Er werd een gedetailleerd sociaal-economisch akkoord gesloten dat door de diverse politieke partijen, ook door de uwe, werd goedgekeurd en in deze Kamer een ruime meerderheid verkreeg. Dit akkoord zal ervoor zorgen dat wij ons land op het goede spoor brengen en houden. Het akkoord omvat belangrijke ingrepen die sociaal-economisch hun waarde hebben, hervormingen inhouden en in besparingen voorzien. Het akkoord bevat trouwens meer besparingen dan inkomsten en die inkomsten worden bovendien door de gepaste schouders gedragen.

Na de vakbondsactie van 2 december, wat overigens hun democratisch recht is, kondigt men nu een algemene staking aan op 30 januari. Ik ben wat verrast door deze manier van doen. Wij hebben dit niet nodig. Wij kunnen dit in de huidige economische context zeker en vast missen.

Mijn vragen zijn zeer eenvoudig. Ten eerste, hoe reageert u, als minister, op deze stakingsaankondiging die

voor onze economie zeker een verlies van 150 tot 200 miljoen euro zal betekenen? Wij hebben dit absoluut niet nodig.

Ten tweede, uw partij en uzelf hebben deze regeringsonderhandelingen goedgekeurd. Ik hoop dat de sociaal-economische hervormingen onder uw impuls met bekwame spoed zullen worden geconcretiseerd, ongeacht de standpunten van anderen. Hier in het Parlement valt de beslissing! Ik kijk uit naar uw antwoord.

10.02 Minister **Monica De Coninck**: Mijnheer De Croo, het is voor mij een grote eer dat de eerste vraag die mij in de Kamer wordt gesteld en die ik uiteraard mag beantwoorden, van u komt. (*Rumoer*)
Collega's, mensen mogen ook eens lief zijn voor elkaar.

Mijnheer de voorzitter, collega's, het stakingsrecht is inderdaad een recht en ik wil dat ook respecteren. Ik betreur het echter dat het gemeenschappelijk vakbondsfront in de huidige omstandigheden een algemene stakingsaanzegging doet. Wij staan namelijk voor een zware budgettaire saneringsoperatie en er is een evenwichtig akkoord uitgewerkt. Een aantal belangrijke en terechte bekommernissen van de vakbonden werd gerespecteerd. Ik denk daarbij aan de index en de wettelijke pensioenleeftijd van 65 jaar. Het brugpensioen, weliswaar wat later, blijft bestaan. Ook specifieke regelingen in verband met collectieve ontslagen bestaan nog. Dit vormt eigenlijk een mild beleid.

Wij willen vooral een beleid ontwikkelen waarmee wij mensen kansen geven. Wij willen hen redelijk dwingend kansen geven om zichzelf te ontplooien en zich op de arbeidsmarkt te begeven. Ook de bedrijven moeten natuurlijk meewerken aan het creëren van jobs. De maatregelen om werkgevers te responsabiliseren voor het respecteren van de leeftijdspiramide en het meer investeren in vorming en opleiding van werknemers zullen wij onverkort uitvoeren. Om u ervan te verzekeren dat wij het echt wel menen, werken wij volop aan een reeks maatregelen die moeten ingaan per 1 januari 2012, dus binnen veertien dagen. Wij zijn dus in volle voorbereiding. Voor alle duidelijkheid, er wordt over gewaakt dat het regeerakkoord correct en minutieus wordt uitgevoerd.

Ik sta uiteraard open voor overleg met de verschillende sociale partners maar alle partners moeten beseffen dat er naar mijn mening een evenwichtig akkoord is afgesloten. Ik wil dat ook respecteren gezien de economische en budgettaire situatie.

De uitdaging is groot want de regering beschikt over tweeëneenhalf jaar om concrete maatregelen uit te werken. Maar wij moeten ook, en vooral, op lange termijn denken over de arbeidsmarkt en over de maatregelen die dienaangaande moeten uitwerken. De maatregelen op korte en op lange termijn moeten dus in evenwicht zijn.

De **voorzitter**: Mevrouw de minister, wij wensen u proficiat met uw maidenspeech. (*Applaus.*)

10.03 **Herman De Croo** (Open Vld): Mevrouw de minister, ik verheug mij over dit nieuw geluid. Wat u zei doet mij genoegen en ik heb nota genomen van enkele woorden die u enkel tot eer strekken. U had het bijvoorbeeld over het "correct en minutieus" uitvoeren van het regeerakkoord — *il ne manquerait plus que cela!* — en u sprak ook de woorden "redelijk dwingende kansen geven" en "onverkort" uit.

Mevrouw de minister, als u daarin slaagt, in het bijzonder wanneer er uiterlijk op 1 januari 2012 reeds concrete maatregelen zullen zijn genomen, terwijl de staking dertig dagen later is gepland, dan zult u met een dergelijke koele maar vooruitdenkende hardnekkigheid het gemeenschappelijk vakbondsfront ervan kunnen overtuigen de geplande staking te laten vallen. De staking in kwestie is immers overbodig en te duur.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

11 **Vraag van de heer Kristof Calvo aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "Durban en de EU-klimaatdoelstelling" (nr. P0650)**

11 **Question de M. Kristof Calvo au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les résultats obtenus à Durban et les objectifs UE en matière de réduction des émissions de CO₂" (n° P0650)**

11.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, collega's, daarnet werd verwezen naar het syndicale protest. Het is duidelijk dat de regering buiten de Wetstraat op weinig enthousiasme kan rekenen. Ik heb het rapport van de Belgische milieubeweging over het regeerakkoord bij mij. Zij maakt zich grote zorgen over het ambitieniveau van wat collega Tobback aankondigde als de groenste regering ooit.

De inkt over de klimaatconferentie in Durban is nog maar net droog. Het is niet de grote overwinning voor de klimaatprogressieven. Wij kunnen echter wel zeggen dat er een stap is gezet. Het is een feit dat na Durban, in afwachting van een globaal bindend akkoord 2020, het nog belangrijker zal worden dat landen, werelddelen, regio's en lokale overheden verantwoordelijkheid op zich nemen.

U hebt vandaag meteen een kans de milieubeweging te tonen dat men geen minister hoeft te zijn om uit het goede hout te zijn gesneden en dat men geen groene hoeft te zijn om met het klimaat bezig te zijn. Ik wil u in het bijzonder bevragen over de Europese klimaatambitie. Twee weken geleden hebben wij daarover een debat gehad in het Parlement. Mijn collega's in het Vlaams Parlement hebben gisteren mevrouw Schauvliege daarover ondervraagd. Zij heeft op een relatief tsjeverige manier laten verstaan dat er wellicht een beslissing op Europees niveau komt de klimaatambitie te verhogen en dat zij zich daar niet tegen zou verzetten. Voorlopig lijkt er dus nog een veto te zijn, weliswaar meer gemodereerd, vanwege de Vlaamse regering tegen 30% minder broeikasgassen in 2020.

Naast mijn vraag wat u van de uitkomsten van de klimaatconferentie vindt, is dit mijn belangrijkste vraag vandaag. Zult u vol overtuiging proberen, zoals u in het regeerakkoord hebt aangekondigd, mevrouw Schauvliege te overhalen? Wanneer hebt u het eerste overleg? Wanneer zal België echt pleiten voor 30% minder broeikasgassen in 2020? Ik kijk uit naar uw eerste antwoord als groene staatssecretaris.

11.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Mijnheer Calvo, het akkoord van Durban is zeker niet perfect - u hebt het zelf gezegd -, maar het is een stap in de goede richting, het is een roadmap met een duidelijk engagement voor 2015. Het betreft immers de landen die 85 % van de CO₂-uitstoot produceren. Eindelijk praat men over iets materieels. Er zijn 190 landen in de wereld en 85 % van de CO₂-uitstoot zal door dat engagement tegen 2015 onder controle zijn. Is dat genoeg? Is dat snel genoeg? Zeker niet, wij wilden meer.

Europa wordt vaak bekritiseerd, maar op dat vlak heeft Europa een belangrijke rol gespeeld. Het sprak namelijk met één stem, die stem was duidelijk en die stem heeft kunnen overtuigen. Het is dus een stap in de goede richting.

Ik zou dezelfde redenering willen volgen voor hetgeen mevrouw Schauvliege gisteren heeft gezegd in het Vlaams Parlement. Zij heeft gisteren duidelijk een ander standpunt ingenomen en ze verzet zich niet meer tegen de doelstelling van 30 %.

Mijnheer Calvo, moeten wij het pessimistisch bekijken of moeten wij naar de toekomst kijken? Ik wil naar de toekomst kijken. Nu hebben in België de drie regio's en de federale Staat het engagement van de verwezenlijking van de 30 % voor Europa voor 2020 genomen. Dat is ook de richting die werd gegeven door Europa.

Ik wil duidelijk in die richting kijken en ik wil stappen zetten in de goede richting. Het wordt een lang debat, ook hier in het Parlement. In elk geval, de verklaring van mevrouw Schauvliege gisteren en het Verdrag van Durban zijn stappen in de goede richting. En wij moeten in de goede richting kijken om onze doelstelling van 30 % vermindering te bereiken.

11.03 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw helder en eloquent antwoord.

Pragmatisch als ik ben, verwelkom ik, zoals u, elke stap in de goede richting. Ik vind duidelijkheid echter heel belangrijk. U kent de CD&V-taal beter dan ik. Ik vind de term niet-verzetten niet sterk genoeg.

Ik vind een duidelijke "ja" zoals het Verenigd Koninkrijk, Spanje, Frankrijk en Duitsland hebben gegeven veel interessanter en veel duidelijker dan "ik zal mij niet verzetten".

Ik reken op uw eloquentie, overtuigingskracht en charme om mevrouw Schauvliege definitief over de streep te trekken, want ik hoop dat ons land eindelijk bij de landen kan staan die echt "ja" zeggen en het niet blijft bij

een verklaring dat men zich niet zal verzetten.

Le **président**: À ce propos, le secrétaire d'État m'a demandé d'identifier une date pour pouvoir organiser un échange avec la commission Développement durable sur les conclusions du sommet de Durban, sommet auquel certains d'entre nous ont participé. Dorénavant, quand on participe à une mission, on fait rapport à une commission, c'est tout à fait normal.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

12 Vraag van de heer Gerolf Annemans aan de staatssecretaris voor Asiel, Immigratie en Maatschappelijke Integratie, toegevoegd aan de minister van Justitie, over "het voortzetten van de regularisatiepolitiek op basis van artikel 9bis van de vreemdelingenwet" (nr. P0651)

12 Question de M. Gerolf Annemans à la secrétaire d'État à l'Asile, à l'Immigration et à l'Intégration sociale, adjointe à la ministre de la Justice, sur "la poursuite de la politique de régularisation sur la base de l'article 9bis de la loi sur les étrangers" (n° P0651)

12.01 Gerolf Annemans (VB): Mijnheer de voorzitter, volgens de Bijbel zullen de laatsten de eersten zijn. Het is niet omdat ik mijn goede voormalige collega Maggie De Block feliciteer met haar aanstelling als staatssecretaris dat ik, als lid van het Vlaams Belang, niet de eerste zou willen zijn om haar een vraag te stellen. De vraag is vrij simpel. Het is ook de kernvraag. Mag Maggie? Met andere woorden, mag Maggie De Block een verschil maken met het verleden?

Mevrouw de staatssecretaris, de vraag waarmee wij dat meteen kunnen testen — het verheugt mij dat de heer Wathelet is blijven zitten — is de vraag of u het onwettelijke en ongrondwettelijke beleid van de heer Wathelet zult voortzetten. Hij is blijven regulariseren nadat de Raad van State, in een arrest van 9 december 2009, de circulaire van Herman Van Rompuy en consorten nietig verklaarde. Het arrest is genaamd het arrest-De Man, Ceder en Annemans.

De toepassing van artikel 9bis, de mogelijkheid van de minister om in noodgevallen een vreemdeling een verblijfsvergunning te verschaffen, ook al verblijft hij in België, om een mouw te kunnen passen aan noodgevallen, is volledig uit de hand gelopen. Dat systeem was al uit de hand gelopen en de circulaire van de heer Van Rompuy probeerde het een wettelijke basis te geven. Het bleef maar doorgaan.

Ondertussen werd er geregulariseerd, 10 000 à 15 000 per jaar. Na de circulaire waren het er zelfs 24 000 per jaar, om allerlei redenen die niets met urgentie of menselijke of humanitaire noodsituaties te maken hadden. België besloot gewoon om te regulariseren. Zoals u weet, was dat een van de bronnen van het aanzuigefect op asielzoekers over de hele wereld. Mijnheer Dewael, het verheugt mij dat ook u hier bent, want u hebt, als minister van Binnenlandse Zaken, vele jaren met veel vlijt en zeer actief geregulariseerd.

Mevrouw de staatssecretaris, zult u het onwettelijke beleid van de heer Wathelet en consorten voortzetten of zult u — mag Maggie? — een breuk maken met het verleden en artikel 9bis alleen nog toepassen in de gevallen waarin de wet voorziet en die door de Raad van State als wettelijk worden erkend, in tegenstelling tot de praktijken die tot nu toe gangbaar zijn? Zult u naar de wettelijkheid terugkeren of zult u de onwettelijkheid voortzetten?

12.02 Staatssecretaris Maggie De Block: Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer Annemans, Maggie kan veranderen, maar u blijft niet.

12.03 Gerolf Annemans (VB): (...): (...)

12.04 Staatssecretaris Maggie De Block: Nee, uit vriendschap omdat u de eerste vraag stelt.

Mijnheer Annemans, indien u het regeerakkoord goed leest, dan zult u vaststellen dat er helemaal geen sprake is van een regularisatiepolitiek. Integendeel, er werd duidelijk bepaald dat elke regularisatieaanvraag individueel behandeld zal worden, op basis van artikel 9bis van de vreemdelingenwet.

Ik bevestig dat het onderzoek van humanitaire verblijfsaanvragen mogelijk blijft, maar ik zal natuurlijk rekening moeten houden met het jongste arrest van de Raad van State, het arrest van 5 oktober 2011, waarin gesteld wordt dat de discretionaire macht van de minister deze niet mag veroorloven om

toevoegingen te doen aan de wet of om de wet te wijzigen.

Naar aanleiding van dat arrest heb ik deze week al aan mijn administratie gevraagd om snel een oplossing voor te stellen.

Wat de openbare orde en fraude betreft, is het alvast mijn overtuiging dat wij streng moeten zijn ten aanzien van zogenaamde veelplegers of polycriminelen. Conform het regeerakkoord zal er dan ook bijzondere aandacht worden besteed aan de bestrijding van fraude en misbruiken. Uiteraard zal, in overeenstemming met de Europese wetgeving, steeds een afweging gemaakt moeten worden inzake de artikelen 3 en 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

De **voorzitter**: Mevrouw De Block, bedankt voor uw antwoord en proficiat met uw maidenspeech als staatssecretaris. (*Applaus*)

12.05 Gerolf Annemans (VB): Mijnheer de voorzitter, ik vind het een oneer om mevrouw Maggie De Block hier applaus te geven voor haar maidenspeech. Dat is helemaal niet *to the point*, want zij is een gekend en al jarenlang heel actief parlementslid. Ik heb daarvoor dus niet geapplaudisseerd, want zij heeft geen maidenspeech gehouden.

De **voorzitter**: (...)

12.06 Gerolf Annemans (VB): Mijnheer de voorzitter, dat is geen kritiek, want u hebt dat vriendelijk bedoeld. Ik zet de puntjes op de i's en dat is alles.

Mevrouw de staatssecretaris, uw antwoord heeft mij, hoewel het zeer sibillijns geformuleerd is, vooralsnog ontgoocheld.

Iedereen in de rechtsleer is het eens over het volgende. Ik heb nogmaals het artikel van mevrouw Foblets erbij gehaald over de verblijfsprocedures. Zij zegt min of meer het volgende. Er zijn drie opties inzake artikel 9bis. Ofwel veranderen wij de wet. Ofwel geven wij wettelijk een bevoegdheidsopdracht aan de Koning om de criteria uit te breiden die nu wettelijk voorzien zijn als hoogst uitzonderlijk en alleen in zeer dringende gevallen, die het onvermijdelijk noodzakelijk maken om die persoon hier te kunnen houden en zijn aanvraag hier in België toch te aanvaarden. De derde optie is het voort hanteren van de regularisatiecriteria die in de instructie zijn opgenomen. Met andere woorden, de minister en zijn gemachtigde ambtenaren bij de Dienst Vreemdelingenzaken passen in hun behandeling van de aanvragen om humanitaire regularisaties onverminderd de in juli 2009 ingevoerde en versoepelde criteria toe. Dat wil zeggen dat zij de wet en het arrest van de Raad van State naast zich neerleggen en voortdoen, zoals staatssecretaris Wathelet dat deed.

Uw voorganger, de heer Wathelet, ging daar vrij ver in. Wij hebben uitnodigingen ontdekt — eerstdaags zullen wij die publiceren — voor overleg tussen de orde van advocaten en de Dienst Vreemdelingenzaken. De advocaten van het ressort Brussel werden uitgenodigd om op de Dienst Vreemdelingenzaken uitgelegd te krijgen hoe de instructie in elkaar zit en werkt.

Uw Dienst Vreemdelingenzaken werkt dus mee aan de onwettelijkheid die door de Raad van State werd beëindigd.

Mevrouw de minister, die onwettelijkheid gaat u voortzetten. Ik heb u in ieder geval niet horen zeggen dat u er een einde aan zult maken. Ik gun u echter het voordeel van de twijfel. Wij zullen zien wat u precies in de praktijk zult doen en of u bereid zult zijn om terug te keren naar de wettelijkheid. Hier moet een einde aan komen. Anders zal het Vlaams Belang u daaraan herinneren.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

13 **Ordre du jour**
13 **Agenda**

Le **président**:
Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 14 décembre 2011, je vous propose d'inscrire à l'ordre du jour de la séance plénière de cet après-midi :

- le projet de loi portant modifications de la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité et de la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations (n°s 1725/1 à 7);
- le projet de loi contenant le troisième ajustement du Budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2011 (n° 1934/1);
- le projet de loi contenant le quatrième ajustement du Budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2011 (n° 1935/1);
- le projet de loi de finances pour l'année budgétaire 2012 (n° 1933/1).

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 14 december 2011, stel ik u voor op de agenda van de plenaire vergadering van deze namiddag in te schrijven :

- het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen (nrs 1725/1 tot 7);
- het wetsontwerp houdende derde aanpassing van de Algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2011 (nr. 1934/1);
- het wetsontwerp houdende vierde aanpassing van de Algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2011 (nr. 1935/1);
- het ontwerp van financiewet voor het begrotingsjaar 2012 (nr. 1933/1).

Pas d'observation ? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar ? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Projets et propositions

Ontwerpen en voorstellen

14 **Projet de loi modifiant la loi du 5 août 2006 relative à l'accès du public à l'information en matière d'environnement (1759/1-2)**

14 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 5 augustus 2006 betreffende de toegang van het publiek tot milieu-informatie (1759/1-2)**

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

14.01 **Thérèse Snoy et d'Oppuers**, rapporteur: Monsieur le président, je me réfère au rapport écrit.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) (**1759/1**)

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**1759/1**)

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

15 **Projet de loi en matière d'assurance des propriétaires de navires pour les créances maritimes concernant des matières visées à l'article 78 de la Constitution (1799/1-3)**
- **Projet de loi en matière d'assurance des propriétaires de navires pour les créances maritimes concernant des matières visées à l'article 77 de la Constitution (1800/1-3)**
15 **Wetsontwerp inzake de verzekering van scheepseigenaren tegen maritieme vorderingen betreffende aangelegenheden als bedoeld door artikel 78 van de Grondwet (1799/1-3)**
- **Wetsontwerp inzake de verzekering van scheepseigenaren tegen maritieme vorderingen betreffende aangelegenheden als bedoeld door artikel 77 van de Grondwet (1800/1-3)**

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces deux projets de loi. (*Assentiment*)
Ik stel u voor een enkele bespreking aan deze twee wetsontwerpen. (*Instemming*)

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

15.01 **Christophe Bastin** (cdH): Monsieur le président, chers collègues, les présents projets de loi concernent la transmission de la directive 2009 du Parlement européen et du Conseil du 23 avril 2009.

Elle vise à rendre obligatoire l'assurance du propriétaire d'un navire contre les créances maritimes pour les navires battant pavillon d'un État membre de l'Union européenne et aussi pour les autres navires faisant escale dans un port d'un État membre de l'Union européenne. Les dispositions concernant l'inspection des documents d'assurance et également la possibilité d'expulser un navire non assuré des eaux européennes pourront permettre aux victimes de dégâts de bénéficier d'une meilleure protection.

Ces deux projets, approuvés à l'unanimité en commission de l'Infrastructure, comprennent également nombre de dispositions complémentaires, utiles pour la supervision du respect de la directive par les navires.

L'application effective de ces règles ne nécessitera pas de moyens financiers ou humains supplémentaires. Nous voilà donc en conformité avec la directive qu'il fallait transposer pour le 1er janvier 2010.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1799/3)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1799/3)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi réglant des matières visées à l'article 78 de la Constitution en matière d'assurances des propriétaires de navires pour les créances maritimes".
Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot regeling van aangelegenheden als

bedoeld door artikel 78 van de Grondwet inzake de verzekering van scheepseigenaren tegen maritieme vorderingen".

Le projet de loi compte 9 articles.
Het wetsontwerp telt 9 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 9 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 9 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(1800/3)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1800/3)**

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi réglant des matières visées à l'article 77 de la Constitution en matière d'assurances des propriétaires de navires pour les créances maritimes".
Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot regeling van aangelegenheden als bedoeld door artikel 77 van de Grondwet inzake de verzekering van scheepseigenaren tegen maritieme vorderingen".

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

16 **Projet de loi en matière de responsabilité des transporteurs de passagers par mer en cas d'accident concernant des matières visées à l'article 78 de la Constitution (1840/1-3)**

- Projet de loi en matière de responsabilité des transporteurs de passagers par mer en cas d'accident concernant des matières visées à l'article 77 de la Constitution (1841/1-3)

16 **Wetsontwerp inzake de aansprakelijkheid van vervoerders van passagiers over zee bij ongevallen betreffende aangelegenheden als bedoeld door artikel 78 van de Grondwet (1840/1-3)**

- Wetsontwerp inzake de aansprakelijkheid van vervoerders van passagiers over zee bij ongevallen betreffende aangelegenheden als bedoeld door artikel 77 van de Grondwet (1841/1-3)

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces deux projets de loi. (*Assentiment*)
Ik stel u voor een enkele bespreking aan deze twee wetsontwerpen te wijden. (*Instemming*)

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

M. Van den Bergh renvoie à son rapport écrit.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)
Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(1840/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1840/3)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi réglant des matières visées à l'article 78 de la Constitution en matière de responsabilité des transporteurs de passagers par mer en cas d'accident".
Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot regeling van aangelegenheden als bedoeld door artikel 78 van de Grondwet inzake de aansprakelijkheid van vervoerders van passagiers over zee bij ongevallen".

Le projet de loi compte 11 articles.
Het wetsontwerp telt 11 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 11 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 11 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) **(1841/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1841/3)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi réglant des matières visées à l'article 77 de la Constitution en matière de responsabilité des transporteurs de passagers par mer en cas d'accident".
Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot regeling van aangelegenheden als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet inzake de aansprakelijkheid van vervoerders van passagiers over zee bij ongevallen".

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

17 **Projet de loi relatif à la Centrale des crédits aux entreprises (1850/1-3)**

17 **Wetsontwerp betreffende de Centrale voor kredieten aan ondernemingen (1850/1-3)**

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

M. Coëme renvoie à son rapport écrit.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)

Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1850/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1850/3)**

Le projet de loi compte 25 articles.

Het wetsontwerp telt 25 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 25 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 25 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

18 **Projet de loi portant approbation de la quatorzième révision générale des quotes-parts des membres du Fonds monétaire international et des amendements des statuts du Fonds monétaire international, comme prévu dans la Résolution n° 66-2 du 15 décembre 2010 du Conseil des gouverneurs du Fonds monétaire international (1888/1-2)**

18 **Wetsontwerp houdende goedkeuring van de veertiende algemene herziening van de quota van de lidstaten van het Internationaal Monetair Fonds en de amenderingen van de statuten van het Internationaal Monetair Fonds, zoals voorzien in Resolutie nr. 66-2 van 15 december 2010 van de Raad van gouverneurs van het Internationaal Monetair Fonds (1888/1-2)**

Transmis par le Sénat

Overgezonden door de Senaat

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

M. Goffin renvoie à son rapport écrit.

Quelqu'un demande-t-il la parole? (*Non*)

Vraagt iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.

(Rgt 85, 4) **(1888/1)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1888/1)**

Le projet de loi compte 3 articles.
Het wetsontwerp telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

19 **Projet de loi portant modifications de la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité et de la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations (1725/1-9)**

19 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen (1725/1-9)**

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

19.01 **Kristof Calvo**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, het gaat plots heel erg snel.

19.02 **Herman De Croo** (Open Vld): (...).

19.03 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen!): Mijnheer De Croo, dank u omdat u mij nog meer zenuwachtig probeert te maken. Het is mijn eerste optreden als rapporteur. Ik moet bekennen dat ik nooit heel erg graag van vergaderingen een verslag heb gemaakt. Bovendien worden wij geconfronteerd met een wetsontwerp dat heel erg veel debat en reflectie verdient.

Collega's, mijn voorstel zou dus zijn om te verwijzen naar het schriftelijk verslag en meteen het debat over het wetsontwerp aan te vatten. Het betreft het wetsontwerp-Magnette, nu het wetsontwerp van staatssecretaris Wathelet.

Het is jammer dat de voormalige minister van Energie vandaag niet aanwezig is. Mijnheer de staatssecretaris, het is immers nog enigszins zijn ontwerp, indien ik zulks mag stellen. Het is een ontwerp waaraan door minister Magnette is getrokken en waaraan enige tijd lang is getrokken.

Collega's, ondertussen zijn wij al bijna een jaar te laat met de omzetting van de richtlijn in kwestie. De omzetting van het derde energiepakket had het afscheid in schoonheid moeten worden van de vorige minister van Energie, wat het helaas niet is geworden. Het is geen afscheid in schoonheid geworden, niet alleen omwille van het resultaat dat hier vandaag voorligt, maar ook omwille van het traject dat het wetsontwerp heeft afgelegd.

Collega's, ik sprak al over de vertraging. Ik geef een aantal cijfertjes mee, om de kwaliteit van het wetsontwerp te duiden.

Er werden 71 amendementen ingediend. De heer Wollants is grotendeels verantwoordelijk voor dat aantal amendementen. Hij heeft een zekere legistische nonchalance uit de tekst weggewerkt, waarvoor wij hem dankbaar mogen zijn. De juridische dienst heeft na het proces in de commissie nog een nota met maar liefst 124 opmerkingen op onze tafel gelegd, wat iets over de kwaliteit van het voorliggende wetsontwerp zegt. Het zegt ook iets over de toewijding en het engagement van de vorige minister van Energie bij het uitwerken van

dit wetsontwerp.

Fundamenteler nog het volgende. Wij hebben een reeks hoorzittingen gehouden, waarover u het schriftelijke verslag kon raadplegen. Collega's, tijdens de bedoelde hoorzittingen hebben wij mogen vaststellen dat niemand, maar dan ook niemand, enthousiast is over wat hier vandaag voorligt.

Mijnheer de minister, mijnheer de staatssecretaris, over wat wij vandaag wellicht zullen stemmen, zei geen enkele stakeholder waarmee wij de voorbije weken over dit wetsontwerp hebben gesproken, dat het goede maatregelen inhield die een stap vooruit waren. Integendeel, stuk voor stuk hebben zij, samen met ons, de Ecolo-Groen!-fractie, kunnen vaststellen dat het een wetsontwerp betreft dat dateert van het tijdperk-Magnette en dat dezelfde kwaliteit heeft als het energiebeleid van de voorbije jaren.

Men ziet heel duidelijk, dat zag men ook tijdens de bespreking, dat hier een politiek compromis is gemaakt tussen enerzijds een aantal fundamentele, rode socialistische grieven en anderzijds een aantal blauwe veto's, opmerkingen en voorstellen.

Dat geeft dit resultaat, een resultaat dat niet altijd beantwoordt aan de werkbaarheid en aan vragen in de sector zelf. Het bevat misschien wel wat snoepgoed voor elke politieke fractie in dit Parlement, maar geen enkele stakeholder – u probeert er nog eentje te bereiken die wel enthousiast is, maar u zult er geen vinden – is enthousiast over de omzetting van het derde energiepakket dat is uitgewerkt door de regering-Leterme, door de minister van Energie Magnette, en dus in feite een beetje door deze regering want alleen de collega's van sp.a zijn daaraan toegevoegd,.

Mijnheer de staatssecretaris, in schoonheid afscheid nemen is de voormalige minister van Energie niet gegund, maar het zou wel goed zijn als u een goede start zou kunnen maken. Goed starten is half gewonnen. U kunt meteen tonen, zoals u daarnet al hebt gedaan, dat u uit het goede hout bent gesneden, dat u de goede voornemens die u vandaag formuleert in *L'Echo* ook bij de eerste wetgevende mogelijkheid in de praktijk brengt.

Ik moet zeggen dat ik het een zeer goed interview vond. U lacht ook heel mooi op de foto. Het is met die charme dat u Joke Schauvliege over de streep van de Europese klimaatambitie zult moeten proberen te trekken.

Ik lees een aantal goede zaken in dat interview, waarvoor de fractie Ecolo-Groen! intussen al jaren ijvert. Mevrouw Lalieux kan dat beamen want ze heeft dat steevast bekampt om haar minister te beschermen. U noemt een aantal zaken waarover de Ecolo-Groen!-fractie het al jaren heeft: het pacificeren van de sector, het creëren van een vertrouwensklimaat, van juridische zekerheid, het diversifiëren van het aanbod, het vergroenen van het aanbod. Dat klonk ons als muziek in de oren.

Ik feliciteer u alvast met uw eerste interview, mijnheer de staatssecretaris.

De **voorzitter**: Mijnheer Calvo, dat is uw uiteenzetting. Dat is niet het rapport.

19.04 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Ik heb mijn verslag een tiental minuten geleden afgerond, mijnheer de voorzitter. Dit lijkt mij iets te gekleurd voor een verslag.

Le **président**: Donc, il s'agit bien de votre intervention! J'ai été trompé sur la marchandise! C'est bon pour une fois!

19.05 Karine Lalieux (PS): (...)

19.06 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Je l'avais annoncé, madame Lalieux, même avant mon intervention!

Le **président**: Poursuivez, monsieur Calvo!

19.07 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, ik feliciteer u dus met uw eerste interview. Ik zou u willen vragen dat u vandaag al aan uw nieuwe meerderheid, aan dit Parlement, voorstelt om de voornemens die u in het interview in *l'Echo* uitspreekt in de praktijk om te zetten.

Dat kan door een aantal amendementen van Ecolo-Groen! goed te keuren of minstens, in het minder

ambitieuze scenario wanneer ik u straks een aantal vragen zal stellen, door aan te geven dat u daarvan in de komende weken en maanden werk zult maken.

Het heeft geen zin om het debat uit de commissie helemaal over te doen. Ik beperk mijn inhoudelijke feedback tot een aantal punten.

Ik begin met het positieve. Mevrouw Lalieux zal blij zijn dat ik het vermeld. Het initiële wetsontwerp bevatte niets of bijna niets over consumentenbescherming. Dat heeft gezorgd voor terechte verontwaardiging van vakbonden en Test-Aankoop. Het heeft ervoor gezorgd dat de meerderheid, versterkt door een aantal amendementen van de oppositie, vandaag een wetsontwerp voorlegt waarin de consumentenbescherming is meegenomen. Het maakt werk van een leesbare standaardfactuur die de mobiliteit van de consument nog zal verhogen. De amendementen van collega Wollants en mijzelf hebben dat verhaal nog versterkt. Ze zorgen ervoor dat er maar één keer een verbrekingsvergoeding kan worden aangerekend van maximum 50 euro. Er wordt verwezen naar onafhankelijke prijsvergelijkingstests die ervoor zullen zorgen dat nog meer mensen afstand nemen van die vervelende historische leverancier die misschien wel leuke evenementen organiseert zoals vanavond maar ons verder chanteert, bedreigt en met onze welvaart naar Frankrijk loopt.

De consumentenbescherming is verder uitgewerkt. Constructief als we zijn willen we die vandaag verder benoemen.

Misschien nog een aantal vraagtekens en bekommernissen vooraleer tot de amendementen over te gaan, mijnheer de staatssecretaris. Ik maak van de gelegenheid gebruik om naast een aantal punten van kritiek en de amendementen nog een tweetal bekommernissen mee te geven. Voor de vorige minister was het verhaal van de prijscontrole, de prijsregulering en het vangnetmechanisme heel erg belangrijk. Dat was zijn laatste politieke trofee. Hij heeft er communicatief heel veel aandacht aan besteed. Wij zijn op dat vlak opnieuw pragmatisch. Wij spreiden niet de ideologische radicaliteit van de heren Schiltz en Clarinval tentoon. Wij hebben daar geen fundamenteel probleem mee. Dat is een legitiem instrument. Wij kunnen het gebruiken als het nodig is. Het is goed om dat tijdelijk te introduceren. Tijdens de hoorzittingen hebben we ook mogen merken dat een aantal kleinere leveranciers heeft gewaarschuwd voor die prijscontrole en dat vangnetmechanisme. Het zou wel eens onwerkbaar kunnen worden en op langere termijn kunnen zorgen voor minder concurrentie op de leveranciersmarkt.

Ik ben blij dat collega Schiltz onze intellectuele eerlijkheid ontvangt met applaus. Prijscontrole kan interessant zijn. Wellicht is het in onze marktomstandigheden ook nodig. Het klinkt misschien gek maar ik zou u willen vragen om het goed te bewaken en om ervoor te zorgen dat het instrument niet de neveneffecten heeft die niemand wenst, of men nu socialist, liberaal of ecologist is. Niemand wil minder concurrentie op de leveranciersmarkt.

Président: André Frédéric, vice-président.

Voorzitter: André Frédéric, ondervoorzitter.

Laat ik duidelijk zijn: het is geen wondermiddel om onze energiemarkt te hervormen, het is geen wondermiddel voor de koopkracht van onze samenleving. Men zal fundamenteel moeten inzetten op het vergroenen van het aanbod, men zal fundamenteel moeten inzetten op het vergroten van de concurrentie. Daar is het grote werk te doen, veeleer dan op het vlak van de prijscontrole en de prijsregulering, want dat is – ik verontschuldig mij bij de collega's van de PS – slechts een end-of-pipeoplossing, lijkt mij.

Ten tweede, mijnheer de staatssecretaris, in uw interview hebt u gezegd: "C'est aujourd'hui à nous de créer ce climat de confiance." U wil rechtszekerheid en vertrouwen, zodat u investeerders kunt overhalen om hier te investeren en niet elders. Dat is heel belangrijk. Er wordt in onderhavig wetsontwerp een nieuw regelgevend kader ontworpen voor offshore. De regelgeving wordt niet fundamenteel bijgestuurd of er wordt niet gereorganiseerd, maar er wordt wel gestipuleerd dat de regulator voortaan jaarlijks kan adviseren de ondersteuning voor windparken op zee bij te sturen.

Ik heb tijdens de hoorzitting al leveranciers en spelers op de energiemarkt horen toegeven dat het eventueel jaarlijks bijsturen van ondersteuningsmechanismen niet zo'n interessant investeringsklimaat schept. U kunt zich daar waarschijnlijk wel iets voorstellen.

Stel dat u investeert in een kapitaalsintensief project om windmolens te bouwen op de Noordzee. Dat is geen project van 100 of 200 euro. Als de mogelijkheid bestaat dat de publieke ondersteuning regelmatig

wordt bijgestuurd, creëert u onzekerheid. Mijnheer de staatssecretaris, ik vraag u dat goed in de gaten te houden. Er is geen strakke definitie van wat toekomstige projecten zijn. Dat zou voor heel wat onzekerheid kunnen zorgen.

De regering heeft al voor veel onzekerheid gezorgd bij bouwers en verbouwers enerzijds, en bij de kmo's die werken aan de isolatie van woningen, anderzijds. Het zou een tweede slag voor de groene economie betekenen als u een klimaat creëert waarin niemand nog zin heeft om een offshorewindpark te bouwen in de Noordzee.

Dat is een tweede aandachtspunt van onze fractie. Wij hebben daarvoor geen amendement ingediend, maar wij hopen dat u in uw repliek feedback zult geven op een bekommering, die wij oprecht met u willen delen, mijnheer de staatssecretaris.

Onze fractie heeft drie amendementen ingediend. Wij zijn selectief geweest. Wij stellen u voor om van onderhavig wetsontwerp, dat er eens is uit het vorige tijdperk, een wetsontwerp voor het nieuwe tijdperk te maken. Wij stellen voor dat u uw interview in *L'Echo* vandaag al in de praktijk om te zetten. U hebt de kans. De Ecolo-Groen!-fractie geeft u de kans het op minstens drie punten te doen. Ik zet ze voor u op een rijtje.

Ten eerste willen wij dat u aan Elia, de transmissiebeheerder, een beperkte capaciteit geeft, een punt dat tijdens de hoorzittingen en in de commissie druk bediscussieerd werd.

De mensen van Elia hebben bijna gesmeekt om dat toe te laten. Zij zitten vandaag in een heel vervelende situatie, want zij moeten op zoek gaan naar capaciteit voor hun ondersteunende diensten en worden telkens opnieuw met dezelfde spelers worden geconfronteerd. Die spelers gaan het gesprek heel *hautain* aan en voeren het op basis van hun voorwaarden. Die marktvoorwaarden zouden kunnen worden verlaagd als Elia in beperkte mate eigen capaciteit zou mogen hebben, niet om te commercialiseren.

De Parti Socialiste heeft zich daarvoor uitgesproken. Mevrouw Lalieux, u hebt gezegd dat u voor eigen capaciteit voor Elia bent. Collega George, u hebt ook aangegeven voor te zijn. *Moi, je suis ouvert pour ce débat-là* heb ik in een van de commissies gehoord.

Uw partij levert vandaag de minister van Energie, die een heel sterk interview geeft waarin hij onder meer zegt dat men het aanbod zal vergroenen, nieuwe spelers zal moeten steunen en de koopkracht in de gaten zal moeten houden. Wel, het geven van eigen capaciteit aan Elia beantwoordt aan die drie doelstellingen.

Mijnheer de minister, er is vandaag een amendement van Ecolo-Groen!, dat u toelaat dat goede interview meteen in de praktijk om te zetten.

Ten tweede, ook de bevoorradingszekerheid was een belangrijk aandachtspunt in uw interview van vanochtend. Het lijkt ons interessant om de informatieplicht, die vandaag al in het technisch reglement bestaat, op te nemen in onderhavig wetsontwerp, dat nog door de vorige minister werd ingediend. Paul Magnette stelde inderdaad voor dat een speler die een centrale sluit, dat moet meedelen.

De bepaling is echter te vrijblijvend. Onze energieregulator waarschuwt ook daarvoor. Nog steeds zijn spelers in staat om louter op basis van economische overwegingen en van hun winstbalans te beslissen of zij een centrale zullen sluiten of niet.

Wij maken vandaag mogelijk dat spelers - en het zijn niet altijd de meest sympathieke spelers - een schaarstestrategie hanteren en centrales uit roulatie nemen om ervoor te zorgen dat de kassamachines, die de oudste kerncentrales zijn, en die wij, zoals ik in *L'Echo* lees, allemaal willen sluiten tegen 2015, nodig blijven.

Het tweede amendement dat wij vandaag voorleggen, beoogt de informatieplicht die in de wetgeving is opgenomen, hard te maken via een vergunning. Als Electrabel of een andere speler vandaag zin heeft om een centrale te sluiten om deze of gene reden, zou men aan de regulator moeten vragen of dat mag of niet, voor de veiligheid van het net en voor de bevoorradingszekerheid.

Dat lijkt in eerste instantie een communistische maatregel. Ik wacht op collega Schiltz om het fundamenteel liberalisme in het debat te brengen. Opnieuw zijn wij pragmatisch. Wij kijken naar de marktsituatie en, omdat wij de bevoorradingszekerheid zeer belangrijk vinden, stellen wij dat men een vergunningsprocedure

minstens tijdelijk moet invoeren en ter zake niet de vrijheid mag aan de spelers om een schaarstrategie te hanteren.

19.08 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer Calvo, ik moet u eerst en vooral feliciteren voor de maturiteit van uw betoog tot dusver, maar nu bent u toch een beetje uit de bocht aan het gaan. Wij hebben het debat ter zake in de commissie gevoerd. U hebt dat argument daar gelanceerd. Er werden tegenargumenten opgeworpen. De eerlijkheid gebiedt om de bazooka, waarmee u nu aan het schieten bent, op te bergen, en de efficiëntie en de werkbaarheid van de in het wetsontwerp opgenomen systeem te erkennen.

Er staat duidelijk dat er een meldingsplicht zal zijn bij de regulator wanneer men de intentie heeft om te sluiten. Daarna kunnen de regulator en de overheid, het Parlement inclusief, mijnheer Calvo, u en ik, maatregelen nemen om in 's lands belang, in het belang van onze energiepolitiek, daarop gepast te reageren. Bovendien weet u net zo goed als ik dat de operators staan te drummen om, mits het nodige regulatieve kader, dat in onderhavig ontwerp ook wordt aangereikt, in België centrales uit te bouwen.

De dreiging waarnaar u verwijst, zal er dus niet komen.

19.09 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Collega Schiltz, u hebt samen met mij kunnen luisteren naar de vertegenwoordigers van de CREG, die nogal sterk voorstander waren van een dergelijke vergunningsprocedure. Ik denk dat zij daarvoor goede argumenten hebben. De argumenten om het niet te doen, wegen volgens mij in de huidige marktsituatie een stuk lichter.

U gebruikt de metafoor van de bazooka. Wat er vandaag in onderhavig wetsontwerp staat, is inderdaad geen bazooka. Het is een waterpistool en onze spelers op de markt vereisen, al is het maar tijdelijk, andere instrumenten.

De vergunningsplicht zou een goede maatregel kunnen zijn voor het uitrustingsplan, dat de regering heeft aangekondigd. U hoeft daar zelfs geen weken of maanden mee te wachten. Er is vandaag het amendement van Ecolo-Groen! om dat te integreren. De tekst van het amendement is trouwens niet van ons, maar van de energieregulator. Ik nodig u dan ook uit om het nog eens goed door te nemen.

Een derde punt van kritiek en tevens ook een derde amendement van Ecolo-Groen! heeft betrekking op de bevoegdheid inzake de prospectieve studie. Mijnheer de minister, ik denk dat u heel goed samen met ons kunt vaststellen dat een pacificatie van de sector een van de grote uitdagingen is voor de komende maanden en jaren.

De hoorzittingen zoals wij die de afgelopen twee jaar hebben meegemaakt, hebben een oorlog blootgelegd tussen instituties, met amendementen en nota's van instituties, die eigenlijk waren geïnspireerd op het versterken van de eigen positie. Dat maken wij vandaag mee als wij iemand uitnodigen uit de energiewereld. Er is een oorlogje bezig tussen administratie en regulator, tussen marktspelers en regulator, en tussen traditionele politieke partijen en personen die het goed voor hebben met onze energiemarkt. Dat is de oorlog, die vandaag bezig is, mijnheer de minister. U zult moeten pacificeren.

Mijnheer de minister, bent u het ermee eens dat er een pacificatie nodig is op onze energiemarkt?

19.10 Staatssecretaris Melchior Wathelet: (...)

19.11 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Sorry, ik was nog even op zoek naar bevestiging. We hebben van de vorige minister van Energie ook vaak mogen lezen in *L'Echo* dat de energieregulator belangrijk was. U begrijpt dus waarom wij vandaag in het Parlement de nieuwe minister nog eens vragen om zijn interviews in *L'Echo* te bevestigen. We zijn een klein beetje wantrouwig geworden, mevrouw Lalieux. Dat is de ervaring die wij de afgelopen jaren als fractie in de oppositie hebben opgedaan. Wat de meerderheid zegt in de kranten en doet in de energiepraktijk, daar liggen soms kilometers tussen. Sorry dat we dus vandaag insisteren op een aantal punten.

19.12 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb een kleine vraag aan de heer Calvo. Ik heb de agenda bekeken. Het is mogelijk dat ik mij vergist heb, maar ik dacht dat de bespreking van de beleidsnota van de minister van Energie vandaag niet op de agenda stond. Ik meen dat het derde pakket op de agenda stond.

19.13 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Natuurlijk hebben we het vandaag over het derde pakket. Mijnheer Schiltz, u weet toch dat de bevoegdheid van de prospectieve studie in het derde pakket staat? Dat weet u toch? Ik vind uw onderbreking dus enigszins bizar voor een parlementslid dat iedereen prijst wegens zijn dossierkennis. U weet dat de prospectieve studie en de bevoegdheid daarvan in het wetsontwerp staan. Daarover houd ik mijn betoog.

Mijnheer de minister, u bevestigt dat pacificatie belangrijk is en u bevestigt dat uw voorganger daar onvoldoende werk van gemaakt heeft. U knikt en ik ben daar blij om. U zegt dat de vorige regering en de vorige minister van Energie die pacificatie niet in de hand hebben gewerkt en zelfs onmogelijk gemaakt hebben.

19.14 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Mijnheer Calvo, als het nodig is, zal ik natuurlijk bevestigen wat ik in het interview gezegd heb. Het is mijn gewoonte niet om iets anders te zeggen dan wat ik in een artikel zou hebben gezegd. U mag mij echter geen woorden die ik niet heb gesproken, in de mond leggen. U hebt net gezegd dat het feit dat er geen pacificatie was in de sector de schuld was van de vorige minister van Energie. Dat zou ik zeker niet zeggen. U weet ook dat als men naar een pacificatie van de sector wil gaan, proberen om de schuld te leggen bij de ene of de andere of proberen om de ene goede punten te geven en de andere slechte, zeker niet de beste manier is om tot de pacificatie in de sector te komen. Wees misschien een beetje wijzer en probeer echt naar een pacificatie te gaan. Een pacificatie houdt in dat men meer naar de toekomst kijkt dan naar het verleden, naar de vorige schuldige voor een of ander moeilijk moment in die sector.

19.15 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw wijze uiteenzetting. Ik begrijp dat er vandaag moet worden gepacificeerd, maar dat er desondanks geen pacificatieprobleem in de energiesector is. Dat is een klein beetje dubbelzinnig, maar ik geef u de kans dat de komende weken en maanden uit te werken en concreet te maken.

Ik was bij het derde punt van kritiek beland. De bevoegdheid van de prospectieve studie heeft een sterk verband met de pacificatie. Onze fractie heeft in de commissie een duidelijk standpunt ingenomen. Zij heeft toen een amendement ingediend, en doet dat vandaag opnieuw, om de bevoegdheid van de prospectieve studie en het monitoren van de bevoorradingszekerheid aan de regulator toe te wijzen.

Mijnheer de voorzitter, mevrouw Lalieux wil iets zeggen.

Le **président:** Monsieur Calvo, vous faites les questions et les réponses. Or c'est moi qui dirige, ce n'est pas vous! Vous vous adressez à l'Assemblée. Et je donnerai la parole au collègue qui la demandera. Pour l'instant, je n'ai vu personne le faire! Chacun son rôle. Vous continuez.

19.16 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mijnheer de voorzitter, ik heb natuurlijk geen ogen op mijn rug, maar ik had de indruk dat u niet in staat was om de lichte armbeweging van mevrouw Lalieux op te merken. Bovendien had ik de indruk dat u helemaal niet in staat was om vast te stellen dat mevrouw Lalieux eigenlijk wel iets wilde zeggen. Er is evenwel de cohesie in de socialistische familie en die overwint alles, zelfs goede parlementaire zeden. (*Rumoer*)

19.17 Karine Lalieux (PS): (...)

Le **président:** Poursuivez votre intervention, monsieur Calvo!

19.18 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Wou u niet interveniëren, mevrouw Lalieux? Hebt u niets gezegd? Was u niets aan het vertellen, terwijl de heer Frédéric met iemand aan het praten was?

Le **président:** Monsieur Calvo, c'est quand vous voulez! Si vous avez terminé, vous retournez à votre place et nous poursuivons l'ordre du jour. Il n'y a aucun problème! Je vous demande de rester concentré sur l'essentiel! Et par rapport au respect du Règlement, je vous demanderai d'être un peu plus réfléchi dans vos positions. Vous ne m'apprendrez pas le Règlement!

19.19 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Ik zal mij niet meer laten afleiden door onderbrekingen door de PS-fractie, geen probleem.

Mijnheer de voorzitter, collega's, toen wij de vraag over de bevoegdheid van de prospectieve studie stelden aan de vorige minister voor Energie, antwoordde hij daarop nogal laconiek dat als hij vandaag zou beslissen om de CREG die studies te laten uitvoeren, zij een dure buitenlandse consultant zouden inhuren om die studie uit te voeren en dat zou niet interessant zijn. Dat is de pacificatie versie-Magnette.

Onze pacificatie is een andere. Onze pacificatie is om de Europese richtlijn te volgen, die bepaalt dat het monitoren van de bevoorradingszekerheid in de eerste plaats aan de energieregulator toekomt.

Mijnheer de staatssecretaris, als u de pacificatie echt belangrijk vindt is er het amendement van Ecolo-Groen!, dat voorstelt om de energieregulator, misschien niet de meest kneedbare instelling maar wel een objectieve instelling, de bevoegdheid te geven om te oordelen of er een probleem van bevoorradingszekerheid is. Dat is het voorstel van de fractie Ecolo-Groen!.

Ik hoop dat de fracties die vaak het woord nemen met de wens om onze energieregulator te versterken, dat vandaag ook daadwerkelijk doen, om niet opnieuw een boulevard van enkele kilometers te laten tussen hetgeen deze traditionele partijen, deze meerderheid, in de krant zeggen en hetgeen vandaag wetgevend in de praktijk wordt omgezet.

Mijnheer de staatssecretaris, collega's, ten slotte, ik heb het reeds gezegd, ik vond het een zeer inspirerend interview. Wij geven u vandaag de kans om dat al voor een stuk te gaan vertalen. Zelfs met het goedkeuren van de amendementen van Ecolo-Groen! is er ongelooflijk veel werk op het vlak van onze energiemarkt. U zult in onze fractie echt een constructieve partner vinden, die op basis van cijfers, op basis van argumenten die boel mee wilt hervormen.

Wij zullen dat echter alleen doen als deze meerderheid ook echt doet wat zij belooft. Vandaag hebt u een eerste kans om echt te doen wat u in het regeerakkoord beloofd heeft, wat u in *L'Echo*, in *Le Soir*, in *Het Laatste Nieuws* en in *De Standaard* zegt. Vandaag is daartoe de eerste kans.

Laten wij alstublieft geen weken of maanden wachten, zoals u reeds doet met het uitwisselingsplan, om een hervorming van de gas- en elektriciteitsmarkt goed te keuren. Als u dat nalaat, zal onze Ecolo-Groen!-fractie met veel overtuiging en met veel enthousiasme tegenstemmen.

19.20 David Clarinval (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, nous voici réunis pour examiner le fameux projet de loi dit "troisième paquet énergétique", qui vise à transposer en droit belge deux directives et trois règlements européens qui vont approfondir et améliorer la libéralisation du marché de l'électricité et du gaz.

Je tiens d'abord à saluer la manière dont ce projet a pu être débattu dans notre commission. Il faut se rendre compte que la transposition de ce lourd paquet de législation est tardive par rapport au calendrier européen et que c'est donc un gouvernement en affaires courantes qui a présenté au parlement un texte que les députés ont pu modifier de manière très constructive. Nous avons pu ainsi démontrer notre sens des responsabilités et nous avons aussi pu améliorer le texte à la satisfaction presque générale.

Je remercie M. le ministre Magnette, qui n'est pas là, qui a accepté que nous amendions son texte. Je tiens à souligner qu'il a même accepté des amendements de la N-VA, de l'opposition. C'est relativement rare et il convient de le dire.

En ce qui concerne le fond du dossier, au MR nous n'avons qu'à nous féliciter des différents chapitres qui transposent les textes européens. Cela va améliorer la sécurité d'approvisionnement. Cela va approfondir l'*unbundling*, cela va interconnecter de manière internationale nos réseaux. Il y aura une amélioration de la collaboration internationale. Cela apportera également plus d'indépendance au régulateur. Le MR ne peut que soutenir cette tendance positive pour la mise en place d'un marché électrique et gazier plus fluide.

Il convient toutefois de s'arrêter sur quatre chapitres qui sont sur votre table, mais qui ne figuraient pas initialement dans les textes européens.

Premièrement, la responsabilisation grandissante de notre Chambre des représentants dans le contrôle du marché en général et du régulateur en particulier. Nous allons devoir être très perspicaces dans notre nouvelle mission et dans nos nouvelles responsabilités, notamment au niveau du contrôle du régulateur.

Deuxièmement, le renforcement de nos opérateurs de réseau de transport, Elia et Fluxys. Le texte qui est présenté aujourd'hui renforce nos entreprises publiques performantes du secteur énergétique. Dans les circonstances actuelles, il convient de souligner que cela va favoriser les consommateurs et également les actionnaires de ces entreprises, que sont les pouvoirs locaux pour partie.

Troisième point important: la politique tarifaire. Au cours des auditions, nous avons entendu que le secteur réclamait une plus grande stabilité, un cadre normatif à long terme, notamment sur le plan tarifaire. À cet égard, nous accueillons très favorablement l'information donnée par le nouveau ministre lors de sa première réunion de commission. Il nous a en effet annoncé que les tarifs de réseau seraient prolongés sur la base du présent texte. Cette avancée positive n'était pas gagnée au début de l'examen du texte en commission. Les auditions et les débats parlementaires ont peut-être permis d'arranger les choses. Et je ne doute pas que M. le ministre pourra conclure ce dossier avant l'expiration des délais souhaités par la CREG.

Quatrièmement, ce sont les amendements que nous avons pu apporter au texte de base. J'en retiens principalement trois. L'amendement du gouvernement que nous avons soutenu très activement vise à accorder un régime plus favorable aux entrants dans le réseau. Si nous voulons une plus grande concurrence sur le marché énergétique, il importe de donner un petit coup de pouce aux nouveaux acteurs.

Un second amendement est également très positif. Il concerne la protection des consommateurs. Les six partis de la nouvelle majorité l'ont défendu. Et je pense même qu'il a été renforcé par des amendements de la N-VA. Il propose une série de petits gestes favorables en ce domaine. Je pense à la simplification de la facture, à la diminution des frais de rupture en cas de changement de contrat, etc. Ces apports seront directement perceptibles par les consommateurs.

Un troisième amendement que je souhaite présenter ici vise les tarifs sociaux. Ce dossier stagnait depuis de nombreuses années. Des sommes considérables étaient bloquées par la CREG, alors qu'elles étaient théoriquement destinées aux GRD ou aux fournisseurs. Le présent texte va également permettre de résoudre ce problème et de transférer la quantité d'argent due au prorata des contrats qui sont en ordre.

Évidemment, il demeure quelques points sur lesquels nous n'avons pu avoir gain de cause. Je pense à la procédure en vue de régler les "irrecouvrables", à la révision de la cotisation fédérale, à la question de l'exonération des cotisations pour le Fonds Kyoto et la dénucléarisation et à l'absence de prise en compte de l'explosion des certificats verts pour les consommateurs et les entreprises.

Président: André Flahaut, président.

Voorzitter: André Flahaut, voorzitter.

Ces quatre problématiques n'ont pu être abordées dans le présent texte, mais font partie de l'accord du gouvernement. Je ne doute pas que le nouveau ministre aura à cœur de mener à bien ces défis dans les mois et années qui viennent.

En conclusion, monsieur le président, ce texte est équilibré. Comme l'a dit M. Calvo, certains points allaient plus à gauche, d'autres plus à droite. Finalement, le texte reprend des éléments positifs pour chacun.

C'est pourquoi, ce sera avec enthousiasme que le MR soutiendra ce projet de loi.

19.21 Ann Vanheste (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, eindelijk komt de omzetting van het derde energiepakket ter stemming in het Parlement. Deze omzetting moest eigenlijk al klaar zijn op 3 maart 2011, maar door omstandigheden komt dit punt nu pas, weliswaar te laat, op onze agenda. Wij zijn echter niet de enigen die niet op tijd klaar waren met de omzetting van de Europese richtlijnen. Zeventien andere landen waren ook nog niet klaar met dit serieuze pakket.

Ik wil van deze gelegenheid gebruikmaken om de ex-minister van Energie, minister Magnette, te danken voor de aangename besprekingen in de commissie. Hij is thans niet aanwezig, maar mevrouw Lalieux zal het wel overbrengen. Ik was enorm gelukkig met zijn toestemming om een toevoeging te doen aan bepaalde belangrijke punten ter bescherming van de consumenten. De verschillende hoorzittingen die naar aanleiding van dit debat hebben plaatsgevonden en de vele schriftelijke adviezen hebben heel wat zaken opgehelderd en hebben ons de mogelijkheid geboden om de tekst van het wetsontwerp, waar nodig, aan te passen of te verbeteren. Belangrijk voor de sp.a is uiteraard het luik consumentenbescherming.

Ik verwijs dan ook graag naar het feit dat collega Renaat Landuyt en ikzelf hieromtrent een wetsvoorstel hadden ingediend. Ons wetsvoorstel bevatte drie kernwoorden met betrekking tot het hoofdstuk consumentenbescherming, namelijk informatieverstrekking, transparantie en verbrekingsvergoedingen. Een groot stuk van ons wetsvoorstel werd ingelast in de omzetting van het derde energiepakket, en ik ben daar enorm blij om.

Sinds de liberalisering van de gas- en elektriciteitsmarkt klagen veel consumenten over onduidelijke facturen en ingewikkelde algemene voorwaarden. Bij de FOD Economie blijken de klachten over facturatie nog altijd het meest voorkomende probleem te zijn. Het is voor de consument zeer moeilijk de huidige facturen te doorgronden, laat staan na te gaan of de facturen wel correct zijn. De sp.a is dan ook verheugd dat de gas- en elektriciteitsfacturen voortaan standaard een reeks gegevens moeten bevatten die een duidelijk en transparant overzicht geven van de tarieven en het verbruik.

De standaardfactuur legt leveranciers minimumvereisten op. Test-Aankoop stond volledig achter ons voorstel en deed dan ook een oproep aan alle parlementsleden om op dit punt samen te werken. Ik ben blij dat de collega's voor een verbetering van onze consumentenbescherming hebben gekozen.

Er bestond al wel een reeks maatregelen om de gebruiker te beschermen, zoals de vangnetmethode die a priori controle door de regulator inhoudt voor huishoudelijke eindafnemers en kmo's. De bestaande sectorale gedragscode, die inzet op de consumentenbescherming, zal op vraag van de wetgever worden versterkt. Zo meent de wetgever dat energieleveranciers moeten melden wanneer tariefformules worden gewijzigd en dat de consument in dat geval over de mogelijkheid beschikt om zijn contract zonder schadevergoeding te verbreken.

De sp.a is er bijzonder tevreden over dat er eindelijk paal en perk wordt gesteld aan de dubbele verbrekingsvergoeding die door de leveranciers worden aangerekend in geval van een gecombineerd contract voor gas en elektriciteit. Zulke vergoedingen zijn dikwijls het gevolg van problemen bij de overstap van de ene leverancier naar de andere. Dikwijls kopen consumenten bij dezelfde leverancier gas en elektriciteit. Hoewel er meestal maar één overeenkomst wordt afgesloten, beschouwen sommige leveranciers dat als twee contracten. In geval van verbreking van de overeenkomst, rekenen zij tweemaal de maximale schadevergoeding aan. Bovendien bedraagt de maximale verbrekingsvergoeding nu 50 euro in plaats van 75 euro.

Die aspecten wilde de sp.a koste wat kost gerealiseerd zien en wij zijn dus zeer tevreden met de tekst die voorligt. Wij hopen dan ook dat de maatregelen vervat in dit wetsontwerp een dynamiek zullen teweegbrengen in de energiesector en dat de consument zonder twijfel de stap kan zetten naar een goedkopere leverancier. In het licht van de noodzakelijke vrijmaking van de energiemarkt is de sp.a er zeker van dat dit belangrijke stappen zijn.

19.22 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mijnheer de voorzitter, ik vraag het woord voor een vraag aan mevrouw Vanheste.

Mevrouw Vanheste, ik deel bijna volledig de analyse die u maakte in uw redevoering. Ik stel echter vast dat de sp.a-fractie alleen het woord voert over het hoofdstuk over de consumentenbescherming, dat toegevoegd is in het Parlement. Begrijp ik daaruit dat de rest van het wetsontwerp voor de sp.a niet goed is? Ik vernoem bijvoorbeeld het niet pacificeren, het niet versterken van de regulator. Is dat voor de sp.a niet belangrijk, of steunt u toch het volledig wetsontwerp? Dat is mij niet helemaal duidelijk.

19.23 Karine Lalieux (PS): (...)

19.24 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Sorry, mevrouw Lalieux, u begrijpt toch dat het voor ons als groene fractie...

Le **président**: Monsieur Calvo, terminez votre intervention!

19.25 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): J'avais terminé, monsieur le président! Je suppose, madame Vanheste, que vous n'allez pas lancer une polémique! Madame Lalieux, vous avez la parole.

19.26 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, le troisième paquet Énergie va être adopté. Vu l'urgence et l'importance de cette transposition, notre commission a veillé

à ce que le projet soit traité rapidement, mais aussi et surtout traité en profondeur. Les différentes auditions organisées par notre commission et les nombreux débats qui ont nourri notre réflexion, monsieur Calvo, témoignent de la volonté de la commission de l'Économie de travailler vite et bien.

C'est pourquoi je tiens, dès à présent, à féliciter la présidente, malheureusement absente aujourd'hui, ainsi que l'ensemble de mes collègues, les nombreux intervenants, mais aussi tous les collaborateurs et les services de la Chambre qui nous ont aidés à atteindre cet objectif. Évidemment, ces remerciements englobent également le précédent ministre et son équipe ainsi que son successeur à qui je souhaite le meilleur dans ses nouvelles attributions.

Revenons à ce projet. Il y a l'*unbundling*, c'est-à-dire la dissociation des gestionnaires de réseau de transport d'électricité et de gaz naturel ainsi que les gestionnaires d'installation de stockage de gaz naturel. Cet *unbundling* a été approfondi pour Elia, Fluxys et GNL. La seule transposition opérée aussi, c'est la certification.

L'accroissement de l'indépendance des compétences des autorités de régulation a fait l'objet d'un débat très soutenu. Pourtant, je le répète et j'en suis convaincue, le projet de loi renforce considérablement les objectifs, les compétences et les pouvoirs de la CREG et ce, conformément aux prescrits du troisième paquet Énergie.

Particulièrement, il investit la CREG de la compétence de fixer la méthodologie tarifaire. Celle-ci ne sera plus fixée par un arrêté royal. Il n'y aura plus de possibilité de suspension par le Conseil des ministres. Cependant, certaines voix, même si elles sont peu nombreuses, laissent entendre que l'indépendance de la CREG n'était pas encore suffisante.

Que prévoit réellement le projet de loi? Que la CREG ne sera plus que responsable devant le parlement. Les parlementaires exerceront "la tutelle" de la CREG, puisqu'elle devra nous remettre un rapport et faire voter son budget par le parlement. Il ne s'agit donc plus de tutelle d'un régulateur. Ce régulateur a une indépendance, voit ses missions augmenter ainsi que ses objectifs.

Nous avons reçu une étude indépendante qui a été envoyée par l'administration. Elle montre que par rapport aux pays qui nous entourent, nous sommes un des meilleurs élèves en matière d'indépendance de l'organe régulateur. Vous avez les documents.

Le renforcement de la sécurité d'approvisionnement fut un long débat. Les pouvoirs de la CREG se voient également renforcés puisqu'il y a une plus grande intervention tant au niveau des études prospectives que dans les rapports annuels de gaz ou bisannuels d'électricité requis par la directive européenne. Les mêmes voix regrettaient peut être ou regrettent encore, si j'ai bien entendu ce qui a été dit ici, que le ministre de tutelle garde ce qu'il convient d'appeler 'un pouvoir régalien' en matière de sécurité d'approvisionnement.

Nos débats ont également servi à rappeler que le rôle du politique était d'assurer les besoins vitaux de nos concitoyens et pas un régulateur, que ce soit en matière d'énergie ou dans d'autres domaines.

Enfin, je terminerai par le renforcement de la protection des consommateurs sans entrer dans les détails, puisque Mme Vanhese l'a répété avant moi. Il était évidemment fondamental pour le groupe socialiste de renforcer la protection des consommateurs dans un secteur qui est totalement libéralisé aujourd'hui. C'est vrai qu'un amendement a été déposé dans la majorité pour renforcer une série de points.

Un point me tenait particulièrement à cœur puisque nous avons déposé une proposition de loi à ce sujet, à savoir séparer la facture de régularisation de fin d'année, même domiciliée, des factures mensuelles. Lors des deux années précédentes, énormément de familles se sont trouvées dans l'embarras: l'énergie avait augmenté et certaines d'entre elles ont reçu une domiciliation d'un montant de 500, 700, 1 500 euros, argent qui a disparu en fin d'année de leur compte. Dans les six mois, le secteur devra se mettre d'accord. Sinon, ce sera à nous ou au ministre de l'imposer par la loi. Ce projet de loi contient donc des avancées considérables pour la protection des consommateurs.

Bien entendu, ce projet est un équilibre. Bien entendu, je regrette certains points dans ce projet de loi et je l'ai dit en commission. Et là, je vais rejoindre M. Calvo puisque je regrette également qu'il n'y ait pas de capacités de production propre pour Elia. Cela pouvait faire avancer le travail et cela aurait pu être un signal donné au marché.

J'aurais probablement préféré un filet de sécurité un peu plus fort, un peu plus strict, avec un meilleur contrôle des prix a priori et non pas a posteriori. Monsieur Schiltz, je connais la déclaration gouvernementale, et je crois que l'on pourra travailler, ensemble, sur ce contrôle, cette maîtrise des prix en matière d'énergie.

J'ai évidemment quelques regrets mais, comme mes collègues l'ont dit, ce projet Énergie est une avancée importante. Monsieur le ministre, ensemble, avec la commission Économie, nous avons aussi de grands projets pour les deux ans à venir, puisque la déclaration gouvernementale dispose de nombreux éléments pour faire avancer le secteur de l'énergie dans notre pays.

19.27 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik weet niet of u al hebt begrepen waarover het hier vandaag gaat. Uiteraard gaat het over de omzetting van een pakket regels en richtlijnen, waarnaar enkele leden al hebben verwezen. Ik zal ze dus niet in extenso uiteenzetten.

Kort geschetst komt het neer op een sterkere regulator, op het ontbundelen van zij die elektriciteit produceren en zij die elektriciteit vervoeren en op het certificeren van zij die de netwerken beheren, omdat zij een monopolie hebben. Tot slot komt het ook neer op consumentenbescherming.

Collega's, op die drie domeinen is veel werk geleverd, hoewel het enigszins een calvarietocht was om tot het bedoelde resultaat te komen.

Mijnheer Calvo, *the proof of the pudding is in the eating*.

Collega's, wij zullen dus moeten afwachten of dit werkstuk inderdaad een gebalanceerd evenwicht - een pleonasme - vertegenwoordigt en ook of het werkt.

Ik ben ervan overtuigd dat het op een groot aantal gebieden erg werkzaam zal zijn, dat het ons land enigszins uit de pariapositie zal halen waarin het, tenminste op de energiemarkt, lang heeft vertoefd en dat het ons land opnieuw op de voorste banken zal plaatsen. Onder andere ons netwerkbeheer krijgt stilaan Europese en mondiale envergures. Het zou dus mooi zijn, mochten wij met deze wettekst eindelijk onze expertise op de energiemarkt kunnen loslaten en België de waardige en werkende energiemarkt kunnen geven die het verdient.

Mijnheer Calvo betreurt het dat er rode eisen, blauwe veto's en misschien nog andere ingrediënten in de pudding van het ontwerp zijn.

Mijnheer Calvo, het zou een trieste democratie en een nog triestere energiemarkt zijn, indien één enkele politieke overtuiging het weer van de dag zou maken en zou bepalen wat een en ander moet zijn. Uiteraard is het het ontwerp een compromis, wat u ook al hebt kunnen horen. Mevrouw Lalieux betreurt immers dat er geen forse prijzencontrole is, dat er geen a-priorimelding is en dat het vangnet niet nog strakker is, terwijl andere leden, waaronder ikzelf uiteraard, zulks niet betreuren.

Mijnheer Calvo, wij gooien echter ook niet als een stel dogmatische idioten maar wat wind naar elkaar, om vervolgens iets uit de lucht te laten vallen. Neen, de gebruikte argumenten zijn rationeel. Er zijn argumenten voor en argumenten tegen. Wij laten ze tegen elkaar botsen en proberen er iets uit te halen wat goed is voor de mensen en voor het energiebeleid in ons land. Dat resultaat is er ook gekomen. De tekst belichaamt zulks.

Meer nog, mijnheer de minister, de teksten in het regeerakkoord die ook naar deze tekst verwijzen, zullen het elan dat nu wordt ingezet, met daden moeten vervolledigen.

19.28 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mijnheer de voorzitter, voor alle duidelijkheid, ik ben de laatste om het georganiseerd meningsverschil in dit land op te geven. Wat mij betreft hadden er naast de blauwe en de rode elementen zeker nog een aantal groene elementen in dit wetsontwerp mogen opduiken.

Mijnheer Schiltz, wat ik wou zeggen is dat men aan een aantal zaken merkt, ook aan de besprekingen in de commissie, dat er toch soms sprake was van enig dogmatisme.

Ik heb zelf gewaarschuwd, en dat is een relatief verrassend standpunt voor iemand ter linkerkant, voor de

werkbaarheid van het vangnetmechanisme. U hebt daarvoor geapplaudisseerd. Het is duidelijk dat dit een belangrijke eis en vraag was aan het einde van de legislatuur van de uittreedende minister. Zeer symbolisch.

Daarover is een robbertje gevochten tussen blauw en rood in de regering. Het resultaat is een systeem waarover stakeholders grote vragen hebben. Ik denk dat we daar een prijs betalen voor ideologisch dogmatisme en symbolenpolitiek. Ik vrees ervoor. Laten we de toekomst afwachten.

Ik geef nog een ander voorbeeld van dogmatisme, dat misschien een te zwaar woord is, laat ik het koudwatervrees noemen, geïnspireerd door de traditionele argumenten in het debat, een eigen capaciteit voor Elia, waar de blauwe families duidelijk tegen waren.

Kijk naar de argumenten van Elia. Men wil dat zeer minimaal houden want men kan op die manier de Eliatarieven drukken. De leveranciers zijn daar inderdaad niet bijzonder gelukkig mee, maar als dat goed is voor de consument, waarom moet dat traditioneel schema het dan halen van de praktische consequenties? Het zou een goede zaak zijn geweest.

19.29 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Ik kan daar onmiddellijk een wederwoord op geven. Het zijn niet alleen mijn bezorgdheden en zeker geen dogmatische.

U spreekt over de capaciteit van Elia. Voor de collega's die niet bij het debat aanwezig waren, elk moment van de dag moet Elia rekening houden met netverliezen. Dat is elektriciteit die door niemand wordt gekocht maar die wel verdwijnt en die moet worden gecompenseerd. Ook is er energie nodig om vlotter te kunnen balanceren, om een plotse duik of stijging in de energievraag of het aanbod te kunnen opvangen.

De discussie die in de commissie is ontstaan, gaat er natuurlijk over of Elia, die voor het grootste stuk moet instaan voor het evenwicht op het net, een eigen capaciteit moet hebben die kan worden ingeschakeld om die netverliezen of verstoringen in het evenwicht op te vangen.

U hoort dat de heer Calvo nu eens links dan eens rechts, nu eens rood, dan eens blauw is. Ik weet niet welke kleur dat geeft, maar niet altijd zo groen als u zelf zou willen, mijnheer Calvo.

De discussie is daarover gevoerd. Inderdaad, de linkerkant als u het zo wilt noemen, sp.a en PS waren grote voorstander van een eigen capaciteit. Ik was daar niet zo voor. Niet omdat het een dogmatisme is, maar omdat ik denk dat het niet zo efficiënt is.

Elia is een netwerkbeheerder en geen producent. Men heeft geen expertise in het produceren. Als zij terug een productiecapaciteit moet opstarten, een centrale moet gaan exploiteren, dan moet zij expertise aankopen en opbouwen. Dat duurt enige tijd. Uiteindelijk zal het resultaat hetzelfde zijn, mijnheer Calvo. Zij betalen daarvoor dezelfde prijs als deze die zij kunnen krijgen door gereguleerde trekkingsrechten uit te oefenen op alreeds bestaande productiesites.

Mijnheer Calvo, u herinnert zich zeer goed de aanwezigheid van mevrouw Beernaerts, die tijdens de hoorzittingen in de commissie, zij het officieus, de Europese Commissie vertegenwoordigde, en meer bepaald het Directoraat-generaal Energie. Zij heeft er met enige behoedzaamheid op gewezen dat als wij onze netwerkbeheerder opnieuw een productiecapaciteit laten exploiteren, wij eigenlijk de unbundling – waar België als één van de beste leerlingen van de klas terecht trots op is – via de achterdeur ongedaan maken. Als wij exploitant en netbeheerder opnieuw samenvoegen, krijgen wij een exploitant onder een monopolistische netwerkbeheerder.

Misschien ben ik daar als liberaal gevoeliger voor. Ben ik dan dogmatisch? Neen, mijn fractie is in het energiedossier niet dogmatisch, maar rationeel. Zij schuift wel andere prioriteiten naar voren dan andere partijen.

Kortom, collega's, evenwichten zijn gezocht en gevonden. Ik ben zeer verheugd dat de vorige minister van Energie op tijd beseftte dat hij zonder een fikse parlementaire inmenging de tekst er nooit door zou krijgen, zeker in lopende zaken. Dat was een zegen. Niet omdat het sneller ging, maar omdat het debat nu grondiger en openlijk gevoerd is. Wij hebben er onze tijd voor moeten nemen. Wij hebben een aantal hoorzittingen georganiseerd. Het was alleszins nuttig dat iedereen een geïnformeerd standpunt kon innemen.

Ik betreur enigszins dat een aantal elementen niet verder onderzocht is, mevrouw Lalieux. Zelf had ik

voorstellen inzake de interconnectie met het buitenland. Collega's, u weet dat als wij de grote groene dromen van de heer Calvo, en de daarvoor noodzakelijke bijkomende investeringen in groene stroom, willen realiseren, de interconnectie met het buitenland versterkt moet worden. Ik vind dat deze tekst wat dat betreft nog niet ver genoeg gaat om Elia de kans te geven netwerken op zee mee uit te baten met andere netwerkbeheerders.

Maar goed, mijnheer de staatssecretaris, ik neem aan dat u er geen bezwaar tegen hebt dat ik in de komende tijd nog een aantal wetsvoorstellen indien, niet met dogma's maar om mijn oprechte overtuiging meer kracht bij te zetten.

Wat moeten wij van dit ontwerp verwachten, collega's? De bescherming van de consument is versterkt. Het is geen socialistisch monopolie, mijnheer Calvo, het is een bezorgdheid die de hele zaal ter harte moet gaan, zeker in tijden van crisis. Wanneer de energiefactuur een stijgend percentage van het huishoudbudget opsoupeert en wanneer gerenommeerde Belgische bedrijven kreunen onder zware energielasten, vind ik het zeer normaal dat wij zwaar inzetten op energie.

Het strekt het Parlement tot eer dat dit amendement vanuit het Parlement gekomen is. De maatregelen die in dit hoofdstuk zijn opgenomen, zijn goed. Zij zijn niet links en zij zijn niet rechts, zij versterken de mobiliteit van de consument. De consument zal vlotter zijn factuur kunnen lezen, zal vlotter leveranciers met elkaar kunnen vergelijken, en zal vlotter van leverancier kunnen veranderen. Dat geldt niet alleen voor de kleine gezinnen, maar ook voor de kmo's, de bakkers, de advocaten, de dokters, die meer bezig zijn met hun activiteiten dan dat zij tijd hebben voor het vergelijken van ingewikkelde energiefacturen. Zij zullen door deze wetgeving sneller aan goedkopere energietarieven geraken. Dat is waar het ons om te doen is. Daarom zullen wij dit wetsvoorstel steunen, zij het onder het bescheiden caveat dat er inzake Europese harmonisering nog een tandje bij te steken is.

Wat dat betreft, zie ik graag de initiatieven tegemoet van de staatssecretaris voor Energie, en ik zal ook mijn eigen wetsvoorstellen indienen.

19.30 Peter Logghe (VB): Mijnheer Schiltz, is dit wetsontwerp een gebalanceerd evenwicht? Dat zegt u. Het is in elk geval een heel laat evenwicht. Men had het derde energiepakket inderdaad tegen 3 maart 2011 in nationale wetgeving moeten omzetten, collega Vanheste. U zegt dat het is wegens omstandigheden. Ik zou zeggen dat het naar goede Belgische gewoonte niet op tijd is gebeurd.

De collega's hebben de doelstellingen al besproken dus ik beperk mij tot de hoofdpunten. Het gaat in de eerste plaats om de ontkoppeling, de *unbundling* van de elektriciteitstransmissienetbeheerder, de aardgasvervoernetbeheerders, de beheerders van aardgasopslaginstallaties en van LNG-installaties. Het gaat in de tweede plaats om de vergroting van de onafhankelijkheid en de bevoegdheden van de reguleringsinstanties. Het ging natuurlijk ook om de versterking van de bescherming van de consumenten. Dat werd er later aan toegevoegd.

Samen met heel wat collega's heb ik de vele hoorzittingen bijgewoond. Ik heb aandachtig geluisterd naar de verschillende opmerkingen en bezwaren. Het moet mij van het hart dat er inzake dit wetsontwerp van verschillende kanten terechte en zeer pertinente tegenwerpingen kwamen. Er was de eindbespreking. Er waren meer dan 70 amendementen. Er was de eindstemming in de commissie. De juridische dienst had 124 opmerkingen inzake dit wetsontwerp. Het was dus een hobbelig parcours dat een aantal jaren in beslag heeft genomen. Het is een heel technisch dossier. Een aantal onder u gingen er al dieper op in. Alle mogelijke technische details zijn in verschillende hoorzittingen uitgebreid aan bod gekomen. Het is dus nutteloos om ze hier nog eens te bespreken.

Ik beperk mij tot een aantal politieke conclusies. Uw voorganger, minister van Energie Paul Marnette, is geëindigd met de vaststelling dat de liberalisering van de energiemarkt in België is mislukt. In maart 2011 was er een Panorama-uitzending over het falende energiebeleid in België. Dat herinnert u zich wellicht. Die uitzending heeft heel wat stof doen opwaaien. In een reactie daarop maakte de internationale weblogger Energy Blog zijn analyse bekend. Ik geef u enkele pertinente punten van kritiek mee, uitgebracht door Energy Blog, over het energiebeleid in België.

Zijn eerste punt is dat politici de raden van bestuur bevolken van energie-intercommunales. "De innige band tussen politiek en energiesector zorgt voor een gebrek aan doortastende politiek." Dit kan al tellen volgens mij.

Het tweede punt is dat de federale regering de afgelopen jaren al haar macht over de sector verloor en steeds opnieuw met de bedelhand naar Electrabel moest stappen. In plaats van structurele maatregelen af te dwingen, hebben onze politici zich steeds opnieuw tevredengesteld met wat zakgeld om het gat in de begroting te dichten. Volgende week zitten wij opnieuw met dezelfde discussie.

Een derde punt van kritiek op Energy Blog is het volgende. De versnippering van de bevoegdheden in België maakt de zaken alleen maar erger.

Het vierde punt is dat de noodzakelijke verbeteringen aan het hoogspanningsnet uitblijven.

Dit zijn vier punten die kunnen tellen, meen ik.

In de hoorzittingen hebben wij een speler als Febeliec aan het woord gehoord. Febeliec had het in haar commentaar over de bevoegdheidsverdeling met betrekking tot de regulering van de netten tussen de federale en de Gewestelijke overheden, over een zeer heikel punt. Mijnheer de minister, ook nu maakt de regering er zich vanaf door alleen maar in vrijblijvend overleg te voorzien tussen de federale en de Gewestelijke overheden.

Wij hebben ons in de commissie uitgesproken voor de amendementen van de N-VA hoewel zij voor ons ook niet ver genoeg gaan. Wij hebben ons uitgesproken voor deze amendementen omdat zij ten minste een geformaliseerd en gestructureerd overleg tussen de Gewesten en de federale overheid willen verplichten. Voor ons mag het volledige energiebeleid best zo vlug mogelijk naar het gewestelijke niveau worden overgeheveld.

Mijnheer de minister, ik weet dat de omzetting van de derde richtlijn geen staatshervorming inhoudt. Dit heeft misschien niet onmiddellijk noch rechtstreeks te maken met communautaire aangelegenheden, maar het kan natuurlijk niet los worden gezien van het institutionele kader in België. Meer zelfs, er zijn heel wat commentatoren die de institutionele warboel, die België voor een groot stuk is, voor een groot gedeelte verantwoordelijk houden voor het falende energiebeleid in België.

Wij zullen dit wetsontwerp niet goedkeuren. Niet omdat wij in principe tegen ontvlechtigingsvoorstellen zijn, maar wel omdat het beter had gekund. Het spijt mij opnieuw te moeten zeggen dat men te weinig rekening heeft gehouden met de terechte opmerkingen van de CREG. In de hoorzittingen naar aanleiding van dit wetsontwerp heeft uw voorganger, mijnheer de minister, in de commissie onder andere gezegd dat *unbundling* het cruciale punt vormt van het energiebeleid en dit moet dan ook dringend worden gerealiseerd. Ik was geneigd om de minister in zijn redenering te volgen, maar dan moet de controle op de ontvlechting, die door de CREG moet worden uitgeoefend, voldoende armslag krijgen.

Men had die veel sterker moeten maken, bijvoorbeeld wat de certificering betreft. De regulator zou de instantie moeten zijn die voor effectieve certificering zorgt waardoor men zou kunnen verzekeren dat die TNB's permanent de voorwaarden naleven. In het wetsontwerp wordt het vervullen van die voorwaarden vermoed. Voor ons is dat dus onvoldoende. Ik stond hierin in elk geval niet alleen; verschillende andere collega's deelden deze standpunten.

Er was natuurlijk ook de kwestie van de federale bijdragen waar we ook niet helemaal uitgekomen zijn, toch niet in de zin die wij graag hadden gehad. Er is inderdaad, collega Schiltz, de kwestie van de interconnectie met het buitenland die ook onvoldoende of helemaal niet is opgelost. Dames en heren, u weet dat er ondertussen over een communautair pact werd onderhandeld waardoor enkele kleine bevoegdheidjes naar de Gewesten gaan. Veel te weinig! Van homogene bevoegdheidspakketten is nog altijd geen sprake.

Wij kunnen dit wetsontwerp niet goedkeuren. Collega Calvo heeft het al gezegd, het is zeker geen wondermiddel. Wij zullen dit niet goedkeuren, ondanks een paar kleine goede maatregelen zoals het onmogelijk maken van de dubbele verbrekingsvergoeding en de leesbaarheid van de facturen. Het zou er nog aan mankeren, dat er niet ook enkele goede dingen in zitten. Voor ons is het echter onvoldoende. Mijnheer de minister, u bent niet geslaagd voor deze eerste test.

[19.31] Joseph George (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, la matière de l'électricité et du gaz est une matière sensible, car elle représente un coût important pour nos concitoyens et pour nos entreprises pour lesquelles c'est un élément qui les place parfois en situation défavorable au point de vue

concurrentiel.

Ce dossier est aussi sensible par d'autres aspects. D'abord, parce qu'un changement des équilibres dans ce secteur entraîne un risque pour la situation d'une série d'acteurs, au moins partiellement. Lors des débats de ce projet de loi, nous avons eu l'occasion d'entendre s'exprimer les associations représentatives des uns et des autres et émettre divers souhaits, souvent contradictoires de la part de l'un vis-à-vis de l'autre.

Autre remarque préalable, c'est qu'il convenait de transcrire correctement ce que l'Europe nous demande. Ce sera avec un léger retard, mais, par rapport aux calendriers des autres, nous restons dans le peloton de tête.

J'entends M. Calvo qui reprend à son compte ce que j'ai dit en commission: j'ai insisté sur la circonstance que, selon moi, l'élément essentiel est de cesser les guerres juridiques. En effet, dans la situation antérieure, des guerres incessantes étaient entrecoupées d'actions en justice.

Je relis ce que je disais en commission: "Elles allaient, à de nombreuses reprises, jusqu'aux cours d'appel (cour d'appel de Bruxelles) et avaient même préoccupé les juristes de notre Cour constitutionnelle. Or cette manière de résoudre les conflits n'est pas une bonne manière, car elle constitue toujours un échec – le recours en justice est toujours une forme d'échec. Bien souvent, les conflits étaient dus à des approximations, des erreurs dans des concepts qui étaient contenus dans l'ancienne loi.

Pour l'opinion publique, ces recours étaient la plupart du temps incompréhensibles. Les citoyens voyaient simplement leur facture augmenter, se posant la question de savoir qui, finalement, payait tous ces recours, si ce n'est eux-mêmes au travers de leurs factures."

L'objectif du troisième paquet de l'énergie, comme on l'a suffisamment dit, est la dissociation des gestionnaires de réseau, l'accroissement de l'indépendance; nous y avons ajouté une touche qui nous apparaissait essentielle: le renforcement de la protection des consommateurs.

Le cdH votera ce projet de loi porté par le ministre Magnette, dont vous assurez la signature ultime.

Nous rappellerons que ce projet de loi comprend la sécurité de l'approvisionnement puisqu'un mécanisme d'information préalable est prévu pour la mise à l'arrêt éventuelle d'une unité de production, ce qui permettrait de garantir la sécurité de l'approvisionnement.

En ce qui concerne les tarifs de distribution, vous avez transmis ce mardi une très bonne nouvelle en commission: avec le régulateur, vous avez trouvé la solution, le régulateur acceptant de fonctionner sur base de tarifs de distribution transitoires, en attendant que la compétence en soit transférée aux Régions.

Voilà déjà l'augure d'une pacification qui était tant attendue!

Quant au prix de l'énergie, je me souviens avoir posé la question de savoir s'il était possible de transcrire dans notre État le principe du filet de sécurité sur la base du modèle hollandais. Il y est! Je rappelle aussi, à ce propos, les rapports successifs de la Banque Nationale qui montrent à suffisance que le prix de l'énergie dans notre pays fluctue toujours à la hausse mais n'a manifestement aucune élasticité pour fluctuer à la baisse, ce qui est évidemment fortement interpellant. Voilà un mécanisme qui pourra assurer un meilleur contrôle des prix de l'électricité et du gaz et qui pourra réduire effectivement le poids dans le portefeuille des ménages, des petites et des grandes entreprises.

Et puis, on y a ajouté la protection du consommateur. Il y a un an, j'avais déposé une proposition de loi qui visait à introduire, dans le chef des fournisseurs de gaz et d'électricité, une obligation d'information des clients de toute modification de la formule tarifaire du gaz ou de l'électricité. Cela m'apparaissait être une démarche tout à fait normale. Imaginez qu'un de vos cocontractants décide unilatéralement de changer une des règles du jeu et de vous faire supporter un surplus, sans que vous soyez au courant de ce qu'il a fait. J'ai pris note avec satisfaction que cet amendement fut repris dans le dispositif de la future loi, avec d'autres amendements des autres groupes de la majorité et de l'opposition, avec laquelle nous avons pu travailler pendant des semaines.

Cela m'apparaît important car, outre les dispositions qui figurent déjà dans le Code de bonne conduite, des points essentiels devront faire l'objet d'un nouvel accord, notamment pour ce qui est de l'information sur la

consommation antérieure, l'évolution de la consommation, la problématique de la domiciliation – qui est particulièrement douloureuse pour beaucoup de nos citoyens – et d'une facture finale qui est débitée d'office dans des délais très brefs. Un accord devra aussi intervenir sur le fait que l'accord sectoriel prévoit qu'il n'y aura plus d'indemnité de rupture, en tout cas pas une double indemnité en cas de rupture anticipée du contrat et de contrats conjoints portant sur la fourniture de gaz et de l'électricité. Enfin, je l'ai dit, il y a l'amendement que j'avais proposé, à savoir que, lorsque la formule tarifaire est modifiée, le consommateur doit en être prévenu et il peut rompre le contrat sans indemnité, la modification devant apparaître sur la facture. Ceci est de nature à accroître la transparence, à réaliser une meilleure concurrence dans le secteur et à assurer un fonctionnement plus efficace de notre marché libéralisé.

Voilà, monsieur le secrétaire d'État, toutes les raisons qui nous poussent sans réserve à voter favorablement pour ce projet.

Le **président**: Je vais donner la parole à M. Wollants. Je m'étonnais qu'il ne fût pas inscrit dans le débat puisque MM. Calvo et Schiltz l'étaient. Je voudrais rappeler aux membres, et à M. Wollants en particulier, que la meilleure façon d'avoir la certitude d'être inscrit est de venir le faire ici ou directement chez moi plutôt que de passer par des intermédiaires ou des mails qui finissent par se perdre et qui créent de mauvaises surprises. Rien de tel que le contact direct! J'accepte toutes les inscriptions mais je vous demande d'éviter de passer par vos services, par vos secrétaires, par les mails. Rien de tel que le contact direct! Vous vous inscrivez et vous êtes sûrs de passer.

19.32 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil u er toch op wijzen dat ik daarnet uw plaatsvervanger, de heer Frédéric, uitdrukkelijk heb gevraagd om mij in te schrijven en blijkbaar is dat niet gelukt. Ik heb zeker niet alleen gerekend op die e-mail.

Het heeft wat voeten in de aarde gehad, maar toch sta ik hier nu om mijn gedacht te zeggen.

Collega's, ik zal het hele debat uit de commissie hier niet overdoen. Ik zal evenmin de nieuwe staatssecretaris onderwerpen aan een spervuur van vragen daarover. Mijnheer de staatssecretaris, ik wil u wel aanraden om het verslag van de werkzaamheden goed te lezen. Volgens mij vindt u in dat verslag over de uiteenzettingen alles of bijna alles wat de volgende jaren moet gebeuren op het vlak van energiebeleid. Mijnheer de staatssecretaris, het is dus verstandig dat u dat goed doorneemt, want op basis daarvan zult u grotendeels het energiebeleid de volgende jaren moeten voeren.

Mijnheer de staatssecretaris, u bent niet betrokken geweest bij de opmaak van de tekst; pas op de voorlaatste bladzijde speelt u voor het eerst in het verhaal mee. Het zal dus de heer Magnette zijn, die ik hier een beetje onder vuur zal nemen.

Collega's, wij hebben heel wat hoorzittingen gehad, wij zijn op heel veel punten in detail ingegaan. Als wij de getuigenissen van alle actoren die wij hebben bevraagd, samen leggen, dan vragen zij allen hetzelfde, namelijk rechtszekerheid. Ze vragen dat men ervoor zorgt dat zij hun ding kunnen doen, dat zij kunnen produceren, dat zij kunnen leveren, dat zij kunnen vervoeren en dat zij kunnen verbruiken. Daarover gaat het.

De allereerste stap naar rechtszekerheid is een correcte omzetting. Spijtig genoeg moeten wij vaststellen dat de voorliggende tekst dat niet doet. Wij zeggen dat niet alleen, maar ook de CREG en - de heer Schiltz heeft het reeds aangehaald - de vertegenwoordiger van de Europese Commissie zeggen dat. Daardoor zullen wij binnen de kortste keren in de problemen komen.

Collega's, ik heb het onder andere over de certificering van de netten, wat duidelijk als een probleem werd gezien. Minister Magnette heeft geantwoord dat de enige die kan oordelen of de richtlijn correct is omgezet, het Europees Hof van Justitie is en dat dat daar niet aanwezig was.

Minister Magnette heeft toegegeven dat de tekst het resultaat is van een politiek compromis. Dat is mijns inziens logisch, maar men kan uiteraard alleen maar politieke compromissen sluiten over aangelegenheden waarover men zelf iets te zeggen heeft!

Men kan een Europese richtlijn niet naar goedgevallen aanpassen, omdat men er niet mee akkoord gaat. Dat houdt in dat wij op korte termijn het huiswerk wellicht voor een deel opnieuw moeten doen. Met het oog op de afstemming op het Europees verhaal zullen we moeten herbeginnen. Ik denk dat hier een kans wordt

gemist om het van de eerste keer goed te doen.

We hebben daar namelijk een hele tijd op gewacht. Eind vorig jaar werd in de commissie gevraagd waar het ontwerp bleef. Zowel meerderheid als oppositie was eigenlijk graag aan het ontwerp begonnen en had er haar tijd voor willen nemen. Dat hebben ze ook gedaan. We hadden echter gehoopt dat, aangezien we een zevental maanden te laat zijn met de omzetting, die tijd zou zijn gebruikt om een echt sluitend ontwerp op te stellen, waar dus de fouten uit zouden zijn gehaald.

19.33 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer Wollants, ik vind dat een beetje naïef.

19.34 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer Schiltz, u hebt gelijk. Het is naïef te denken dat de meerderheid het goed zou aanpakken.

19.35 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer Wollants, voor het verslag wil ik mijn uitspraak toch verduidelijken. Ik heb niet gezegd dat u naïef bent door te denken dat wij goed werk leveren. Ik heb gezegd dat het naïef is om te denken, omdat wij er zeven maanden over gedaan hebben, dat het zou worden wat u ervan verwacht.

19.36 Bert Wollants (N-VA): Het is inderdaad niet geworden wat ik ervan had verwacht, maar ik had gehoopt dat de Europese richtlijn correct zou zijn omgezet.

Ik weet echter dat de regering het niet altijd hoog op heeft met Europese richtlijnen of aanbevelingen. Die richtlijnen beschouwen als een inspiratiebron is leuk, maar of dat altijd verantwoord is, weet ik niet.

Vanuit de oppositie hebben wij ons constructief opgesteld. De heer Calvo heeft al gesproken over de 71 amendementen die werden ingediend, waarvan de N-VA een nipte meerderheid heeft aangeleverd, met de bedoeling om het niveau van voorliggend ontwerp een beetje op te krikken. Oorspronkelijk werden er elf amendementen goedgekeurd, maar er was een klein misverstand op de banken van sp.a. Uiteindelijk zijn er tien amendementen doorgeraakt.

Ik moet zeggen dat ik mij vandaag een beetje liberaal voel: ik heb een heel slecht ontwerp gekregen en ik heb er een slecht ontwerp van kunnen maken. Zo eenvoudig is het.

De juridische dienst heeft haar best ook nog eens gedaan om 124 aanvullende opmerkingen te formuleren. Nu is een en ander wel geregeld. De tekst bevat ongetwijfeld een paar goede bepalingen.

Het is bijvoorbeeld zeer zeker een goed initiatief dat wordt nagegaan hoe het offshorebeleid kan worden ondersteund en de bedragen ter zake regelmatig worden aangepast. Het was trouwens een van mijn eerste vragen, die ik hier in het Parlement heb gesteld aan de toenmalige minister van Energie. Wij moesten dat dringend doen, omdat de kosten volledig uit de hand liepen en lopen.

19.37 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mijnheer Wollants, ik wil dit boeiende debat niet eindeloos rekken, maar ik ben het toch niet helemaal met u eens. U bent uw uiteenzetting begonnen met de claim van elke partij op zekerheid, duidelijkheid en stabiliteit. Toch gaat u radicaal in tegen de opmerking die ik gemaakt heb. Het is u wellicht ook opgevallen. U zegt dat de voorliggende maatregelen in verband met offshore een goede zaak zijn. Ik meen dat u zich ter zake vergist. Het is goed dat wij nagaan hoe wij oversubsidiëring kunnen vermijden, maar vindt u echt dat er meer rechtszekerheid wordt geboden wanneer we de bedragen jaarlijks aanpassen en wanneer we dus toekomstige projecten telkens opnieuw op de helling zetten en de investeerders naar de bank verwijzen? Of is uw pleidooi voor rechtszekerheid er alleen voor de Franse monopolisten en niet voor de exploitanten op de Noordzee?

19.38 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer Calvo, dat is onzin.

De **voorzitter**: De heer Schiltz heeft het woord.

19.39 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer Wollants, ik dank u voor de uitgestoken hand. U zegt dat de offshorepassage waarschijnlijk nog een van de betere stukken is. Mijnheer Calvo, ik heb het daarnet nagelaten u te onderbreken, maar wat u nu zegt, is manifest onjuist. Het is niet omdat de steun jaarlijks aangepast wordt, dat het kader onstabiel zou zijn. De koppeling van de prijs aan de elektriciteitsprijs en de compensatie van het verschil in investeringsnood zorgen voor een zeer stabiele financiering en resulteert in

een businessplan waarmee eenieder naar een bank kan stappen.

19.40 Bert Wollants (N-VA): In bepaalde commissievergaderingen was er meer volk dan er hier vandaag is. De aandacht voor energie verslapt wel een beetje.

Het is correct dat wij de steun telkens aanpassen, maar wij moeten natuurlijk de investeerders zekerheid geven. Dat wil echter niet zeggen dat men vandaag de steun moet vastleggen voor alle projecten die er ooit nog wel eens kunnen komen, zeker niet als wij spreken over technologie die volop in ontwikkeling is. De prijs varieert constant en gaat eigenlijk naar beneden.

Dat is zo voor windmolens, maar voor zonnepanelen heb ik de cijfers zelfs bij mij. In 2004 was de prijs om een wattpiek te installeren 3 dollar. In 2014 zal dat 50 cent zijn. Dat wil zeggen dat de technologie in evolutie is. Zorg er dan tenminste voor dat, op het moment dat er wordt geïnstalleerd, er wordt geïnvesteerd en dat de ondersteuning correct is. Ik denk dat dat een goede vertaling vormt voor de tarieven en dat het een hart onder de riem is voor zij die het moeilijker hebben stroom te betalen en voor bedrijven die van elektriciteit afhankelijk zijn om te kunnen functioneren.

Andere zaken zijn natuurlijk voorlopig niet aangepast. Wij hebben ook nog een aantal amendementen ingediend om ervoor te zorgen dat bijvoorbeeld de kwaliteit van het Nederlands in de teksten een beetje vooruitging. Dinsdag hebben wij meermaals moeten horen dat de kabinetsmedewerker van de heer Wathelet zei: *“Mais monsieur Wollants, le français prévaut”*. Ik hoop dat dat niet de stijl voor de volgende jaren is. Vlaamse minderheidsregeringen kunnen dat misschien met zich meebrengen, maar ik vind dat wij mogen eisen dat er op een goede manier wetgeving wordt geschreven, ook in de taal van de meerderheid van dit land.

Daarnaast heeft minister Magnette op een aantal andere punten toegegeven dat er eventueel problemen zijn. Er zijn amendementen aangekondigd die er uiteindelijk niet zijn gekomen. Ik denk bijvoorbeeld aan het definiëren van de kmo's. Wij zullen daar in de toekomst zeker nog op terugkomen. Telkens opnieuw botsen wij op die muur van het politiek compromis dat alles moest overheersen. De heer Schiltz is dinsdag ook tegen die muur gelopen. Maar dat is iets dat wij in de toekomst misschien nog kunnen rechtzetten.

Een derde belangrijk punt is de consumentenbescherming. Ik denk dat ongeveer iedereen het er al over heeft gehad. Het is goed dat er een hoofdstuk is gekomen om ervoor te zorgen dat wij in een marktwerking zitten, maar dat de consument wordt beschermd. Dat is de enige manier waarop een vrije markt degelijk kan werken. Zoiets mag nooit ten koste van de consument zijn, maar net in het voordeel van de consument. Wij zijn dan ook tevreden dat wij een meerderheid hebben gevonden, als het al geen unanimité was, onder meer voor ons N-VA-voorstel inzake de verbrekingsvergoeding, die wordt beperkt tot 50 euro. Dat is een stap voorwaarts om ervoor te zorgen dat de mobiliteit op die markt vergroot en dat de prijzen verbeteren aan de kant van de leveranciers — de heer Calvo zal mij wellicht vies bekijken — door de monopolist een beetje kleiner te maken, en liefst een stuk kleiner.

19.41 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mijnheer Wollants, ik hoop alleen dat u uw positie niet alleen inneemt wanneer het gaat over de verbrekingsvergoeding en de standaardfactuur, maar ook tijdens de fundamentele debatten. Ik hoop ook dat uw wetsvoorstellen, ertoe strekkend de Franse monopolist een gigantische cadeau te geven door hem voor een periode van nog eens tien of twintig jaar kassamachines open te laten houden, in de schuif laat liggen. Ik hoop dat u in de echte debatten ook de kant van de Vlaamse kmo's kiest. Dan zult u in onze fractie een enthousiaste bondgenoot vinden.

19.42 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer Calvo, ondertussen weten wij wel wat de gevolgen van een dergelijke kernuitstap zijn. Wij weten ook hoe de kernuitstap wordt doorgerekend. De CREG heeft eveneens berekend wat bijvoorbeeld de Duitse kernuitstap met zich bracht. Ik weet niet of dat in het voordeel is van de Vlaamse kmo's en gezinnen.

Behalve de consumenten zijn er ook de iets grotere verbruikers. Zij zijn in het hele verhaal ook belangrijk. Daarom hadden wij gehoopt dat wij bijvoorbeeld op het vlak van de federale bijdrage een stap vooruit hadden kunnen zetten.

Het betreft een discussie die al een hele tijd meegaat en erop neerkomt dat men op federaal niveau op dit moment bedrijven nog altijd stimuleert om meer elektriciteit te verbruiken, teneinde hun factuur te kunnen drukken. De federale overheid stimuleert aldus betrokkenen om garanties met oorsprong in het buitenland

binnen te halen en daarmee onder andere de Franse groene stroom te subsidiëren, terwijl wij hier zelf nood aan dergelijke garanties hebben. Aldus wordt de factuur de hoogte ingejaagd, zonder dat daarvoor een goede reden is.

In 2010 was er een amendement ter zake van cdH. Wij hebben een bespreking over het amendement gehouden.

19.43 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Wollants, u weet dat wij dezelfde visie hebben over de federale bijdrage en over andere subsidiëringssystemen via de elektriciteitsprijs.

U zult zich ook herinneren dat het debat over de federale bijdrage, dat u nu aanhaalt, net vóór de ontbinding van het Parlement tot erg intense gesprekken in de Kamer heeft geleid. U weet ook dat op de diverse vragen die u en ik aan de vorige minister van Energie hebben gesteld, hij heeft geantwoord dat de regering in lopende zaken was.

Ik neem aan dat u het regeerakkoord hebt gelezen. U zult ongetwijfeld hebben gemerkt dat net die problematiek prominent daarin aanwezig is. Het is dus een debat dat meer op zijn plaats zal zijn, wanneer minister Wathelet zijn beleidsnota zal voorstellen, dan nu hier tijdens de bespreking van het derde energiepakket.

Het is echter fijn dat u de aangehaalde positie ondersteunt.

19.44 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer Schiltz, wij wachten vooral al veel te lang, om iets aan de situatie te doen.

U hebt mij in 2010 zelf verweten dat ik ongeduldig was. Wij zijn nu een jaar later. Het is heel moeilijk te verantwoorden ten opzichte van de bedrijven, dat wij nog altijd niets aan de situatie hebben gedaan.

Ik zal echter meespelen in het verhaal. Ik kan een deel van uw regeerakkoord zelfs uitvoeren. Mijn wetsvoorstel ter zake ligt klaar.

Ik nodig u uit het te bekijken. Ik meen dat staatssecretaris Wathelet daarin heel interessante zaken zal vinden. De vorige minister, minister Magnette, wist ons te vertellen dat hij het een zeer interessant idee vond om zo te werken. Misschien kan ik u op dit vlak wel vooruithelpen. Niettemin vind ik het mijn plicht om het alsnog voor te leggen omdat wij zo snel mogelijk iets aan die problematiek moeten doen. Zeker op een moment waarop de concurrentiekracht van onze bedrijven zodanig achteruitgaat kunnen wij het ons niet veroorloven om het uit te stellen tot volgende jaar. Dat kunnen wij niet doen!

Collega's, samengevat, dit ontwerp houdt goede, maar ook slechte elementen in. Het is absoluut niet aangewezen om een slechte, onvolledige omzetting uit te voeren die ervoor gaat zorgen dat wij op termijn worden teruggefloten door Europa. Dan is de rechtszekerheid weg. Dat kan onze fractie niet ondersteunen.

De vorige minister van Energie heeft bij de aanvang van het project gezegd dat dit het belangrijkste ontwerp was op het vlak van Energie, tijdens die legislatuur. Hij heeft daarin grotendeels gelijk, maar ik stel wel vast dat dit ontwerp zijn buisvak was. Hij krijgt hier geen goede punten voor. Hij is nu van richting veranderd en hopelijk kan hij daar een beter resultaat boeken, want voor Energie zal dat niet lukken. Ik wens dan ook de heer Wathelet ten volle te ondersteunen om het beter te doen, om te slagen voor het vak Energie en om ervoor te zorgen dat wij eindelijk naar het energiebeleid gaan waaraan wij al jarenlang nood hebben. Wij zullen steeds constructieve voorstellen blijven formuleren — denk aan die federale bijdrage — maar nu is het dringend om ermee te beginnen.

Le **président**: Je voudrais rappeler que ces débats ont déjà eu lieu en commission et que, normalement, c'est trente minutes par intervenant dans un débat comme celui-ci. Je n'applique pas cet article du Règlement, mais à un certain moment, il faudra bien y passer, si cela continue comme ça.

Renvoi d'un amendement en commission **Verzending van een amendement naar commissie**

J'ai reçu un amendement n° 3 de Mme Vienne et consorts sur le projet de loi portant des dispositions

diverses en matière de justice (n° 1953/1). Je vous propose de le renvoyer en commission de la Justice. Ik heb een amendement nr. 3 van mevrouw Vienne cs ontvangen op het wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake justitie (nr. 1953/1). Ik stel u voor dit amendement terug te zenden naar de commissie voor de Justitie.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

Je viens de voir la présidente de la commission de la Justice qui réunit immédiatement sa commission.

19.45 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Monsieur le président, j'essaierai d'être bref. Je crois que c'est la mission que vous venez de nous donner!

Mijnheer Calvo, ik ben heel tevreden dat ik een interview in *L'Echo* heb gegeven. Daardoor heb ik u een beetje voedsel voor uw uiteenzetting gegeven. Dit is het eerste debat, maar het zal zeker niet het laatste zijn, heb ik begrepen.

J'ai dit à M. Francken que j'allais presque le regretter en commission Asile et Immigration!

Mijnheer Wollants, het is waar, mijn medewerker heeft vaak verwezen naar de Franstalige tekst van het wetsontwerp. U zult het mijn medewerker hopelijk niet kwalijk nemen. Precies om de vertaling van de tekst duidelijker te maken zijn wij dinsdag naar de commissie gekomen. De Franstalige versie was inderdaad de basisversie, maar ik kan u verzekeren dat voor een aantal andere teksten de basistekst Nederlandstalig zal zijn.

Of de basistekst nu in het Nederlands of in het Frans is, wat belangrijk is, is de duidelijkheid van de teksten, en de perfecte vertaling daarvan. Wij weten hoe technisch deze materie is. Duidelijkheid is dus heel belangrijk.

Ik wil alle sprekers bedanken voor hun constructieve argumenten. Ik heb gezegd dat ik tot een verzoening van de standpunten wou komen, dus ik zal het positieve aspect van de verschillende betogen benadrukken. Ik wou ook tonen hoe de tekst de nodige compromissen invoert.

Par exemple, en ce qui concerne la capacité de production propre d'Elia, j'ai entendu la position de M. Calvo qui dit qu'il faut pouvoir permettre à Elia de posséder ses capacités propres. Mais j'attire votre attention: si nous voulons faire en sorte qu'un gestionnaire de réseau soit lui-même producteur, est-ce sain de parler alors d'une vraie différenciation des métiers? Nous devons tous accepter que, dans ce genre de matières, il existe rarement une réponse claire à l'ensemble des questions posées. C'est souvent plus nuancé.

Ne fallait-il pas améliorer la position d'Elia lorsqu'elle allait se fournir sur les différents appels d'offre? Les appels d'offre étaient un peu trop larges et permettaient ou en tout cas rendaient possibles des positions trop dominantes, trop importantes de ceux qui émettaient les appels d'offre. En les réduisant, et en permettant aussi à l'autorité d'intervenir si besoin, nous avons rendu le système plus opérationnel.

Mijnheer Calvo, is dat de beste oplossing? Is dat wat wij moesten doen? Ik denk dat wij dat samen opnieuw zullen evalueren omdat dit iets nieuws is.

Ik wil het Parlement bedanken voor de wijzigingen in de tekst. Ik wil ook mijn voorganger feliciteren omdat hij als lid van een regering in lopende zaken heeft aanvaard om een grondig debat in het Parlement te voeren. Hij heeft zijn eigen tekst in de goede richting gewijzigd omdat hij door verschillende amendementen werd overtuigd.

Ik denk dat dit een goed voorbeeld is van een dossier waarin compromissen in beide richtingen werden gesloten.

Un autre exemple, monsieur Calvo, est celui de la certification. C'est vrai que l'on "confirme" la certification des gestionnaires actuels, notamment au niveau du transport, mais sous contrôle de la CREG. Celle-ci peut,

dès l'entrée en vigueur du texte, évaluer ces différentes certifications. Cela signifie qu'on ne fragilise pas nos gestionnaires de réseau en leur accordant la certification. On ne leur fait pas prendre un certain nombre de risques par rapport à leur *rating*, par rapport à leur situation financière ou par rapport à leur position de marché. Mais on leur dit que la certification a été clairement confiée à la CREG, laquelle ne manquera certainement pas d'évaluer les éléments liés à la certification des différents gestionnaires de réseau.

Une nouvelle fois, on aurait pu prendre la bombe atomique, retirer la certification, leur redemander de faire toute une procédure les fragilisant et mettant en péril leur *rating*. On aurait pu aussi purement et simplement les confirmer dans leur position et ne pas les placer sous le contrôle de la CREG. Non, le texte propose le bon compromis entre les deux, qui permet un véritable contrôle de la CREG avec une vraie latitude tout en assurant une stabilité et des gestionnaires de réseau forts.

Ces deux exemples démontrent à quel point ce texte est balancé, nuancé, ce que requiert cette matière particulièrement compliquée. Il importe d'être clair avec les membres de cette commission qui ont envie d'avancer sur ces matières très techniques: nous savons qu'il s'agit d'une étape dans la bonne direction et nous devons poursuivre en ce sens.

M. Clarinval a notamment cité la question de la cotisation fédérale. Mme Lalieux a cité la question du meilleur contrôle et d'une meilleure transparence au niveau des prix. M. Schiltz a également fait un listing d'un ensemble de points qui sont encore pendants au niveau du parlement.

Ik ben er zeker van dat de heer Calvo ook veel ideeën daarover heeft. De heer Wollants heeft ook verschillende elementen geciteerd.

Dat zijn allemaal stappen in de goede richting: consumentbescherming, een versterkte en onafhankelijke CREG, een *unbundling*, maar dat is niet het einddoel. Wij moeten doorwerken en ik hoop dat wij het zo zullen doen.

Je voudrais revenir sur un élément important, la sécurité d'approvisionnement. Je vais être très clair. Il y a encore un certain nombre d'éléments qui doivent dépendre de l'autorité politique. Il faut faire en sorte que, nous, gestionnaires de l'État, soyons en capacité d'assurer l'approvisionnement énergétique de notre population. C'est une responsabilité du politique, du gouvernement.

En tant que parlementaires, qui interpellerez-vous en cas de déficit en matière d'approvisionnement énergétique en Belgique? Ce serait le gouvernement, et vous auriez raison!

Il est donc aussi de ma responsabilité d'avoir les capacités d'influer sur le sujet et de faire mes estimations en matière de sécurité d'approvisionnement pour le pays.

Monsieur Calvo, je n'accepterai pas d'être responsable pour des éléments dont je n'ai pas la maîtrise. On sait que ce débat important va nous occuper pendant les six prochains mois; vous l'avez lu également dans l'article de *L'Echo*. Je le répète, ce sont des éléments sur lesquels je veux avoir une certaine maîtrise en tant que politique.

19.46 Kristof Calvo (Ecolo-Groen!): Mijnheer de staatssecretaris, een korte onderbreking om vooral geen verwarring te scheppen. Laat het heel duidelijk zijn dat inzake de bevoorradingszekerheid onze fractie geen voorstander is van het uitbesteden van de beslissingen aan eender welke instantie. Dat is niet ons pleidooi vandaag. Het is de politiek die moet beslissen hoe de energiemix er uitziet en wanneer een bepaalde centrale al dan niet sluit. Dat is onze positie.

Het gaat erover wie de studies uitvoert. Volgens ons maakt het wetsontwerp-Magnette en als ik u goed begrijp ook het wetsontwerp-Wathelet daarin de verkeerde keuze. De richtlijn bepaalt heel duidelijk dat dit in eerste instantie aan de regulator toekomt. Het zou ook perfect passen in de strategie van de pacificatie. Uw voorganger heeft dit niet gedaan. In dat debat heeft hij de regulator zelfs nog meer geprovoceerd.

Er is voor ons als parlementslid sprake van een inflatie aan studies. U wordt daar binnenkort, of misschien nu al, mee geconfronteerd. De inflatie aan studies inzake de bevoorradingszekerheid is verschrikkelijk. De administratie maakte een studie. Een jaar later volgde een update. De regulator maakte ook een studie. De minister bestelde geen mix. Er is een backcasting scenario 100 % hernieuwbare energie. Die inflatie moet stoppen want dat is ook een vorm van onzekerheid. Vandaar ons pleidooi: maak het duidelijk en leg het bij

de regulator! De beslissing ligt evenwel in het Parlement en bij u.

19.47 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Mijnheer Calvo, dit debat heeft nuancering nodig. U hebt de tekst van de reglementering gelezen. De heer Wollants heeft mij daarnet het advies gegeven om het verslag van de discussies te lezen. Dat debat maakte een groot deel uit van het verslag.

Ik heb kunnen zien dat het debat daarover in de commissie een heel lang debat is geweest. Ik vind dat de eindbeslissing die hier werd genomen de redelijkste is. Dat wil zeggen, er is een taak van de politiek en van de administratie, maar ook de medewerking van en verschillende consultaties met de CREG zijn nodig. Ik denk dat dit perfect in overeenstemming is met de tekst van de Europese richtlijn.

Mijnheer de voorzitter, ik kom tot mijn besluit. Dit is een stap in de goede richting. Ik wil mijn voorganger bedanken omdat ik dit een fantastische werkbasis vind. Het is echter maar een basis. Er is de komende tweeënhalve jaar nog veel werk te doen in een gepacificeerde atmosfeer. Ik hoop dat dit zo zal kunnen blijven en dat wij het samen zullen kunnen bewijzen.

19.48 Olivier Deleuze (Ecolo-Groen!): J'aimerais intervenir sur l'ordre des travaux, monsieur le président. J'aimerais rapporter en séance publique ce qu'il se passe dans les couloirs pour demander quelques explications à la majorité, si explications il y a... Aussi bien en commission de la Justice qu'en commission des Affaires sociales, des Finances ou, éventuellement, des Affaires économiques, nous sommes confrontés à des dizaines et des dizaines d'amendements de dernière minute, qui changent fondamentalement la nature des textes. J'imagine qu'ils sont tous signés par des parlementaires de la majorité afin d'éviter qu'il s'agisse d'amendements gouvernementaux. C'est, après tout, votre droit. Mais j'aimerais bien vous poser la question suivante.

Dans l'opposition, nous sommes comptabilisés, malgré nos différences parfois spectaculaires, au nombre de cinquante. Par conséquent, il nous sera possible, en séance publique, lorsque ce texte arrivera – même si je n'ai pas votre connaissance du Règlement –, de solliciter l'avis du Conseil d'État, puisque ce texte aura été amendé. Alors, quelle est l'intention de la majorité? S'agit-il de faire passer en *stoemelings* – mais, à ce moment-là, c'est raté! – en commission des textes qui diffèrent totalement de ceux qui nous ont été distribués au préalable? Mais, alors, qu'allez-vous faire quand ils arriveront en séance publique et que nous demanderons – nous, cinquante – éventuellement l'avis du Conseil d'État? Nous aimerions bien savoir quelle est cette façon de travailler, pour que les choses soient claires et explicites.

19.49 Jan Jambon (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil het pleidooi van de heer Deleuze voor 100 % bijtreden, te meer omdat de gang van zaken in strijd is met het Reglement van de Kamer. Het Reglement van de Kamer stipuleert dat amendementen die ingediend worden, betrekking moeten hebben op het hoofdontwerp of hoofdvoorstel. Dat is hier totaal niet het geval.

In de commissie voor de Sociale Zaken worden delen van de minimale pensioenhervorming die de regering inzet, als amendement op een wet houdende diverse bepalingen ingebracht. Dat is in flagrante tegenstelling met het Reglement.

Ik zou willen vragen dat ofwel de Conferentie van voorzitters bijeengeroepen wordt en dat wij ons daarover beraden, ofwel dat u als voorzitter de beslissing neemt om dat te stoppen en dat debat toch enige zuurstof te geven.

Wij hebben in de commissie voor de Sociale Zaken voorgesteld om de werkzaamheden te stoppen en daarmee maandag of dinsdag verder te gaan, zodanig dat de fracties van de oppositie zich op een terdege manier kunnen voorbereiden. Omdat de meerderheid daarop niet is willen ingaan, zijn wij nu met een echte amendementenslag bezig. Dat is niet onze intentie. Dat is niet onze bedoeling. Wij zouden dat debat op een zindelijke manier willen volgen, maar als de meerderheid de ruimte niet geeft voor een zindelijk debat, zullen wij ons op dezelfde manier gedragen.

Mijnheer de voorzitter, ik vraag u om in deze tussenbeide te komen, zodanig dat het debat op een fatsoenlijke manier kan verlopen.

19.50 Herman De Croo (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik ontdek niets nieuws. Een wetsontwerp houdende diverse bepalingen streeft een doelstelling na, onder meer de uitvoering of het voorzien van een begroting. Wij hebben een parlementaire meerderheid en de parlementsleden kunnen al dan niet

amendementen indienen.

De opmerking van de heer Deleuze is een reglementaire bemerking. 50 leden van ons Parlement kunnen de Kamervoorzitter verplichten, als ik het zo beleefd mag zeggen, de Raad van State te raadplegen. Er zijn echter nog andere mogelijkheden. Mijnheer de voorzitter, u hebt de bevoegdheid om ook de Raad van State te raadplegen, in uw wijsheid, dat is uw recht, dat kunt u doen.

Het feit dat een amendement niet amendeert, is een subtiële vraag van collega Jambon. Ik heb vele voorbeelden gezien van de oppositie waar een amendement iets toevoegt aan een ontwerp of aan een voorstel. Wanneer men een tekst heeft die een gegeven doel nastreeft en die niet een soort van samenvatting is van diverse subelementen, is dat argument eventueel te overwegen. Wanneer men een aantal gegevens heeft, ik neem bijvoorbeeld de naam van de wet zelf, namelijk diverse bepalingen, kan het amendement erin bestaan dat men diverse bepalingen voegt aan diverse bepalingen. Het is misschien een beetje subtieler dan u denkt.

Ik zeg dat niet, omdat ik naar uw college geweest ben, waarvan iedereen de benaming kent, maar ik denk dat u daar een verloren gevecht aangaat.

19.51 Olivier Deleuze (Ecolo-Groen!): La quantité d'amendements et leur rythme sont très élevés. À part ceux qui les ont écrits, quelqu'un est-il capable de nous dire quel est le tableau global de tout cela? Comment voulez-vous qu'on se fasse une opinion si, à chaque fois que je sors de cette pièce, un membre de commission Ecolo-Groen! vient me dire: il y a encore un amendement ceci, il y a encore un amendement cela?

Comme de toute façon "on" – soit vous, soit nous - va demander l'avis du Conseil d'État, ne pensez-vous pas qu'il serait plus raisonnable et rationnel que vous demandiez l'avis du Conseil d'État sur ces amendements? Cela nous laisserait le temps d'examiner le tableau global, plutôt que de devoir nous prononcer petit morceau par petit morceau, sans même savoir si on se trouve au milieu ou à la fin! (*Applaudissements*)

Le **président**: Je vous propose de réunir la Conférence des présidents à l'issue de la séance.

19.52 Olivier Deleuze (Ecolo-Groen!): Monsieur le président, dans l'intervalle, les commissions continuent-elles à travailler ...?

Le **président**: De toute manière, nous allons bientôt voter. Elles s'arrêteront pour venir voter.

19.53 Gerolf Annemans (VB): Mijnheer de voorzitter, ik zeg niet dat de Conferentie van voorzitters niet moet plaatsvinden, maar u hebt het verzoek gehoord. U kunt het advies van de Raad van State op uw eigen gezag vragen en dan zullen wij die beslissing steunen. Als de meerderheid u dat toelaat, dan is het bij dezen meteen beslist en dan hoeft de Conferentie daarover niet te vergaderen.

Ik wil er wel het volgende aan toevoegen.

Wij staan voor een heel belangrijke periode in ons Parlement. Er komt een begroting aan in januari en een staatshervorming in de maanden nadien.

Als men hier nu over de voorliggende zaak confrontatie zoekt met de oppositie in de Kamer, voor mij niet gelaten, maar ik zou het u als voorzitter toch afraden.

Le **président**: Je ne suis pas un homme de conflit. Je propose donc de réunir la Conférence des présidents à l'issue de notre séance et d'avoir alors une discussion avec les chefs de groupe. Nous terminons ceci, puis nous réunirons la Conférence des présidents. D'accord? (*Assentiment*)

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1725/9)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1725/9)**

Le projet de loi compte 108 articles.
Het wetsontwerp telt 108 artikelen.

* * * * *

Amendements redéposés:
Heringediende amendementen:

* * * * *

Art. 3

- 5 - Olivier Deleuze cs (1725/4)

Art. 5

- 7 - Olivier Deleuze cs (1725/4)

Art. 9

- 4 - Olivier Deleuze cs (1725/4)

Art. 32

- 21 - Bert Wollants cs (1725/5)

Art. 86

- 6 - Olivier Deleuze cs (1725/4)

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et les articles réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen en artikelen en over het geheel zal later plaatsvinden.

* * * * *

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Conclusion de la discussion des articles:

Réservé: le vote sur les amendements et les articles 3, 5, 9, 32 et 86.

Aangehouden: de stemming over de amendementen en de artikelen 3, 5, 9, 32 en 86.

Adoptés article par article: les articles 1-2, 4, 6-8, 10-31, 33-85, 87-108.

Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1-2, 4, 6-8, 10-31, 33-85, 87-108.

* * * * *

[20] Projet de loi contenant le troisième ajustement du Budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2011 (1934/1)

- Projet de loi contenant le quatrième ajustement du Budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2011 (1935/1)

[20] Wetsontwerp houdende derde aanpassing van de Algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2011 (1934/1)

- Wetsontwerp houdende vierde aanpassing van de Algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2011 (1935/1)

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces deux projets de loi. (*Assentiment*)

Ik stel u voor een enkele bespreking aan deze twee wetsontwerpen. (*Instemming*)

Conformément à l'article 116 du Règlement, le projet de loi fait l'objet d'une discussion générale limitée. Overeenkomstig artikel 116 van het Reglement wordt een beperkte algemene bespreking gehouden.

Discussion générale limitée
Beperkte algemene bespreking

La discussion générale limitée est ouverte.
De beperkte algemene bespreking is geopend.

20.01 Steven Vandeput, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de commissie heeft eergisteren vergaderd over de derde en vierde aanpassing van de begroting.

De commissie heeft de twee aanpassingen samen besproken. Ik wil hier het verslag uitbrengen voor de twee wetsontwerpen. Ook mijn uiteenzetting zal de twee ontwerpen samen behandelen.

De minister heeft de wetsontwerpen ingeleid. Het ging om een aantal maatregelen: een verhoging van de dode hand als gevolg van de definitieve vastlegging van de dotatie, een verhoging van de civiele lijst als gevolg van de indexaanpassing, een verhoging en aanpassing van de dotatie aan de stad Brussel als gevolg van de indexaanpassing, de regularisering van de begrotingsberaadslagingen 3220 en 3221, de gecompenseerde verhoging van de dotaties aan de internationale instellingen als gevolg van de schommelingen van de wisselkoers en het vereffeningskrediet voor conflictpreventie, de verhoging van de kredieten voor de gevangenis te Haren, de dotaties aan de sociale zekerheid en een verhoging van de dotatie met betrekking tot buitenlandse studenten als gevolg van de inflatie.

Tijdens de bespreking waren er uiteenzettingen van mevrouw Rutten en van mijzelf. Bij de artikelsgewijze bespreking waren er drie amendementen van de regering: een in verband met de FOD Financiën en twee met betrekking tot het krediet van de Regie der Gebouwen.

Het geamendeerde ontwerp werd in de commissie aangenomen met tien stemmen voor en vier onthoudingen.

Tot daar het verslag en dan nu mijn korte uiteenzetting, want ik heb begrepen dat er straks nog een belangrijke vergadering op stapel staat.

Mijnheer de minister, zoals u weet, hebben wij eergisteren over een aantal zaken van mening gewisseld. Ik zal de argumenten die wij in de commissie hebben aangehaald, niet meer herhalen.

Ik wil alleen voor het verslag vermelden dat u met betrekking tot onze vragen over de controle van de vereffeningen, ook door het Rekenhof, hebt bevestigd dat u ervoor zult zorgen dat die controle ernstig zal gebeuren en dat het FEDCOM-systeem op geen enkele manier mag worden gebruikt als alibi voor het niet-correct uitvoeren van dergelijke controles.

Wij zullen in de commissie weldra ten gronde van gedachten kunnen wisselen over de beperking van de vereffeningkredieten, zonder te raken aan de vastleggingskredieten, om tot een uiteindelijke visie te komen.

Wat mijn overige vragen betreft, wil ik hier een vraag aan u herhalen omdat ze onbeantwoord bleef, terwijl er in de commissie nochtans een antwoord op was beloofd. Het betreft de dotatie aan de stad Brussel. Volgens de toelichting zou die ten bedrage van de index zijn, maar volgens de tabellen gaat het om een stijging van 97,75 miljoen euro naar 102,76 miljoen euro.

Dat is dus meer dan 5 %, en is volgens ons meer dan de index. Wij hebben daarom gevraagd om de exacte berekening van die stijging te krijgen. Zoniet kunnen wij niet anders dan vaststellen dat opnieuw Brussel meer krijgt dan haar toekomst.

Ik kijk uit naar uw antwoord.

Onze fractie zal dit ontwerp niet steunen, maar zal zich onthouden.

20.02 Minister Olivier Chastel: Mijnheer de voorzitter, de controle van de vastleggingen speelt een grote rol in het uitgavenproces. Het gaat immers om de controle op de regelmatigheid op het einde van het proces, net voor de vastlegging of de vereffening van de uitgave.

De wet van 22 mei 2003 voorziet niet in het behoud van deze functie. Ze zou op termijn immers door een doelmatige interne controle binnen de FOD moeten worden vervangen.

In 2008 was de interne controle nog niet voldoende uitgebouwd en leek het dus voorzichtiger om deze dienst in functie te houden. Toen de wet van 22 mei 2003 in werking trad, werd dan ook beslist de functie te behouden.

Ik schaar mij achter deze voorzichtigheid. Zolang de interne controle niet echt op punt staat, zal deze dienst worden behouden. Op langere termijn zullen de controleurs van de vastleggingen een grote rol blijven spelen bij de certificering en het behoud van de interne controlesystemen van de FOD.
Met betrekking tot de tweede vraag over de berekeningsmethode van de dotatie aan de stad Brussel heeft mijn administratie een nota over dit onderwerp voorbereid die ik u kan bezorgen.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale limitée est close.
De beperkte algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1934. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1934/1)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1934. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1934/1)**

Le projet de loi compte 5 articles et des tableaux annexés.
Het wetsontwerp telt 5 artikelen en tabellen in bijlage.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 5 sont adoptés article par article, ainsi que les tableaux annexés.
De artikelen 1 tot 5 worden artikel per artikel aangenomen, alsmede de tabellen in bijlage.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1935. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1935/1)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1935. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1935/1)**

Le projet de loi compte 4 articles et un tableau annexé.
Het wetsontwerp telt 4 artikelen en een tabel in bijlage.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 4 sont adoptés article par article, ainsi que le tableau annexé.
De artikelen 1 tot 4 worden artikel per artikel aangenomen, alsmede de tabel in bijlage.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

21 **Projet de loi de finances pour l'année budgétaire 2012 (1933/1-2)** **21** **Ontwerp van financiewet voor het begrotingsjaar 2012 (1933/1-2)**

Conformément à l'article 116 du Règlement, le projet de loi fera l'objet d'une discussion générale limitée en séance plénière.
Overeenkomstig artikel 116 van het Reglement wordt in plenaire vergadering een beperkte algemene bespreking gehouden.

Discussion générale limitée ***Beperkte algemene bespreking***

La discussion générale limitée est ouverte.
De beperkte algemene bespreking is geopend.

21.01 **Guy Coëme**, rapporteur: Monsieur le président, je me réfère au rapport auquel je fais confiance.

Le **président**: Monsieur Giet, comme rapporteur de la commission de la Comptabilité.

21.02 **Thierry Giet**, rapporteur: Monsieur le président, il n'y a pas de rapport écrit. Je vais donc très rapidement faire un rapport oral de l'état des travaux à la commission de la Comptabilité qui a pris acte de l'intention du gouvernement de geler les dotations. La commission a donc sollicité les services de la Questure pour revoir le projet de budget 2012 de la Chambre et d'établir un plan d'économies en tenant compte d'une dotation d'un montant identique à celui de la dotation de 2011.

La commission a décidé d'examiner le projet de budget 2012 de la Chambre, du financement des partis politiques et des institutions bénéficiant d'une dotation, parallèlement à l'examen des projets de budget des Voies et Moyens et de budget général des Dépenses. Par conséquent, en attendant cet examen parallèle, la commission de la Comptabilité propose à la Chambre de recourir au système des douzièmes provisoires, conformément au projet de loi de finances pour l'année budgétaire 2012, qui est soumis au vote aujourd'hui et à l'approbation de la séance plénière. Voilà l'état des travaux de la commission de la Comptabilité. Nous sommes donc exactement dans le même principe que les douzièmes provisoires qui sont soumis au vote aujourd'hui.

Le **président**: Je vous remercie, monsieur Giet, pour cette précision importante. Cela nous donne aussi du temps pour examiner plus en détails le budget de notre assemblée et les mesures que nous serons amenées à prendre dans le cadre global des mesures qui sont notamment proposées par le gouvernement fédéral.

21.03 **Hagen Goyvaerts** (VB): Mijnheer de minister van Begroting, door een agendaprobleem kon ik dinsdag niet aanwezig zijn in de commissie. Dit is dus ons eerste contact. Ik heb al 12 jaar in de commissie voor de Financiën en de Begroting zitting. Dat is dus voor mij mijn vaste stek. Vandaag bespreken wij de financiewet en ik ben zeer benieuwd hoe onze samenwerking in de komende jaren zal verlopen.

Ik wil van mijn spreektijd gebruikmaken om een en ander te zeggen over het voorliggende ontwerp van financiewet voor het begrotingsjaar 2012, gemeenzaam de voorlopige kredieten voor de eerste vier maanden van 2012 genoemd. Ik heb de agenda's van onze plenaire vergadering van het afgelopen jaar nog eens bekeken. Het is exact een jaar geleden, op donderdag 16 december 2010, dat wij de bespreking hebben gehouden over de financiewet voor het jaar 2011. Er zijn geen zekerheden meer in deze wereld, maar een jaarlijkse financiewet is blijkbaar wel een zekerheid geworden. Er is dus niet veel nieuws onder zon. Ik heb een hoog déjà-vuegevoel.

Sinds vorige week, na 535 dagen gestuntel en geknoei, na 535 dagen vallen en opstaan, is er een nieuwe regering aangetreden, onder het premierschap van Di Rupo, met een Vlaamse minderheid. Wij zijn in blijde verwachting van een volwaardige en actuele begroting 2012, op basis van een regeerakkoord en het bijbehorende sociaal-economisch beleidsplan. Die volwaardige begroting voor 2012 is er echter nog niet, ondanks de verklaring van staatssecretaris Bogaert dat men er alles aan zou doen om vóór het einde van het jaar een volwaardige begroting goed te keuren.

Bij gebrek aan een volwaardige begroting is er dus geen debat over de inkomsten en de uitgaven van de federale staat. Bijgevolg is er ook geen debat over de beleidskeuzes en de centen en procenten van de begroting van de federale regering met een Vlaamse minderheid. Er is echter nog meer dan dat, collega's. De regering, met een Vlaamse minderheid, begint 2012 met een begroting waarin geen enkele maatregel staat om het begrotingstekort van 11,3 miljard euro weg te werken, terwijl het begrotingstekort voor het lopende jaar niet zal uitkomen op de gehoopte 3,6 %, maar wel op een tekort van 4,2 % of 15,5 miljard euro.

Dat is opnieuw ruim boven de doelstelling, die uw voorgangers met Europa hebben afgesproken, en waardoor de drempel van het overmatige tekort niet wordt onderschreden.

Collega's, de regering, een regering met Vlaamse minderheid, begint 2012 met een begroting, die niets doet aan de ondraaglijk geworden staatsschuld van zowat 360 miljard euro tegen het einde van het jaar. De

regering, met een Vlaamse minderheid, begint 2012 met een begroting, waarin geen enkele maatregel wordt opgenomen om de lasten op arbeid te verlagen. De regering, met Vlaamse minderheid, begint 2012 met een begroting, waarin geen enkele maatregel wordt opgenomen of die geen enkel kader creëert tot creatie van extra arbeidsplaatsen. De regering, met een Vlaamse minderheid, begint 2012 met een begroting, waarin geen enkele maatregel staat die de concurrentiekracht van onze bedrijven verbetert, terwijl juist de concurrentiepositie precair wordt. De regering, met een Vlaamse minderheid, begint 2012 met een begroting waarin het op vlak van immigratie- en asielbeleid blijft dweilen met de kraan open, terwijl juist een drastische ommezwaai in het immigratie- en asielbeleid zo noodzakelijk is. De regering, collega De Croo, met een Vlaamse minderheid, begint 2012 met een begroting, waarin geen maatregelen staan die iets doen aan de problematiek van de betaalbaarheid van de pensioenen en van de vergrijzing, en waarbij het zo geroemde Zilverfonds is herleid tot een lege doos met 18 miljard euro aan virtueel geld. Om het met de woorden van de voormalige minister van Begroting, de heer Guy Vanhengel, te zeggen: "Daar gaat de marketingstunt van de socialisten". De regering, mijnheer De Croo, met een Vlaamse minderheid, begint 2012 met een begroting, waarin geen maatregelen staan ten opzichte van de grote ondernemingen die amper belastingen betalen, en waarbij dit land voor hen een fiscaal paradijs blijft en de winsten en belastingen in buitenlandse handen komen, terwijl die fiscale onrechtvaardigheid dient te worden aangepakt. Zo kan ik nog een tijdje doorgaan met al hetgeen de regering vanaf 1 januari 2012 inzake beleid zou moeten doen, maar niet kan, omdat er geen volwaardige begroting is.

Ondertussen zakt het land verder weg in het economische moeras. Uit een rapport van de Nationale Bank blijkt dat de economie in 2012 met slecht 0,5% op jaarbasis erop vooruitgaat. Dat is al heel wat anders dan het uitgangspunt dat u in uw begroting hebt geschreven, mijnheer de minister van Begroting, met name een groei van 0,8% bbb. Voor het laatste kwartaal 2011 en het eerste kwartaal 2012 rekent de Nationale bank op een cijfer dat rond het nulpunt zal schommelen. Eufemistisch gezegd, er komt een recessie aan.

Ik wil nog meegeven dat onze noorderburen, met name Nederland, toch niet de kleinste economie en geen onbelangrijke handelspartner, de bui al zien hangen. Daar is men officieel in recessie. In Nederland was de economische krimp in het derde kwartaal 0,3%, terwijl in het vierde kwartaal 2011 en in het eerste kwartaal 2012 er nog een lichte krimp bovenop komt.

Kortom, collega's, wat zijn de uitgangspunten van de voorlopige twaalfden waard, wanneer het buiten economisch stormweer is?

Mijnheer de minister, de economische parameters zijn in een dermate negatieve zin gewijzigd dat uw voorlopige twaalfden en waarschijnlijk ook uw hele begroting 2012 geen getrouw beeld van de werkelijkheid meer geven. Sterker nog, met de slechte economische vooruitzichten wordt de bodem onder uw begrotingsopmaak compleet weggeslagen.

Wij zullen dus niet meedoen aan het spelletje geschiedschrijving, zoals ik het zou willen noemen. Bijgevolg zullen wij de voorlopige twaalfden niet steunen en met overtuiging tegenstemmen.

21.04 Steven Vandeput (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal een heel korte uiteenzetting geven.

Mijnheer De Croo, ik ben ook tijdens de bespreking in de commissie heel redelijk geweest. De N-VA is ook heel redelijk geweest, door toe te staan dat het punt hier vandaag al op de agenda komt en wordt behandeld.

21.05 Herman De Croo (Open Vld): (...)

21.06 Steven Vandeput (N-VA): Ik dank u.

Wij willen een constructieve oppositie voeren. In het dit debat hebben wij, zoals wij ook in de commissie hebben medegedeeld, begrip voor het feit dat hier vandaag voorlopige twaalfden moeten worden besproken en goedgekeurd.

Mijnheer de minister, wij hebben in de commissie een aantal punctuele vragen gesteld, waarop in meer of mindere mate een antwoord is gekomen. De reden voor mijn uiteenzetting is dat er één vraag echter is blijven hangen — ik vermoed dat mevrouw Rutten voorbereid is — over het fameuze artikel 40 in het ontwerp van financiewet. Het is immers een artikel dat niet zomaar thuishoort in de rekenoefening van delen

door twaalf en vermenigvuldigen met drie.

In artikel 40 wordt de Koning gemachtigd om openbare leningen uit te geven, en de minister van Financiën om schatkistcertificaten en andere rentedragende financieringsinstrumenten uit te geven.

In dat artikel wordt een nieuwe paragraaf ingevoegd, die het volgende bepaalt: “De machtigingen gelden eveneens voor de uitgifte van openbare leningen en andere rentedragende financieringsinstrumenten, waarvan de voorwaarden worden bepaald in de loop van 2012 en de opbrengst aan de Schatkist wordt gestort in de loop van een volgend begrotingsjaar, om in het kader van het beheer van de overheidsschuld het tekort van de ontvangsten in verhouding tot de uitgaven voor laatstgenoemd begrotingsjaar te dekken.”

Voor de leden die hebben kunnen volgen, zijn de concrete vragen de volgende.

Wat wordt met de geciteerde paragraaf concreet bedoeld? Wat zijn de concrete gevolgen van de invoeging ervan, mijnheer de minister? Gaat het over langetermijncontracten die zullen worden gesloten? Op welke manier zullen de risico's van dergelijke contracten worden berekend en desgevallend ook ingedekt?

Ik hoop dat ik vandaag een ander antwoord krijg dan tijdens de commissiebespreking. Zoniet zullen wij moeten vragen dat de minister van Financiën naar hier komt, vermits hij die bepaling blijkbaar aan de wet heeft toegevoegd, terwijl u daarvan niet op de hoogte was tijdens de bespreking in de commissie.

Ik kijk uit naar uw antwoord.

21.07 Bernard Clerfayt (FDF): Monsieur le président, monsieur le ministre du Budget, chers collègues, quel triste souvenir ce sera pour vous de commencer votre expérience en tant que ministre du Budget d'un gouvernement dont la tâche principale est de ramener ce budget à l'équilibre! Quel triste souvenir ce sera que d'inviter ce parlement à voter des douzièmes provisoires, c'est-à-dire l'exercice budgétaire le plus simple, le plus exempt de mesures politiques, de projets politiques et de contenu politique! Quel terrible échec que le vôtre de nous inviter aujourd'hui, dans ce parlement, à vous accorder le vote des douzièmes provisoires pour assurer le financement des services de l'État dès les premières semaines de janvier! Quel aveu d'échec, en effet!

Car, s'il a fallu la dégradation de la note de la Belgique par Standard & Poor's pour forcer les six partis à enfin décider de former un gouvernement, vous êtes loin d'avoir réglé les diverses questions nécessaires et utiles à l'établissement d'un vrai budget des Voies et Moyens et d'un vrai budget général des Dépenses en bonne et due forme. Il suffisait d'ailleurs de lire la presse. Dernièrement, dans le journal *Le Soir*, pratiquement chaque jour, un feuilleton nous racontait combien les partenaires de la majorité se déchiraient, se divisaient, prenaient l'opinion publique à témoin pour se mettre d'accord sur la simple petite mesure de correction des avantages pour toute nature relative aux voitures de société qui va, bel et bien, toucher un grand nombre de travailleurs et de classes moyennes qui utilisent quotidiennement ces voitures qui font partie de leur rémunération mensuelle.

Ce retard, c'est celui des négociations qui, sous la pression de la Flandre, ont placé le débat institutionnel avant le débat socioéconomique. Négociations qui ont consommé 500 jours dans ce débat institutionnel pour à peine 50 jours alloués au socioéconomique! Pas étonnant, dès lors, que vous soyez sous la pression des marchés, avec un accord imprécis, et que vous soyez aujourd'hui, devant ce parlement et l'opinion publique, incapable de présenter un budget concret et des mesures précises pour répondre à la pression des marchés et à la demande de l'Europe de remettre ce pays sur la voie de l'équilibre budgétaire.

Je n'étais pas en commission non plus, mais si j'ai bien lu le rapport, monsieur Chastel, le gouvernement nous demande des crédits provisoires pour trois mois, pour janvier, pour février et pour mars? Vous avez donc besoin de trois mois pour vous mettre d'accord sur les mesures précises qui vont vous permettre d'établir le budget? Cela semble assez curieux.

Cependant, j'entends des bruits de couloir qui disent le contraire, que vous annoncez une présentation générale du budget pour le 23 décembre, c'est-à-dire dans une dizaine de jours, juste avant Noël? On s'arrêterait là et on reprendrait les travaux quinze jours plus tard, début janvier, pour en discuter. Ce budget-là, que vous nous annoncez pour dans dix jours, dans l'état d'imprécision, de non-préparation dans lequel vous êtes actuellement, sonnera faux – vous le savez et vous l'avez reconnu d'ailleurs – car il sera en contradiction avec les réalités économiques.

Vous vous êtes basé sur une hypothèse de croissance du produit intérieur brut de 0,8 %, hypothèse qui date du mois d'octobre, du Conseil supérieur des Finances en octobre et d'un taux d'intérêt sur la dette de 4 %. Ces deux hypothèses doivent être aujourd'hui revues. Et vous l'avez reconnu pas plus tard que le jour de votre nomination comme ministre. Vous avez reconnu à la télévision que ce budget devrait être corrigé de plusieurs centaines de millions, voire plus. Et qu'y a-t-il de plus que des centaines de millions, que des milliards?

Tout le monde le dit aujourd'hui, la croissance économique sera moindre, les recettes fiscales et parafiscales seront moindres, les dépenses de dettes et les dépenses d'indemnisation du chômage, le remboursement des revenus d'intégration sociale, et les autres dépenses liées à la pauvreté seront clairement supérieures à celles que vous mettez dans votre budget de douzièmes provisoires, ou même dans votre projet de budget que vous nous annoncez à corps et à cris, mais qui n'est toujours pas là.

Il y a quinze jours, la Bundesbank annonçait que l'Allemagne ne croîtrait que de l'ordre de 0,5 % en 2012, et hier la Banque nationale, par la voix de son directeur Luc Coene, indiquait que la croissance attendue de 0,5 % serait clairement tuée dans l'œuf par les mesures d'austérité qu'annonce votre gouvernement. M. Coene de dire: "Pour 2012, il faut s'attendre avec les mesures d'austérité à 20 000 chômeurs de plus". Monsieur Chastel, ne serait-il pas sage d'écouter ce que vient de rendre public M. Coene, c'est-à-dire de revoir votre épure budgétaire?

En fait, puisque vous vous donnez trois mois, profitez-en et prenez le temps de revoir votre épure budgétaire. Donnez-vous un temps de réflexion jusque fin mars.

Je vous invite donc, vous et le gouvernement, à effectuer deux tâches: premièrement, fonder vos travaux budgétaires sur les vrais chiffres de croissance, donc à ne pas nous présenter un budget d'artifices et de mensonges dans une dizaine de jours, car chacun sait qu'il ne tiendra pas la route; deuxièmement, réfléchir aux mises en garde de la Banque Nationale de Belgique. En effet, comme l'a dit M. Coene, votre budget ne contient que des mesures d'austérité qui pèseront toutes négativement sur la croissance, sur le revenu des ménages et le chômage.

Reprenez-vous! Disposez de ces trois mois pour reprendre vos travaux et présentez-nous, en février ou en mars, un budget à la fois crédible, fondé sur les vrais chiffres, mais surtout un budget d'espoir qui contienne aussi des mesures de relance économique. Je citerai comme exemples la réduction des impôts sur le revenu du travail ou encore la baisse des cotisations sociales sur les premiers emplois créés dans les PME.

N'attendez pas 2013 pour mettre ces bonnes mesures en œuvre. Réfléchissez. Prenez un peu de vacances et faites travailler vos équipes. Revenez dans quelques mois présenter un budget qui puisse convaincre l'Europe et donner un peu d'espoir aux Belges.

21.08 François-Xavier de Donnea (MR): Monsieur le président, je ne voudrais pas prolonger la séance. J'ai toujours eu une grande sympathie pour M. Clerfayt, mais je m'étonne qu'une personne qui siégeait, il y a huit jours encore, au gouvernement, vienne donner des conseils au gouvernement nouveau. M. Clerfayt a sans doute raison de stigmatiser certaines situations, mais il aurait dû travailler à les résoudre pendant le temps où il a été secrétaire d'État aux Finances.

On devrait rétablir la déontologie en vigueur quand j'étais jeune, c'est-à-dire le devoir de réserve. Lorsqu'un ministre sortait de charge, il la "fermait" pendant quelques mois. Cela évitait des situations ridicules tant pour le ministre que pour ceux qui l'écoutent.

J'ai beaucoup d'estime pour M. Clerfayt et je ne voudrais pas lui faire trop de peine. J'arrête ici mon intervention. (*Applaudissements*)

21.09 Bernard Clerfayt (FDF): Monsieur le président, je demande la parole pour un fait personnel.

J'ai beaucoup d'estime pour M. de Donnea qui a été mon professeur d'économie. L'estime est partagée, c'est certain. Mais en l'occurrence, je n'ai pas exercé la fonction de ministre du Budget, que je sache, et en outre, je discute des mesures issues des négociations, auxquelles je n'ai pas participé. J'ai donc pleinement le droit, en ma qualité de citoyen et de mandataire politique de cette assemblée, de les critiquer.

21.10 Minister **Olivier Chastel**: Mijnheer de voorzitter, waarom voorlopige twaalfden en geen begroting? De regering heeft de eed afgelegd op 6 december. Om een begroting uit te werken, zijn gemiddeld drie weken nodig. Een begroting bestaat uit verschillende duizenden bladzijden. De regering wil een kwaliteitsvol begrotingsdocument afleveren, waardoor een grondige bespreking mogelijk wordt over de hervormingen die tot het einde van de legislatuur zullen worden uitgevoerd.

Het is dus beter, uit respect voor het werk van de parlementsleden, enkele dagen meer te besteden aan de begroting, en januari 2012 in te zetten met voorlopige kredieten.

Ik ga nader in op de besparingen in de voorlopige kredieten voor 2012. De voorlopige kredieten zijn berekend als drie twaalfden van de begroting voor 2011. Impliciet bevatten zij dus besparingen, net als de begroting van 2012 die u zal worden voorgelegd. Het personeelskrediet wordt niet geïndexeerd, er is een feitelijke bevriezing van de beheerskredieten, en voor de dotaties worden slechts drie twaalfden uitgetrokken. Enkel bpost vormt daarop een uitzondering. Daar is al een besparing van 10 miljoen toegepast.

Wat de aanbevelingen van de Europese Unie betreft, zal de Europese Commissie over ons oordelen op basis van onze begroting voor 2012, die u in de loop van de volgende weken wordt voorgelegd. Deze voorlopige kredieten werden opgemaakt met een minimum aan afwijkingen. Zo kunnen wij de mogelijkheid openhouden om te besparen, zoals trouwens beslist werd bij de opmaak van de begroting voor 2012.

De staatsbons behoren tot de bevoegdheid van de minister van Financiën.

Monsieur Clerfayt, oui, le gouvernement demande trois mois de crédits provisoires. Pourquoi trois mois? Principalement, parce qu'un délai d'un mois, qui devrait suffire, aurait interdit toute dépense de plus d'un douzième.

Oui, les crédits provisoires vont donc être efficaces pendant quelques semaines. Je vous confirme le dépôt du budget de ce gouvernement la semaine prochaine, avec sa présentation en commission encore avant la fin de la semaine prochaine.

À partir de ce moment-là, monsieur Clerfayt, je souhaite que nous puissions avancer de concert avec le parlement afin de mettre rapidement en œuvre ce budget et les mesures qu'il contient, si possible avant la fin de janvier.

21.11 **Bernard Clerfayt** (FDF): Monsieur le président, monsieur le ministre, déposerez-vous vraiment un budget reprenant les vrais chiffres de la croissance attendue pour 2012, ceux révélés par la Banque nationale?

S'il y a urgence, ce parlement est prêt à se réunir encore: il reste trois semaines avant la fin de l'année! Si vous avez un bon budget, valable, crédible, qui réponde aux urgences européennes, beaucoup de parlementaires sont prêts à donner de leur temps pour permettre à la Belgique d'être dans les recommandations de la Commission européenne.

21.12 **Steven Vandeput** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik heb opnieuw begrepen dat het fameuze artikel 40 onder de bevoegdheid valt van de minister van Financiën. Ik zal de vergadering niet nodeloos rekken en zal dus ook niet vragen dat de minister van Financiën dat hier komt uitleggen.

Ik ben echter toch enigszins teleurgesteld en ik daag nog steeds iedereen van de meerderheid uit, zoals ik ook gedaan heb in de commissie, om even uit te leggen waarover het hier juist gaat, welke risico's er zijn en hoe die risico's worden ingedekt.

U gaat straks allemaal stemmen, u gaat werken als een stemmachine om ja te zeggen tegen dit verhaal, zonder te weten waarover het eigenlijk gaat. Dat is echter slechts de voorbode van wat ons nog te wachten staat.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale limitée est close.
De beperkte algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
(Rgt 85, 4) (1933/1)

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (1933/1)

Le projet de loi de finances compte 51 articles et 1 annexe.
Het ontwerp van financiewet telt 51 artikelen en 1 bijlage.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 51 sont adoptés article par article, ainsi que le tableau annexé.
De artikelen 1 tot 51 worden artikel per artikel aangenomen, alsmede de tabel in bijlage.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

22 Communication

22 Mededeling

J'ai reçu une lettre de M. Lutgen disant qu'il reprendra ses fonctions de député fédéral des demain.
Ik heb een brief van de heer Lutgen ontvangen waarin hij zegt dat hij zijn functies van federaal parlements lid terug opneemt vanaf morgen.

Je tiens à remercier Mme Annick Van Den Ende qui l'a remplacé pour la durée de son mandat de ministre de l'exécutif régional wallon.
Ik dank mevrouw Annick Van Den Ende die hem vervangen heeft tijdens zijn mandaat van minister van de Waalse Gewestregering.

23 Prise en considération de propositions

23 Inoverwegingneming van voorstellen

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.
In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considérerai la prise en considération comme acquise et je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au règlement.
Indien er geen bezwaar is, beschouw ik deze als aangenomen; overeenkomstig het reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

Pas d'observation ? (Non)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar ? (Nee)
Aldus wordt besloten.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 14 décembre 2011, je vous propose également de prendre en considération la proposition de loi de MM. Gerolf Annemans, Bert Schoofs et Peter Logghe modifiant, en ce qui concerne la libération conditionnelle, la loi du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine (n° 1951/1).

Renvoi à la commission de la Justice

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 14 december 2011, stel ik u ook voor het wetsvoorstel van de heren Gerolf Annemans, Bert Schoofs en Peter Logghe tot wijziging, wat betreft de

voorwaardelijke invrijheidstelling, van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten (nr. 1951/1) in overweging te nemen.

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

Pas d'observation ? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar ? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Urgentieverzoek

Demande d'urgence

23.01 Gerolf Annemans (VB): Mijnheer de voorzitter, laatstgenoemd wetsvoorstel heeft tot doel de wet-Lejeune af te schaffen, wat nu toevallig een heel actuele aangelegenheid is, temeer ik vanmiddag voor de vierde of de vijfde keer een debat na een of ander incident heb meegemaakt, waarvan de conclusie is dat wij dringend aan de wet-Lejeune moeten sleutelen.

Ik zou dus willen vragen om over de urgentie van het voorstel te laten stemmen, zodat wij de goede voornemens ook in daden kunnen omzetten.

Le **président**: Il y a donc une demande d'urgence sur la proposition de loi de MM. Annemans, Schoofs et Logghe. Ceux qui sont pour l'urgence se lèvent.

De urgentie wordt bij zitten en opstaan verworpen.

L'urgence est rejetée par assis et levé.

24 Demande d'urgence de la part du gouvernement

24 Urgentieverzoek vanwege de regering

Le gouvernement a demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi portant des dispositions diverses en matière de justice (n° 1953/1).

De regering heeft de spoedbehandeling gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake justitie (nr. 1953/1).

Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.

L'urgence est adoptée par assis et levé.

De urgentie wordt aangenomen bij zitten en opstaan.

Naamstemmingen

Votes nominatifs

25 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 5 augustus 2006 betreffende de toegang van het publiek tot milieu-informatie (1759/1)

25 Projet de loi modifiant la loi du 5 août 2006 relative à l'accès du public à l'information en matière d'environnement (1759/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 1)

Ja	130	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	130	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden.
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat.

25.01 Bruno Valkeniers (VB): Mijnheer de voorzitter, ik wou voor stemmen.

De **voorzitter**: Dat verandert niets aan de unanimiteit.

26 Wetsontwerp tot regeling van aangelegenheden als bedoeld door artikel 78 van de Grondwet inzake de verzekering van scheepseigenaren tegen maritieme vorderingen (nieuw opschrift) (1799/3)

26 Projet de loi réglant des matières visées à l'article 78 de la Constitution en matière d'assurance des propriétaires de navires pour les créances maritimes (nouvel intitulé) (1799/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 2)

Ja	133	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	133	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden.
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat.

27 Wetsontwerp tot regeling van aangelegenheden als bedoeld door artikel 77 van de Grondwet inzake de verzekering van scheepseigenaren tegen maritieme vorderingen (nieuw opschrift) (1800/3)

27 Projet de loi réglant des matières visées à l'article 77 de la Constitution en matière d'assurance des propriétaires de navires pour les créances maritimes (nouvel intitulé) (1800/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 3)

Ja	134	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	134	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden.
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat.

28 Wetsontwerp tot regeling van aangelegenheden als bedoeld door artikel 78 van de Grondwet inzake de aansprakelijkheid van vervoerders van passagiers over zee bij ongevallen (nieuw opschrift) (1840/3)

28 Projet de loi réglant des matières visées à l'article 78 de la Constitution en matière de la

responsabilité des transporteurs de passagers par mer en cas d'accident (nouvel intitulé) (1840/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 4*)

Ja	134	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	134	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat.

29 Wetsontwerp tot regeling van aangelegenheden als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet inzake de aansprakelijkheid van vervoerders van passagiers over zee bij ongevallen (nieuw opschrift) (1841/3)

29 Projet de loi réglant des matières visées à l'article 77 de la Constitution en matière de la responsabilité des transporteurs de passagers par mer en cas d'accident (nouvel intitulé) (1841/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 5*)

Ja	134	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	134	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat.

30 Wetsontwerp betreffende de Centrale voor kredieten aan ondernemingen (1850/3)

30 Projet de loi relatif à la Centrale des crédits aux entreprises (1850/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 6*)

Ja	134	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	134	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat.

31 Wetsontwerp houdende goedkeuring van de veertiende algemene herziening van de quota van de lidstaten van het Internationaal Monetair Fonds en de amenderingen van de statuten van het Internationaal Monetair Fonds, zoals voorzien in Resolutie nr. 66-2 van 15 december 2010 van de Raad van gouverneurs van het Internationaal Monetair Fonds (1888/1)

31 Projet de loi portant approbation de la quatorzième révision générale des quotes-parts des membres du Fonds monétaire international et des amendements des statuts du Fonds monétaire international, comme prévu dans la Résolution n° 66-2 du 15 décembre 2010 du Conseil des gouverneurs du Fonds monétaire international (1888/1)

Overgezonden door de Senaat
Transmis par le Sénat

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 7*)

Ja	125	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	10	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

32 Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen (1725/1-9)

32 Amendements et articles réservés du projet de loi portant modifications de la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité et de la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations (1725/1-9)

Stemming over amendement nr. 5 van Olivier Deleuze cs op artikel 3.(**1725/4**)
Vote sur l'amendement n° 5 de Olivier Deleuze cs à l'article 3.(**1725/4**)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 8*)

Ja	38	Oui
Nee	84	Non
Onthoudingen	13	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 3 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 3 est adopté.

Stemming over amendement nr. 7 van Olivier Deleuze cs op artikel 5.(**1725/4**)
Vote sur l'amendement n° 7 de Olivier Deleuze cs à l'article 5.(**1725/4**)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 9)

Ja	11	Oui
Nee	111	Non
Onthoudingen	13	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 5 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 5 est adopté.

Stemming over amendement nr. 4 van Olivier Deleuze cs op artikel 9.**(1725/4)**
Vote sur l'amendement n° 4 de Olivier Deleuze cs à l'article 9.**(1725/4)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 10)

Ja	49	Oui
Nee	82	Non
Onthoudingen	3	Abstentions
Totaal	134	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 9 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 9 est adopté.

Stemming over amendement nr. 21 van Bert Wollants cs op artikel 32.**(1725/5)**
Vote sur l'amendement n° 21 de Bert Wollants cs à l'article 32.**(1725/5)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 11)

Ja	38	Oui
Nee	97	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 32 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 32 est adopté.

Stemming over amendement nr. 6 van Olivier Deleuze cs op artikel 86.**(1725/4)**
Vote sur l'amendement n° 6 de Olivier Deleuze cs à l'article 86.**(1725/4)**

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 12)

Ja	49	Oui
Nee	83	Non
Onthoudingen	3	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 86 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 86 est adopté.

33 Geheel van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen (1725/9)

33 Ensemble du projet de loi portant modifications de la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité et de la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations (1725/9)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 13*)

Ja	83	Oui
Nee	49	Non
Onthoudingen	3	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat.

34 Wetsontwerp houdende derde aanpassing van de Algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2011 (1934/1)

34 Projet de loi contenant le troisième ajustement du Budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2011 (1934/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 14*)

Ja	83	Oui
Nee	21	Non
Onthoudingen	31	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

35 Projet de loi contenant le quatrième ajustement du Budget général des dépenses pour l'année budgétaire 2011 (1935/1)

35 Wetsontwerp houdende vierde aanpassing van de Algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2011 (1935/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 15)

Ja	83	Oui
Nee	21	Non
Onthoudingen	31	Abstentions
Totaal	135	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

Chers collègues, avant de procéder au dernier vote, je voudrais souligner que M. Vanhengel participe à son dernier vote dans cette assemblée avant de rejoindre l'assemblée de laquelle il venait. *(Applaudissements)*

En votre nom à tous, je veux le remercier pour le travail qu'il a accompli dans des situations et conditions difficiles et lui souhaiter un bon travail là où il ira demain. Pour utiliser la langue de l'endroit, c'était un "toffe pei"!

36 Ontwerp van financiewet voor het begrotingsjaar 2012 (1933/1)

36 Projet de loi de finances pour l'année budgétaire 2012 (1933/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 16)

Ja	83	Oui
Nee	10	Non
Onthoudingen	42	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale.

37 Adoption de l'ordre du jour

37 Goedkeuring van de agenda

Nous devons nous prononcer sur le projet d'ordre du jour que vous propose la Conférence des présidents.
Wij moeten ons thans uitspreken over de ontwerp-agenda die de Conferentie van voorzitters u voorstelt.

Pas d'observation? *(Non)* La proposition est adoptée.

Geen bezwaar? *(Nee)* Het voorstel is aangenomen.

La séance est levée. Prochaine séance le mercredi 21 décembre 2011 à 14.15 heures (éventuellement).

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering woensdag 21 december 2011 om 14.15 uur (eventueel).

De vergadering wordt gesloten om 19.46 uur.

La séance est levée à 19.46 heures.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée,

portant le numéro CRIV 53 PLEN 061 annexe.

*De bijlage is opgenomen in een aparte brochure
met nummer CRIV 53 PLEN 061 bijlage.*

DÉTAIL DES VOTES NOMINATIFS**DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	130	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annane Jihane, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Beuselinck Manu, Bonte Hans, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Coëme Guy, Colen Alexandra, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, de Donnea François-Xavier, Defreyne Roland, Degroote Koenraad, Deleuze Olivier, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, Déom Valérie, De Potter Jenne, De Ridder Min, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Doomst Michel, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Giet Thierry, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Madrane Rachid, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mayeur Yvan, Michel Charles, Musin Linda, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Ponthier Annick, Ramaekers Jef, Rolin Myriam, Rutten Gwendolyn, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Van Biesen Luk, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Grootenbrulle Bruno, Vanhengel Guy, Vanheste Ann, Vanlerberghe Myriam, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	133	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annane Jihane, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Beuselinck Manu, Bonte Hans, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Coëme Guy, Colen Alexandra, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, de Donnea François-Xavier, Defreyne Roland, Degroote Koenraad, Deleuze Olivier, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, Déom Valérie, De Potter Jenne, De Ridder Min, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Doomst Michel, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Dumery

Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Giet Thierry, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Madrane Rachid, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mayeur Yvan, Michel Charles, Musin Linda, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Ponthier Annick, Ramaekers Jef, Rolin Myriam, Rutten Gwendolyn, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Van Biesen Luk, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Grootenbrulle Bruno, Vanhengel Guy, Vanheste Ann, Vanlerberghe Myriam, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	134	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annane Jihane, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Beuselinck Manu, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Coëme Guy, Colen Alexandra, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, de Donnea François-Xavier, Defreyne Roland, Degroote Koenraad, Deleuze Olivier, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, Déom Valérie, De Potter Jenne, De Ridder Min, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Doomst Michel, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Giet Thierry, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Madrane Rachid, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mayeur Yvan, Michel Charles, Musin Linda, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Ponthier Annick, Ramaekers Jef, Rolin Myriam, Rutten Gwendolyn, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Van Biesen Luk, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Grootenbrulle Bruno, Vanhengel Guy, Vanheste Ann, Vanlerberghe Myriam, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	134	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annane Jihane, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Beuselinck Manu, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Coëme Guy, Colen Alexandra, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, de Donnea François-Xavier, Defreyne Roland, Degroote Koenraad, Deleuze Olivier, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, Déom Valérie, De Potter Jenne, De Ridder Min, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Doomst Michel, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Giet Thierry, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Madrane Rachid, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mayeur Yvan, Michel Charles, Musin Linda, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Ponthier Annick, Ramaekers Jef, Rolin Myriam, Rutten Gwendolyn, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Van Biesen Luk, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Grootenbrulle Bruno, Vanhengel Guy, Vanheste Ann, Vanlerberghe Myriam, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	134	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annane Jihane, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Beuselinck Manu, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof,

Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Coëme Guy, Colen Alexandra, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, de Donnea François-Xavier, Defreyne Roland, Degroote Koenraad, Deleuze Olivier, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, Déom Valérie, De Potter Jenne, De Ridder Min, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Doomst Michel, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Giet Thierry, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Madrane Rachid, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mayeur Yvan, Michel Charles, Musin Linda, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Ponthier Annick, Ramaekers Jef, Rolin Myriam, Rutten Gwendolyn, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Van Biesen Luk, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Grootenbrulle Bruno, Vanhengel Guy, Vanheste Ann, Vanlerberghe Myriam, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	134	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annane Jihane, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Beuselinck Manu, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Coëme Guy, Colen Alexandra, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, de Donnea François-Xavier, Defreyne Roland, Degroote Koenraad, Deleuze Olivier, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, Déom Valérie, De Potter Jenne, De Ridder Min, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Doomst Michel, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Giet Thierry, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Madrane Rachid, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mayeur Yvan, Michel Charles, Musin Linda, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Ponthier Annick, Ramaekers Jef, Rolin Myriam, Rutten Gwendolyn, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Van Biesen Luk, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Grootenbrulle Bruno,

Vanhengel Guy, Vanheste Ann, Vanlerberghe Myriam, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	125	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annane Jihane, Arens Joseph, Bacquelaïne Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Beuselinck Manu, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Coëme Guy, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, de Donnea François-Xavier, Defreyne Roland, Degroote Koenraad, Deleuze Olivier, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, Déom Valérie, De Potter Jenne, De Ridder Min, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Doomst Michel, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Giet Thierry, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Louis Laurent, Luykx Peter, Madrane Rachid, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mayeur Yvan, Michel Charles, Musin Linda, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Ramaekers Jef, Rolin Myriam, Rutten Gwendolyn, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Van Biesen Luk, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Grootenbrulle Bruno, Vanhengel Guy, Vanheste Ann, Vanlerberghe Myriam, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vervotte Inge, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	010	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Annemans Gerolf, Colen Alexandra, De Bont Rita, De Man Filip, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	038	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Beuselinck Manu, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Dedeker Peter, Degroote Koenraad, Deleuze Olivier, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Ridder Min, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Jambon Jan, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	084	Nee
-----	-----	-----

Annane Jihane, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Coëme Guy, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedeker Jean Marie, de Donnea François-Xavier, Defreyne Roland, Delizée Jean-Marc, Déom Valérie, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Doomst Michel, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Madrane Rachid, Marghem Marie-Christine, Mayeur Yvan, Michel Charles, Musin Linda, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Ramaekers Jef, Rolin Myriam, Rutten Gwendolyn, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Somers Bart, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Grootenbrulle Bruno, Vanhangel Guy, Vanheste Ann, Vanlerberghe Myriam, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vervotte Inge, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof

Abstentions	013	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Annemans Gerolf, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, De Bont Rita, De Man Filip, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Maingain Olivier, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Thiéry Damien, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui	011	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Boulet Juliette, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Deleuze Olivier, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Snoy et d'Oppuers Thérèse

Non	111	Nee
-----	-----	-----

Annane Jihane, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Beuselinck Manu, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Coëme Guy, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedeker Peter, Dedeker Jean Marie, de Donnea François-Xavier, Defreyne Roland, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, Déom Valérie, De Potter Jenne, De Ridder Min, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Doomst Michel, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut

André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Louis Laurent, Luykx Peter, Madrane Rachid, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Mayeur Yvan, Michel Charles, Musin Linda, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Ramaekers Jef, Rolin Myriam, Rutten Gwendolyn, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Van Biesen Luk, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Grootenbrulle Bruno, Vanhengel Guy, Vanheste Ann, Vanlerberghe Myriam, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vervotte Inge, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	013	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Annemans Gerolf, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, De Bont Rita, De Man Filip, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Maingain Olivier, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Thiéry Damien, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 010

Oui	049	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Balcaen Ronny, Beuselinck Manu, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Colen Alexandra, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Deleuze Olivier, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Ridder Min, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goyvaerts Hagen, Jadot Eric, Jambon Jan, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	082	Nee
-----	-----	-----

Annane Jihane, Arens Joseph, Bacquelaïne Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Coëme Guy, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Defreyne Roland, Delizée Jean-Marc, Déom Valérie, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Doomst Michel, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Kattrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Madrane Rachid, Marghem Marie-Christine, Mayeur Yvan, Michel Charles, Musin Linda, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Ramaekers Jef, Rolin Myriam, Rutten Gwendolyn, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Somers Bart, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Grootenbrulle Bruno, Vanhengel Guy, Vanheste Ann, Vanlerberghe Myriam, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vervotte Inge, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof

Abstentions	003	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Clerfayt Bernard, Maingain Olivier, Thiéry Damien

Vote nominatif - Naamstemming: 011

Oui	038	Ja
-----	-----	----

Annemans Gerolf, Beuselinck Manu, Bracke Siegfried, Colen Alexandra, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Ridder Min, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Goyvaerts Hagen, Jambon Jan, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	097	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Annane Jihane, Arens Joseph, Bacquellaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Coëme Guy, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Defreyne Roland, Deleuze Olivier, Delizée Jean-Marc, Déom Valérie, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Doomst Michel, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Giet Thierry, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Madrane Rachid, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mayeur Yvan, Michel Charles, Musin Linda, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Ramaekers Jef, Rolin Myriam, Rutten Gwendolyn, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thierry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Grootenbrulle Bruno, Vanhengel Guy, Vanheste Ann, Vanlerberghe Myriam, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vervotte Inge, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 012

Oui	049	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Balcaen Ronny, Beuselinck Manu, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Colen Alexandra, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Deleuze Olivier, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Ridder Min, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goyvaerts Hagen, Jadot Eric, Jambon Jan, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	083	Nee
-----	-----	-----

Annane Jihane, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Coëme Guy, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Defreyne Roland, Delizée Jean-Marc, Déom Valérie, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Doomst Michel, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Kattrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Madrane Rachid, Marghem Marie-Christine, Mayeur Yvan, Michel Charles, Musin Linda, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Ramaekers Jef, Rolin Myriam, Rutten Gwendolyn, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Somers Bart, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Grootenbrulle Bruno, Vanhengel Guy, Vanheste Ann, Vanlerberghe Myriam, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vervotte Inge, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof

Abstentions	003	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Clerfayt Bernard, Maingain Olivier, Thiéry Damien

Vote nominatif - Naamstemming: 013

Oui	083	Ja
-----	-----	----

Annane Jihane, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Coëme Guy, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Defreyne Roland, Delizée Jean-Marc, Déom Valérie, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Doomst Michel, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Kattrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Madrane Rachid, Marghem Marie-Christine, Mayeur Yvan, Michel Charles, Musin Linda, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Ramaekers Jef, Rolin Myriam, Rutten Gwendolyn, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Somers Bart, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Grootenbrulle Bruno, Vanhengel Guy, Vanheste Ann, Vanlerberghe Myriam, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vervotte Inge, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof

Non	049	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Balcaen Ronny, Beuselinck Manu, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Colen Alexandra, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Deleuze Olivier, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Ridder Min, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goyvaerts Hagen, Jadot Eric, Jambon Jan, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	003	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Clerfayt Bernard, Maingain Olivier, Thiéry Damien

Vote nominatif - Naamstemming: 014

Oui	083	Ja
-----	-----	----

Annane Jihane, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Coëme Guy, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Defreyne Roland, Delizée Jean-Marc, Déom Valérie, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Doomst Michel, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Kattrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Madrane Rachid, Marghem Marie-Christine, Mayeur Yvan, Michel Charles, Musin Linda, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Ramaekers Jef, Rolin Myriam, Rutten Gwendolyn, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Somers Bart, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Grootenbrulle Bruno, Vanhengel Guy, Vanheste Ann, Vanlerberghe Myriam, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vervotte Inge, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof

Non	021	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Balcaen Ronny, Boulet Juliette, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Colen Alexandra, De Bont Rita, Deleuze Olivier, De Man Filip, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goyvaerts Hagen, Jadot Eric, Logghe Peter, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Abstentions	031	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Beuselinck Manu, Bracke Siegfried, Clerfayt Bernard, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Ridder Min, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Jambon Jan, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Thiéry Damien, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 015

Oui	083	Ja
-----	-----	----

Annane Jihane, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Coëme Guy, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Defreyne Roland, Delizée Jean-Marc, Déom Valérie, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Doomst Michel, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, George Joseph, Giet Thierry,

Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Madrane Rachid, Marghem Marie-Christine, Mayeur Yvan, Michel Charles, Musin Linda, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Ramaekers Jef, Rolin Myriam, Rutten Gwendolyn, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Somers Bart, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Grootenbrulle Bruno, Vanhengel Guy, Vanheste Ann, Vanlerberghe Myriam, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vervotte Inge, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof

Non	021	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Balcaen Ronny, Boulet Juliette, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Colen Alexandra, De Bont Rita, Deleuze Olivier, De Man Filip, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goyvaerts Hagen, Jadot Eric, Logghe Peter, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Abstentions	031	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Beuselinck Manu, Bracke Siegfried, Clerfayt Bernard, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Ridder Min, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Jambon Jan, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Thiéry Damien, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 016

Oui	083	Ja
-----	-----	----

Annane Jihane, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Coëme Guy, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clerck Stefaan, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Defreyne Roland, Delizée Jean-Marc, Déom Valérie, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Doomst Michel, Ducarme Denis, Dufrane Anthony, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, George Joseph, Giet Thierry, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Madrane Rachid, Marghem Marie-Christine, Mayeur Yvan, Michel Charles, Musin Linda, Muylle Nathalie, Özen Özlem, Ramaekers Jef, Rolin Myriam, Rutten Gwendolyn, Schiltz Willem-Frederik, Schyns Marie-Martine, Seminara Franco, Somers Bart, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Grootenbrulle Bruno, Vanhengel Guy, Vanheste Ann, Vanlerberghe Myriam, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vervotte Inge, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof

Non	010	Nee
-----	-----	-----

Annemans Gerolf, Colen Alexandra, De Bont Rita, De Man Filip, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Abstentions	042	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Beuselinck Manu, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Clerfayt Bernard, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Deleuze Olivier, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Ridder Min, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Jadot Eric, Jambon Jan, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Noppen Florentinus, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle